

T.C.
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANA BİLİM DALI

**ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN ÜNİVERSİTE VE
İDEAL ÜNİVERSİTE ALGILARI
(Gaziantep Üniversitesi Örneği)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Derya TURAL

GAZİANTEP
ARALIK 2011

T.C.
GAZIANTEP ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANA BİLİM DALI

**ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN ÜNİVERSİTE VE
İDEAL ÜNİVERSİTE ALGILARI
(Gaziantep Üniversitesi Örneği)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Derya TURAL

Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Sevilay ŞAHİN

**GAZIANTEP
ARALIK 2011**

T.C.
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANA BİLİM DALI

**Üniversite Öğrencilerinin Üniversite Ve İdeal
Üniversite Algıları (Gaziantep Üniversitesi Örneği)**

Derya TURAL

Tez Savunma Tarihi: 23.12.2011

Sosyal Bilimler Enstitüsü Onayı

Yrd. Doç. Dr. Ahmet AĞIR
SBE Müdürü

Bu tezin Yüksek Lisans tezi olarak gerekli şartları sağladığını onaylarım.

Doç. Dr. Bayram ÇETİN
Enstitü ABD Başkanı

Bu tez tarafımca (tarafımızca) okunmuş, kapsamı ve niteliği açısından bir Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Yrd. Doç. Dr. Sevilay ŞAHİN
Tez Danışmanı

Bu tez tarafımızca okunmuş, kapsam ve niteliği açısından bir Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri:

İmzası

Yrd. Doç. Dr. Sevilay ŞAHİN (Jüri Başkanı)

Yrd. Doç. Dr. Mehmet YAŞAR

Yrd. Doç. Dr. Ali BOZKURT

ÖZET

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN ÜNİVERSİTE VE İDEAL ÜNİVERSİTE ALGILARI (Gaziantep Üniversitesi Örneği)

TURAL, Derya

Yüksek Lisans Tezi, Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Sevilay ŞAHİN

Aralık 2011, 116 Sayfa

Bu araştırmanın temel amacı Gaziantep Üniversitesinde öğrenim gören öğrencilerin, Gaziantep Üniversitesi ve ideal üniversite algılarını metaforlar yoluyla ortaya çıkarmaktır. Bu çalışmada öğrencilerin, metaforlar aracılığıyla kendilerini daha iyi ifade edebilecekleri düşünülmüş ve araştırma için öğrencilerden Gaziantep Üniversitesi ve ideal üniversite ile ilgili benzetmelerde bulunup nedenini açıklamaları istenmiştir. Bu kapsamda öğrencilere üniversite ve ideal üniversite ile ilgili toplam beş kavram verilmiştir: "Üniversitenin sosyal yaşantı alanı, üniversite öğrencilerin kendi aralarındaki ilişki, öğretim elemanlarıyla öğrenciler arasındaki ilişki, üniversite fiziki yapısı ve üniversite idari yapısı". Öğrencilerden bu kavramlarla hem Gaziantep Üniversitesi açısından hem de ideal üniversite açısından benzetmelerde bulunup, nedenlerini açıklamaları istenmiştir. Örneğin:

- a) Gaziantep Üniversitesi sosyal yaşantı alanı gibidir. Çünkü
- b) İdeal üniversite sosyal yaşantı alanı gibi olmalıdır. Çünkü

Araştırmada verilerin toplanması, analizi ve yorumlanmasında nitel araştırma yöntemi, teknik olarak da metafor analizi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2010-2011 öğrenim döneminde Gaziantep Üniversitesinde öğrenim gören II. ve III. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda Gaziantep Üniversitesinin az sayıda öğrenci için ideal bir üniversite kategorisinde olduğu, fakat öğrencilerin çoğunluğu için ideal bir üniversite kategorisinde olmadığı görülmüştür.

Anahtar kelimeler: Metafor, Üniversite Öğrencileri, Üniversite, İdeal Üniversite

ABSTRACT**THE PERCEPTIONS THAT UNIVERSITY STUDENTS HAVE ON THE
UNIVERSITY AND IDEAL UNIVERSITY**

TURAL, Derya

M.A. Thesis, Department of Educational Sciences

Supervisor: Assit. Prof. Dr. Sevilay ŞAHİN

January 2012, 116 pages

The purpose of this study is to analyze the perception that the Gaziantep university students have on the university and the ideal university by using metaphors. It is thought that through metaphors students can express themselves more clearly. So according to this aim the students had demanded to produce metaphors about the concepts of " university social life, the relationship between lecturers and students and the ideal university social life, in an ideal university the relationship _between lecturers and students. For example; the students who participated in the research were asked to complete the sentences "a) Gaziantep university social life is like.....because; b) An ideal university social life is like.....because;

In this study quantitative method and metaphor analysis technique are used for collecting, analyzing and commenting on the data of the _research. The _participants of this study included II. and III. grade students of the Gaziantep university.

According to the results of the research it is seen that the metaphors which are produced by the students are variable. For some students Gaziantep University is an ideal university but for most students it is very different from an ideal university.

Key words: Metaphor, University Students, University, Ideal University.

ÖN SÖZ

Üniversiteler toplumun aynası durumundaki kurumlardır. Bu yüzden üniversitelerde yaşanan problemler, karşılaşılan engeller, var olan eksiklikler gençleri dolayısıyla da toplumu ve toplumun geleceğini etkilemektedir. Üniversitede var olan sorunların ortaya çıkarılmasının en kolay yolunun o üniversitede okuyan öğrencilerin görüşlerinin alınması olduğu düşünülerek Gaziantep Üniversitesi hakkında öğrencilerin ne düşündüğü ortaya çıkarılıp, onların idealindeki üniversiteyle ne kadar uyduğu incelenmeye çalışılmıştır.

Araştırmanın her aşamasında görüş ve fikirleriyle beni aydınlatan, yol gösteren ve yardımlarını hiçbir zaman esirgemeyen çok değerli hocam Yrd. Doç. Dr. Sevilay ŞAHİN'e, araştırmanın analiz kısmında benimle değerli bilgilerini paylaşan değerli meslektaşım Sinan İSEN'e sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Tezin hazırlanma sürecinde benden manevi desteğini esirgemeyen aileme ve sevgili eşim Ferit FERMANOĞLU'na yürekten teşekkürlerimi sunuyorum.

Derya TURAL

Aralık 2011

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa No</u>
ÖZET	i
ABSTRACT	ii
İÇİNDEKİLER	iv
TABLolar LİSTESİ	vii
ŞEKİLLER LİSTESİ	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
SEMBOLLER VE KISALTMALAR	x
GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu.....	1
1.2. Problem Cümlesi.....	2
1.3. Alt Problemler.....	2
1.4. Araştırmanın Amacı.....	2
1.5. Araştırmanın Önemi.....	3
1.6. Sayılıtlar.....	3
1.7. Sınırlılıklar	3
KAYNAK ÖZETLERİ	5
2.1. ÜNİVERSİTE NEDİR?	6
2.1.1. Üniversitelerin Gelişimi	6
2.1.2. Üniversitelerin Önemi	7
2.1.3. Üniversitelerin Temel Fonksiyonları	7
2.1.4. Üniversitelerden Beklentiler Nelerdir?	8
2.1.5. Üniversitede Karşılaşılan Problemler	9
2.1.5.1. Aileden Uzakta Olma	11
2.1.5.2. Öğretim Elemanları ve Diğer Üniversite Personelleriyle İlişkiler	11
2.1.5.3. Arkadaşlık İlişkileri.....	14
2.1.5.4. Sosyal Yaşama Uyum	15
2.2. ÇAĞDAŞ ÜNİVERSİTE.....	15
2.2.1. Bilgi Toplumu, Küreselleşme ve Çağdaş Üniversite	16
2.3. METAFOR	20
YÖNTEM	27
3.1. Evren ve Örneklem	27
3.2. Verilerin Toplanması	27
3.3. Verilerin Çözümlemesi	28

BULGULAR VE TARTIŞMA	31
4.1. ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN “GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ SOSYAL YAŞANTI ALANI” KAVRAMINA İLİŞKİN KULLANDIKLARI METAFORLAR....	31
4.1.1. Eğlenceli Sosyal Yaşanti Alanı.....	32
4.1.2. Sıkıcı Sosyal Yaşanti Alanı.....	33
4.1.3. Geri Kalmış Sosyal Yaşanti Alanı	35
4.1.4. Gelişmiş Sosyal Yaşanti Alanı.....	36
4.1.5. Gelişmekte Olan Sosyal Yaşam Alanı	36
4.2. ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN “İDEAL ÜNİVERSİTE SOSYAL YAŞANTI ALANINA” İLİŞKİN TASARLADIKLARI METAFORLAR	37
4.2.1. Eğlenceli İdeal Üniversite Sosyal Yaşanti Alanı	37
4.2.2. Bilgilendirici – Eğitici İdeal Üniversite Sosyal Yaşam Alanı.....	39
4.2.3. Rahat ve Canlı İdeal Üniversite Sosyal Yaşam Alanı.....	40
4.2.4. Doğanın Bir Parçası Olarak İdeal Üniversite Sosyal Yaşanti Alanı	41
4.2.5. Var Olan Eğitim Kurumlarıyla Bağdaştırılan İdeal Üniversite Sosyal Yaşam Alanı.....	42
4.3. ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN ÜNİVERSİTE ÖĞRETİM ELEMANLARIYLA ÖĞRENCİLER ARASINDAKİ İLİŞKİYE İLİŞKİN KULLANDIKLARI METAFORLAR	43
4.3.1. Zıt İlişkiler İçerisinde Öğretim Elemanı Öğrenci İlişkisi	43
4.3.2. Hiyerarşik Yapı Olarak Öğretim Elemanı-Öğrenci İlişkisi.....	44
4.3.3. Soğuk İlişki İçerisinde Öğretim Elemanı Öğrenci İlişkisi	45
4.3.4. Sıcak İlişki İçerisinde Öğretim Elemanları ve Öğrenciler	46
4.3.5. Değişken Öğretim Elemanı – Öğrenci İlişkisi	47
4.4. ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN İDEAL ÜNİVERSİTE ÖĞRETİM ELEMANLARIYLA ÖĞRENCİLER ARASINDAKİ İLİŞKİ KAVRAMINA YÖNELİK TASARLADIKLARI METAFORLAR.....	48
4.4.1. Sıcak İlişkiler İçerisinde İdeal Üniversite Öğretim Elemanı-Öğrenci İlişkisi	48
4.4.2. Birbirini Tamamlayan Kavramlar Olarak İdeal Öğretim Elemanı ve Öğrenci İlişkisi.....	49
4.4.3. Öğrencilere Yol Gösterici İdeal Üniversite Öğretim Elemanları-Öğrenci İlişkisi.....	50
4.4.4. Seviyeli İdeal Üniversite Öğretim Üyesi- Öğrenci İlişkisi	51
4.5. ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN KENDİ ARALARINDAKİ İLİŞKİ KAVRAMINA İLİŞKİN KULLANDIKLARI METAFORLAR	52
4.5.1. Zıt Varlıklar Olarak Öğrenci İlişkileri	53
4.5.2. Çıkar İlişkisine Dayanan Öğrenci İlişkileri.....	53
4.5.3. Rekabete Dayanan Öğrenci İlişkileri	54
4.5.4. Gruplaşmaya Dayalı Öğrenci İlişkileri	55
4.5.5. Yüzeysel Arkadaşlık ilişkisi.....	56
4.5.6. Sadık Arkadaşlık İlişkisi	57
4.5.7. Güven Vermeyen Arkadaşlık İlişkisi.....	58
4.6. ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN “ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİ ARASINDAKİ İDEAL İLİŞKİ” KAVRAMINA İLİŞKİN KULLANDIKLARI METAFORLAR	59
4.6.1. Birliktelik İfade Eden Arkadaşlık İlişkisi	60
4.6.2. Saf, Temiz Arkadaşlık İlişkisi.....	61
4.6.3. Faydalı Arkadaşlık İlişkisi	62
4.6.4. Sağlam Arkadaşlık İlişkisi	62
4.6.5. Çıkarlı Arkadaşlık İlişkisi	63
4.6.6. Rekabetçi Arkadaşlık İlişkisi	64
4.7. ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ FİZİKİ YAPISINA İLİŞKİN KULLANDIKLARI METAFORLAR.....	65
4.7.1. Geri Kalmış Fiziki Yapı.....	65
4.7.2. Gelişmekte Olan Fiziki Yapı.....	66
4.7.3. Gelişmiş Fiziki Yapı	67
4.7.4. Düzensiz Fiziki Yapı.....	68

	vi
4.7.5. Bakımsız Fiziki Yapı	70
4.8. ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN İDEAL ÜNİVERSİTE FİZİKİ YAPISINA DAİR KULLANDIKLARI METAFORLAR	70
4.8.1. Gelişmişlik Yönüyle İdeal Üniversite Fiziki Yapısı	71
4.8.2. Düzenlilik Yönüyle İdeal Üniversite Fiziki Yapısı	72
4.8.3. Dinamiklik Yönüyle İdeal Üniversite Fiziki Yapısı	72
4.8.4. Huzur Verici Yönüyle İdeal Üniversite Fiziki Yapısı	73
4.8.5. Estetiklik Yönüyle İdeal Üniversite Fiziki Yapısı	74
4.8.6. Teknolojik Yönden İdeal Üniversite Fiziki Yapısı	75
4.9. ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN “GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ İDARİ YAPISI” KAVRAMINA İLİŞKİN KULLANDIKLARI METAFORLAR	76
4.9.1. Kurum Olarak İdari Yapı	76
4.9.2. Tembel İdari Yapı	77
4.9.3. Ulaşılması Güç İdari Yapı	79
4.9.4. Olumsuz Davranış Sergileyen İdari Yapı	80
4.9.5. Çalışkan İdari Yapı	82
4.9.6. Olumlu Davranışta Bulunan idari Yapı	82
4.10. ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN “İDEAL ÜNİVERSİTE İDARİ YAPISI” KAVRAMINA İLİŞKİN KULLANDIKLARI METAFORLAR	83
4.10.1. Çalışkan İdari Yapı	83
4.10.2. Olumlu Davranış Sergileyen İdari Yapı	84
4.10.3. Yol Gösterici İdari Yapı	85
4.10.4. Adil İdari Yapı	86
4.10.5. Sistemli Bir Kurum Olarak İdari yapı	86
4.10.6. İşlevsel İdari Yapı	87
4.10.7. Düzenli idari Yapı	88
4.11. TARTIŞMA	89
SONUÇ VE ÖNERİLER	93
5.1. Sonuçlar	93
5.2. Öneriler	95
EKLER	99
EK-1 Veri Toplama Aracı	100
EK-2-Özgeçmiş	103

TABLOLAR LİSTESİ

	<u>Sayfa No</u>
Tablo 4.1. “ <i>Eğlenceli sosyal yaşantı alanı</i> ” kategorisini oluşturan metaforlar ve onları ifade eden öğrenci sayısı	32
Tablo 4.2. “ <i>Sıkıcı sosyal yaşantı alanı</i> ” kategorisini oluşturan metaforlar ve onları ifade eden öğrenci sayısı.....	33
Tablo 4.3 “ <i>Geri kalmış sosyal yaşantı alanı</i> ” kategorisini oluşturan metaforlar ve onları ifade eden öğrenci sayısı	35
Tablo 4.4 “ <i>Gelişmiş sosyal yaşantı alanı</i> ” kategorisini oluşturan metaforlar ve onları temsil eden öğrenci sayıları	36
Tablo 4.5 “ <i>Gelişmekte olan sosyal yaşam alanı</i> ” kategorisi kapsamında kullanılan metaforlar ve onları temsil eden öğrenci sayıları	37
Tablo 4.6. “ <i>Eğlenceli ideal üniversite sosyal yaşantı alanı</i> ” kategorisini oluşturan metaforlar ve onları temsil eden öğrenci sayıları	38
Tablo 4.7 “ <i>Bilgilendirici ve eğitici ideal üniversite sosyal yaşantı alanı</i> ” kategorisini oluşturan metaforlar ve onları temsil eden öğrenci sayıları	39
Tablo 4.8 “ <i>Rahat ve canlı ideal üniversite sosyal yaşantı alanı</i> ” kategorisini oluşturan metaforlar ve onları temsil eden öğrencilerin sayısı.....	40
Tablo 4.9 “ <i>Doğanın bir parçası olarak ideal üniversite sosyal yaşantı alanı</i> ” kategorisini oluşturan metaforlar ve onları temsil eden öğrenci sayıları ..	41
Tablo 4.10 “ <i>Var olan eğitim kurumlarıyla bağdaştırılan ideal üniversite sosyal yaşantı alanı</i> ” kategorisinde oluşturulan metaforlar ve onları temsil eden öğrenci sayısı	42
Tablo 4.11 “ <i>Zıt ilişkiler içerisinde öğretim elemanları ve öğrenci ilişkisi</i> ” kategorisinde oluşturulan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları	43
Tablo 4.12 “ <i>Hiyerarşik yapı olarak öğretim elemanı-öğrenci ilişkisi</i> ” kategorisinde bulunan metaforlar ve onları temsil eden öğrenci sayıları	44
Tablo 4.13 “ <i>Soğuk ilişki içerisinde öğretim elemanı öğrenci ilişkisi</i> ” kategorisinde bulunan metaforlar ve onları temsil eden öğrenci sayıları	45
Tablo 4.14 “ <i>Sıcak ilişki içerisinde öğretim elemanları ve öğrenciler</i> ” kategorisinde bulunan metaforlar ve onları temsil eden öğrenci sayıları	46
Tablo 4.15 “ <i>Değişken öğretim elemanı – öğrenci ilişkisi</i> ” kategorisinde bulunan metaforlar ve onları temsil eden öğrenci sayıları	47
Tablo 4.16 “ <i>Sıcak İlişkiler içerisinde ideal üniversite öğretim elemanı-öğrenci ilişkisi</i> ” kategorisinde bulunan metaforlar ve onları temsil eden öğrenci sayıları	49
Tablo 4.17 “ <i>Birbirini tamamlayan kavramlar olarak ideal öğretim elemanı ve öğrenci ilişkisi</i> ” kategorisinde bulunan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları	50

Tablo 4.18 “ <i>Öğrencilere yol gösterici ideal üniversite öğretim elemanları-öğrenci ilişkisi</i> ” kategorisinde bulunan metaforlar ve onları temsil eden öğrenci sayıları	51
Tablo 4.19’de “ <i>Seviyeli ideal üniversite öğretimi elemanı- öğrenci ilişkisi</i> ” kategorisinde bulunan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları	52
Tablo 4.20 “ <i>Zıt varlıklar olarak öğrenci ilişkileri</i> ” kategorisinde bulunan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları	53
Tablo 4.21 “ <i>Çıkar ilişkisi olarak öğrenci ilişkileri</i> ” kategorisinde bulunan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları	54
Tablo 4.22 “ <i>Rekabete dayanan öğrenci ilişkileri</i> ” kategorisinde bulunan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları	55
Tablo 4.23 “ <i>Gruplaşmaya dayalı öğrenci ilişkileri</i> ” kategorisinde bulunan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları	56
Tablo 4.24 “ <i>Yüzeysel arkadaşlık ilişkisi</i> ” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları	56
Tablo 4.25 “ <i>Sadık arkadaşlık ilişkisi</i> ” kategorisini oluşturan metaforlar ve onları temsil eden öğrenci sayıları	58
Tablo 4.26 “ <i>Güven vermeyen arkadaşlık</i> ” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları	59
Tablo 4.27 “ <i>Birliktelik ifade eden arkadaşlık ilişkisi</i> ” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunlar temsil eden öğrenci sayıları	60
Tablo 4.28 “ <i>Saf, temiz arkadaşlık ilişkisi</i> ” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunlar temsil eden öğrenci sayıları	61
Tablo 4.29 “ <i>Faydalı arkadaşlık ilişkisi</i> ” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları	62
Tablo 4.30 “ <i>Sağlam arkadaşlık ilişkisi</i> ” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları	63
Tablo 4.31 “ <i>Çıkarsız arkadaşlık ilişkisi</i> ” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları	64
Tablo 4.32 “ <i>Rekabetçi arkadaşlık ilişkisi</i> ” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları	64
Tablo 4.33 “ <i>Geri kalmış fiziki yapı</i> ” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları	65
Tablo 4.34 “ <i>Gelişmekte olan fiziki yapı</i> ” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları	67
Tablo 4.35 “ <i>Gelişmiş fiziki yapı</i> ” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları	68
Tablo 4.36 “ <i>Düzensiz fiziki yapı</i> ” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları	69
Tablo 4.37 “ <i>Bakımsız fiziki yapı</i> ” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları	70
Tablo 4.38 “ <i>Gelişmişlik yönüyle ideal üniversite fiziki yapısı</i> ” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları	71
Tablo 4.39 “ <i>Düzenlilik yönüyle ideal üniversite fiziki yapısı</i> ” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları	72
Tablo 4.40 “ <i>Dinamiklik yönüyle ideal üniversite fiziki yapısı</i> ” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları	73
Tablo 4.41 “ <i>Huzur verici yönüyle ideal üniversite fiziki yapısı</i> ” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları	73

Tablo 4.42 “ <i>Eстетiklik yönüyle ideal üniversite fiziki yapısı</i> ” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları.	74
Tablo 4.43 “ <i>Teknolojik yönden ideal üniversite fiziki yapısı</i> ” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları.	75
Tablo 4.44 “ <i>Kurum olarak idari yapı</i> ” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları.	77
Tablo 4.45 “ <i>Tembel idari yapı</i> ” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları.	78
Tablo 4.46 “ <i>Ulaşılması güç idari yapı</i> ” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları.	79
Tablo 4.47 “ <i>Olumsuz davranış sergileyen idari yapı</i> ” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayısı.	80
Tablo 4.48 “ <i>Çalışkan idari yapı</i> ” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları.	82
Tablo 4.49 “ <i>Olumlu davranışta bulunan idari yapı</i> ” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları.	82
Tablo 4.50 “ <i>Çalışkan idari yapı</i> ” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları.	83
Tablo 4.51 “ <i>Olumlu davranış sergileyen idari yapı</i> ” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları.	84
Tablo 4.52 “ <i>Yol gösterici idari yapı</i> ” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayısı.	85
Tablo 4.53 “ <i>Adil idari yapı</i> ” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları.	86
Tablo 4.54 “ <i>Sistemli kurum olarak idari yapı</i> ” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları.	86
Tablo 4.55 “ <i>İşlevsel idari yapı</i> ” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları.	87
Tablo 4.56 “ <i>Düzenli idari yapı</i> ” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları.	88

SEMBOLLER VE KISALTMALAR

f : Frekans

MEB : Millî Eğitim Bakanlığı

BİRİNCİ BÖLÜM GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın problem durumu, araştırmanın amacı, önemi, sınırlılıkları ve sayıtlara yer verilmiştir.

1.1. Problem Durumu

Üniversite eğitimi; hayatın ilk denemelerinin yaşandığı ve giderek artan sorumlulukların uygulanmaya başladığı süreçtir. Üniversite öğrencilerinin yaş ortalaması 17-25 olarak değişmektedir ve gelişim psikolojisinde bu gruba “geç dönem ergenler” adı verilmektedir (Palancı, 2004). Ne çocuk, ne de ergen olarak tanımlayabileceğimiz üniversite öğrencileri, bu dönemde sosyal olgunluğa erişmektedirler. Zihinsel ve bedensel gelişimlerin birbirini etkilediği bu dönemde üniversite gençliği maddi, manevi birçok sorunla karşılaşmış onlarla baş etmek zorunda kalmaktadırlar. Bu problemler barınma, üniversite ortamına uyum, yalnızlık, aileden uzak kalma, bağımsızlık, kişilerarası ilişkiler gibi problemler olabilir.

Baymur (1959), Tan (1954) ve Özdemir (1985) tarafından yapılan bir grup araştırmaya göre üniversite öğrencilerinin karşılaştıkları sorunlar; “gelecek, iş bulma ve ekonomik hayat, boş zamanları değerlendirme, sağlık, eğitim ve öğretim yöntemleri, insanlarla ilişki kurma, üniversite yaşamı, aile, karşı cinsle ilişkileri, din ve ahlakla ilgili problemler” olarak gruplandırılmıştır (Fidan, 1995).

Üniversite öğrencilerinin bu gibi problemlerle daha az karşılaşması veya karşılaşmaması için bunların hangi problemler olduğunun tespit edilmesi ve problemlere çözüm aranması her üniversitenin görevi olmalıdır. Her üniversite öğrencilerinin beklentilerini karşılayıp karşılayamadığını tespit edip; eğer karşılamıyorsa bunun nedenlerini bulup irdelemeli ve çözüm yolu bulmalıdır.

Gerek psikolojik, gerek fizyolojik açılarından üniversite gençliğinin beklentilerinin karşılanması, kültürel, sosyal ve teknolojik açıdan doyuma

ulaştırılması için öğrencilerin düşüncelerinden ve fikirlerinden yola çıkılması, üniversiteden ne bekleyip ne bulduklarının bilinmesi önemlidir.

1.2. Problem Cümlesi

Üniversite öğrencilerinin üniversite ve ideal üniversiteye ilişkin tasarladıkları metaforlar nelerdir? Bu temel problem çerçevesinde cevabı aranacak alt problemler aşağıda yer almaktadır.

1.3. Alt Problemler

1. Üniversite öğrencilerinin üniversite sosyal yaşantı alanına ilişkin ürettikleri metaforlar nelerdir?
2. Üniversite öğrencilerinin ideal üniversite sosyal yaşantı alanına ilişkin tasarladıkları metaforlar nelerdir?
3. Üniversite öğrencilerinin öğretim elemanlarıyla ilişkisine dair tasarladıkları metaforlar nelerdir?
4. Üniversite öğrencilerinin ideal üniversite öğretim elemanlarıyla öğrenciler arasındaki ilişkiye dair tasarladıkları metaforlar nelerdir?
5. Üniversite öğrencilerinin üniversitedeki öğrenciler arası ilişkiye dair tasarladıkları metaforlar nelerdir?
6. Üniversite öğrencilerinin ideal üniversite öğrenciler arası ilişkiye dair tasarladıkları metaforlar nelerdir?
7. Üniversite öğrencilerinin üniversite fiziki yapısına ilişkin tasarladıkları metaforlar nelerdir?
8. Üniversite öğrencilerinin ideal üniversite fiziki yapısına ilişkin tasarladıkları metaforlar nelerdir.
9. Üniversite öğrencilerinin üniversite idari yapısına ilişkin tasarladıkları metaforlar nelerdir?
10. Üniversite öğrencilerinin ideal üniversite idari yapısına ilişkin tasarladıkları metaforlar nelerdir?

1.4. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı üniversite öğrencilerinin üniversite ve ideal üniversiteye ilişkin algılarını metaforlar aracılığıyla ortaya çıkarıp, öğrencilerin tasarladıkları metaforlar doğrultusunda Gaziantep Üniversitesi ile onlar için ideal

olan üniversitenin birbirleriyle bağdaşıp bağdaşmadığını, arada ne gibi farlar olduğunu belirlemektir.

1.5. Araştırmanın Önemi

Üniversite sorunları ülkenin sorunlarından ayrılamaz, çünkü; eğitim sistemi ve okullar içinde bulunduğu toplumun aynalarıdır. Bir toplum hakkında bilgi sahibi olabilmek için bu aynaya bakmak bizlere önemli ipuçları verecektir (Erdoğan, 2008). Açık bir sistem olan eğitim, çevresindeki değişme ve gelişmelerden en çok etkilenen, çevresini de en çok etkileyen toplumsal bir kurum niteliğindedir (Gömleksiz, 1988).

Değişim ve gelişim süreklidir. Hızla değişen ve gelişen dünyada ülkemizin gereksinim duyduğu kültürlü, çalışkan, başarılı ve sağlıklı insan gücünün yetiştirilmesinde üniversiteler önemli rol oynamaktadır.

Gelecekte yönetim ve üretimde söz sahibi olacak bir kesimi yetiştiren üniversiteler, üniversite gençliğinin en yakın gözlemcisi olmak durumundadır (Bodur, 1988). Üniversiteler kendi öğrencileriyle çalışmalar yaparak onların üniversite hakkındaki düşüncelerini öğrenmeleri gerekmektedir. Öğrencilerin neleri eksik, neleri fazla, neleri yeterli bulduklarını, hangi konularda ne gibi sorunlar yaşadıklarını ve bu sorunların nasıl çözümlenebileceğini dile getirmeleri; üniversitenin ilerlemesi, gelişmesi açısından önemlidir.

Bu araştırmanın Gaziantep Üniversitesi'ndeki öğrencilerin üniversiteleri hakkında ne düşündüklerini, üniversitelerini nasıl gördükleri hakkında bilgi vereceği ve Gaziantep Üniversitesindeki öğrencilere, öğretim elemanlarına ve idari personele yarar sağlayacağı düşünülmektedir.

1.6. Sayıtlar

Ölçme araçlarının kapsam geçerliliği belirlenirken uzman görüşleri yeterli bulunmuştur.

1.7. Sınırlılıklar

1. Bu araştırma, 2010- 2011 eğitim-öğretim yılı, Gaziantep Üniversitesinde II. ve III. sınıfta öğrenim gören 550 öğrenci ile sınırlıdır.
2. Katılımcıların veri toplama aracına verdikleri cevaplarla sınırlıdır.

Bu nedenlerle araştırma sonuçları yukarıda verilen sınırlılıklar dikkate alınarak genellenmelidir.

İKİNCİ BÖLÜM KAYNAK ÖZETLERİ

Fert ve cemiyet için çok önemli ve çok geniş bir alanı içine alan eğitim, bir plan ve hedefe göre insanın yetiştirilmesi, ruh ve beden sağlığının koruyarak geliştirilmesi için yapılan bütün çalışmalardır. Çocukların ve gençlerin kendilerine, ailelerine, çevrelerine, milletine ve devletine daha da ötesi insanlığa faydalı olarak yetiştirilmeleri eğitimin yaygın anlamını teşkil eder (Direk, 2007). Eğitimin diğer tanımlarına baktığımızda da her tanımda bireyin kendi yaşantısı yönünde yani çevresiyle doğru orantılı olarak ulaşabileceği en üst seviyeye ulaştırılması, güzel ve faydalı insan olması tanımlarını görmekteyiz.

Öğrenme ise eğitimin amaçlarına ulaşmak için kullanılan bir araçtır. Öğrenme hayatın her alanında insanın karşısına çıkmaktadır ve öğrenme sürekli ve sürekli. Öğrenme sadece okulda değil, evde, dışarıda, iş hayatında her yerde devamlıdır. Öğrenme sürecinde insan bir taraftan topluma ayak uydurabilmek için toplumun isteklerine uygun alışkanlıkları, örf ve adetleri öğrenirken diğer taraftan okullarda ve üniversitelerde öğretilenleri öğrenmektedir. Okul ve üniversite süreçlerinden sonra hayata atılan gençler nasıl iş bulacaklarını, nasıl iletişime geçeceklerini, nasıl ayakta durabileceklerini öğrenmeyle bu sürece devam etmektedirler (Direk, 2007).

Bir toplumun ayakta kalması, ilerlemesi ve gelişmesi o toplumda bulunan insanların eğitim-öğretim kalitesine bağlıdır. Bir toplumun ilerleyebilmesi, içinde bulunduğu çağı yakalayabilmesi ve o çağa ayak uydurabilmesi ise o toplumun yeniliklere ve değişime ne kadar açık olduğuna bağlıdır. Toplumsal değişime destek sağlayan en önemli etmenlerden biri o toplumdaki insanlardır. Toplum içindeki insanlar ne kadar yeniliğe ve gelişime açıksa ilerlemesi ve gelişmesi o kadar mümkündür. Çünkü toplum gelişimi önce bireyden başlar, birey ne kadar kendini geliştirirse içinde yaşadığı çevreye o kadar faydalı olur. Bireysel değişim süreci büyük oranda üniversitede başlar, bunun nedeni çok farklı sosyo-kültürel ve sosyo-ekonomik çevrelerden, alt yapıları ve eğitim tarzları çok farklı olan, farklı beklentileri, hayalleri ve düşünceleri olan gençlerin, ailesinden, yaşadığı çevreden ve şehirden kopup bambaşka bir yerde, başka insanlarla bir araya gelip etkileşimde ve iletişimde bulunmasıdır.

2.1. ÜNİVERSİTE NEDİR?

Üniversite sözcüğünün kökeni Latince’de bağımsız, tüzel kişiliğe sahip ve ortak çıkarları olan kişiler topluluğu anlamındaki “Universitas”tır. Üniversite kavramı bugün bilim, evrensellik, birlik ve birleştiricilik unsurları üzerinde oluşmuş bilim adamı ve öğrenciler topluluğu anlamını taşımaktadır (Ataünal,1998).

Bugün eğitim kurumlarımızın en üst kademesini oluşturan üniversiteler, milli, demokratik, laik ve çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde ülkemizin kalkınması için gerekli insan gücünü yetiştirmek, bilimsel araştırma, yayım ve danışmanlık yapmakla görevli, bilimsel özerkliğe ve tüzel kişiliğe sahip kurumlardır (Çoruh, 1998).

Üniversiteler toplumsal değişime öncülük eden kurumdur. Yani, bireysel değişimin ve gelişimin dolayısıyla toplumsal değişimin ilk ortaya çıktığı yerlerdir. Üniversiteler bu işlevini hem düşünsel anlamda, hem de yaşamsal anlamda özgürlük vererek bireye kalıcı ve geniş özgürlük alanı sağlayarak yerine getirir. Bireyler bu özgürlük ortamında özgün ve farklı özelliklerini ve yaratıcılıklarını ortaya çıkarır ve geliştirirler. Her insan özde birbirinden farklıdır ve hayat insanları farklılaştırmak üzerine kuruludur. Üniversiteler farklılaşmanın ilk başladığı yerdir.

Üniversitelerimizin ülke kalkınmasına ivme kazandırabilmesi, toplumsal dayanışmayı ve gelişmeyi sağlayabilmesi, demokratik ve laik Cumhuriyeti koruyacak olan aydınları yetiştirebilmesi için yapısal reformlara ihtiyaç vardır. 2547 sayılı Yükseköğretim yasasının ve bu yasa ile oluşturulmuş olan Yüksek Öğretim Kurulu’nun günün koşullarına cevap verecek şekle dönüştürülmesi gerekir (Durukan, 2004).

2.1.1. Üniversitelerin Gelişimi

19. Yüzyıla gelinceye dek üniversitelerin temel işlevi eğitim ve öğretimden ibaretti. Bu zamana kadar Avrupa’da üniversiteler sadece zenginlerin ve asillerin çocuklarının okuduğu kurumlar halindeydi. Yükseköğretim imtiyazlı kişilerin kültürel, sanatsal ve bilimsel öğretilerle bilgi sahibi olmasına, ruhen gelişmesine ve olgunlaşmasına katkı sağlayan bir uğraş olarak görülüyordu. Üniversiteler 19. yüzyılda nitelik ve nicelik olarak hızlı bir gelişme dönemine girmiştir. Bu yıllardan sonra yükseköğretimde reform gereksinimi ortaya çıkmış ve eğitim-öğretim ve etkinliklerine araştırma işlevi de eklenmiştir. 19. yüzyıl bilim ve yükseköğretim

sistemine damgasını vuran bu yaklaşım, bilimsel ve teknolojik araştırma-geliştirme boyutu da eklenerek 20. yüzyılın ilk yarısında da devam etmiştir.

21. yüzyıl üniversiteleri; bilgiyi üretirken özgün ve seçkin olmaya ama elde ettiği bilgiyi de toplumun gelişmesi ve refahı için paylaşmaya başlamıştır. Diğer bir ifade ile, bilginin; üretim, deneme, paylaşma, yayınlama ve uygulama süreçlerinin tümünde üniversiteler temel rol oynamaktadır.

2.1.2. Üniversitelerin Önemi

Üniversiteler toplumların gelişmesinde, ilerlemesinde ve çağdaş devletler düzeyine gelmesinde önemli rol oynamaktadır. Bilindiği gibi, üniversiteler dünyadaki başarılı ekonomilerin merkezinde yer alır (Rosan, 2006:1; Charles: 2003:9; Akt: Çetin; 2007: 218).

Üniversiteler toplumun problemlerini çözmeye önemli bir yere sahiptir. Yetiştirdiği insan gücüyle toplumdaki cahillik, işsizlik, bilgisizlik gibi problemlere çözüm üretmekte ve insanları bilinçlendirerek, yeniliklere açık olmalarını sağlayarak çağdaşlaşmaya öncülük etmektedir.

Üniversiteler bilimsel bilgi üretme, buluşlar yapma, yenilikler yaratma, yeni firma oluşumlarını destekleme, yeni iş imkânları sağlama, bireysel ve kurumsal bazda yeni gelir akımları oluşturma gibi bir dizi alanda ciddi roller üstlenmektedir. Çoğu insan üniversiteleri geleneksel olarak yükseköğretim ve temel araştırma merkezi olarak görür oysaki günümüzde üniversiteler bunun ötesine geçmeyi başarmıştır. Üniversiteler, topluma ekonomiye, toplumun refah düzeyi ve yaşam kalitesine ekonomik, sosyal ve kültürel açıdan oldukça geniş çerçevede katkıda bulunur. Üniversitelerin faaliyetleri, günlük yaşamın her yönüne girmektedir (Rosan, 2006:1, Charles, 2003:9) Akt: Çetin, 2007:218.

2.1.3. Üniversitelerin Temel Fonksiyonları

Üniversitelerin temel fonksiyonlarını aşağıdaki gibi sıralayabiliriz.

- Bilgi ekonomisi ve toplumun destekleyicisidir.
- Ekonomik istikrarın önemli bir unsurudur.
- Bölgenin sosyal yaşamının temel gücüdür.
- Kültürel kaynakların temelini oluşturur ve güçlendirir.
- Bölgenin uluslararası işbirliği ve dışa açılmasında etkilidir.
- Yenilikçi aktiviteler ve girişimciliğin temel kaynağıdır (Çetin, 2007:219)

Üniversiteler sadece öğrenme kültürü, ilişkisel ve kurumsal adaptasyonu sağlamaz, aynı zamanda kendi bölgelerinde faydalı olabilecek şekilde kendilerini şekillendirme özelliğine sahiptir (Çetin, a.g.e).

1) Üniversite bilgi üretmek ve paylaşmak için inşa edilen bir kurumdur. Üniversite bilimsel faaliyetinde esas itibarıyla, uygulanmaya, yarara yönelik bir amaç söz konusu olmaksızın doğru bilgi peşindedir. Üniversite:

- a) Bilgiyi üretir.
- b) Bilgiyi öğretir.
- c) Bilgiyi sunar.
- d) Bilgiyi yayar.

Bu dört fonksiyon, üniversitenin varoluş sebebi misyonudur. Bilgi üretme işlevini araştırma-geliştirme faaliyetiyle, öğretme işlevini eğitim-öğretim faaliyetiyle, sunma işlevini topluma danışmanlık yapma ve yayma işlevini yayın yapmak suretiyle yerine getirir (Günay, 2004).

Üniversite; yukarıda dile getirilen işlevlerinin tümünü birlikte, eş zamanlı olarak yerine getirip, sürdürebildiği zaman, kendini tanımlayan öz niteliklere kavuşmuş sayılabilir (Günay, a.g.e.).

Üniversitelerin bu işlevlerinden yola çıkarak üniversiteleri incelediğimiz zaman bu işlevlerden bazılarını yerine getiremiyorsa veya tam olarak yerine getiremiyorsa bu üniversiteler de eksiklikler olduğu söylenebilir.

Üniversiteleri yukarıda saydığımız işlevlerini yerine getirirken bazı noktaları da dikkate alması gerekmektedir. Bunların başında; yeni bilgiler üretirken geçmiş bilgileri de değerlendirmesi gelmektedir çünkü bu değerlendirme yapılmadığı sürece devamlı kalkınma yerine kısır döngü olmaktadır. Bunun yanı sıra üniversitenin dışa dönük hizmetler ve yayınları ile yol göstermesi doğal bir görev ve sorumluluktur (Varış, 1972:346).

Üniversitelerin temel işlevleri, anayasa ve yasalarda da belirtildiği gibi eğitim-öğretim ve araştırma yapmaktır. Bu bağlamda bilimsel, teknolojik ve toplumsal gelişmelere katkı sağlamak üniversitelerin öncelikli görev ve sorumlulukları arasındadır (Saracaloğlu,2008).

2.1.4. Üniversitelerden Beklentiler Nelerdir?

Üniversite toplumsal kesimlerin her biri tarafından toplumsal mobilite aygıtı olarak görülmektedir. Özgür, özerk, bireysel kimlik kazanmanın ve bir yaşam pratiği üretmenin temel frekansı üniversitelerdir (Şahin ve Yıldız, 2005).

Toplumsal mekanizmaların giderek sekülerleşmesi, bu davranışın merkezileşmesine yol açmakta, adeta eğitim, okuma, bireysel çıkış ve kurtuluş yolu olarak algılanmaktadır. Özellikle üniversite bitirme bir toplumsal ayrıcalık kazanma olarak okunmaktadır (Şahin ve Yıldız, 2005).

Böyle bir süreçte öğrencilerin geleceğinin büyük ölçüde üniversiteye bağlı olması öğrencilerin üniversiteye bakış açılarını ve algılarını etkilemektedir.

Üniversitelere başvuran öğrenciler, çok farklı sosyo-kültürel ve sosyo-ekonomik çevrelerden gelmektedir. Bu farklılık üniversitelerden beklentileri de farklılaştırmaktadır. Kimi öğrenciler üniversiteye başlamadan kafasında kurduğu üniversite hayatını bulurken, kimisi tamamen hayal kırıklığına uğrayabilmektedir.

Üniversiteden beklenenler her öğrenci için tamamen farklıdır. Bazı öğrenciler yüksek düzeyde eğitim-öğretim, bazıları eğitim-öğretimden çok farklı bir sosyal hayat, bazıları ise her ikisini veya daha farklı kavramları zihinlerinde canlandırmaktadır.

Üniversiteye yeni gelen öğrenciler birdenbire kendilerini büyük sorumluluklar altında bulup bunların karşısında tek başlarına ayakta kalmak zorundadırlar. Yeni karşılaştıkları sosyal ve akademik çevreye uyum sağlamak onların çoğu için başlı başına sorun haline gelmektedir. Bu sorunla baş edebilmek bir bakıma başarılı ve güvenli bir üniversite hayatına başlamak anlamına gelmektedir. Bu konuda öğrencilerin beklentisi sıcak bir karşılamadır. Öğretim elemanlarıyla ve üniversitedeki diğer personellerle kurulan sıcak diyaloglar öğrencilerin uyum sağlama sürecini kolaylaştıran etmenlerden biridir. Çünkü öğrenciler geride bıraktıkları aile ve arkadaş sevgisini üniversite de beklemektedirler. Bu beklenti de öğrencilerle öğretim elemanlarını kendi aralarında ve birlikte etkileşimde bulunabilecekleri mekânlar ve faaliyetler sağlamakla karşılanabilir.

Üniversite, öğrencilerin bir taraftan psikolojik beklentilerini yerine getirirken diğer taraftan onların ihtiyaçlarını da karşılamalıdır. Öğrencilerin fiziksel, sosyal ve moral bakımından ihtiyaçlarının karşılandığı; spor alanları, spor salonları, yurtlar, yemekhaneler, kafeteryalar, oyun salonları, müzik-tiyatro-sinema-video kulüp ve salonları mevcut olmalıdır. Öğrenciler bu gibi yerlerde gerek öğretim elemanlarıyla gerekse arkadaşlarıyla kolayca iletişimde bulunabilmeliler.

Öğrencilerin gerek ders içerisinde gerekse ders dışında zamanını iyi değerlendirip yükseköğretim yıllarından maksimum yararı edinmeleri gerekir. Bunun için öğretim olanakları kadar boş zamanları değerlendirme olanakları da yeterli olmalıdır. Beslenme, barınma, eğlenme, sportif, sosyal ve kültürel faaliyetlerde bulunma için, gerekli tesisler ve bunların işletilmesi için de yeterli ödenek ve hizmetler temin edilmelidir. Bunun yanında çağdaş kulüpler, faaliyet odaları ve yeterli altyapı ile donatılmış öğrenci etkinlik merkezleri kurulması öğrencilerin özlemleri arasındadır (Direk, 2007).

2.1.5. Üniversitede Karşılaşılan Problemler

Üniversite yılları gençliğin erişkinliğe geçiş yıllarıdır. Bu dönemde gençlerin ilişkilerinin çok hızlı değişim gösterdiği bilinmektedir. Özellikle üniversitede okuma şansı elde edenler, üniversiteyi kazanma sevincinin yanı sıra; aileden ayrılma, yeni çevre ve arkadaş edinme, yalnız kalma korkusu, ekonomik

güçlükler, yurt hayatına alışma, gelecekteki mesleği ve çalışma hayatı ile ilgili kaygı gibi birçok sorunla da yüz yüze kalır (Özdel vd, 2002).

Üniversitede öğrenci olmak, üniversite yaşamı genelde ülkemizde ve diğer ülkelerde kaygı ve stres üretecek bir ortamın niteliğini taşımaktadır. Üniversite öğrencisi, birey olarak kendi sorunları, gelişme sorunları olan bir kişidir. Üniversite öğrencisi ne yetişkindir ne de çocuk. Çocukluktan yetişkinliğe geçme döneminin sıkıntılarını yaşamaktadır. Kendi kimliğini bulma, toplumsal yönden yerel ve çocukluk döneminin değerlerini daha geniş toplumun ulusal ve evrensel değerlerini benimseme ve uzlaştırma, toplum değerlerine uyum sağlama, sosyal olgunluğa erişme durumundadır (Özdel vd, 2002).

Yurt içinde ve yurt dışında yapılmış araştırmalar, üniversite düzeyinde öğrencilerin zihin ve akademik gelişmelerine ağırlık verildiği, bunun aksine, beden gelişimi, sosyal gelişimi ve boş zamanlarını değerlendirme ve bireysel ihtiyaçlarını karşılama yönünden sağlanan imkanların sınırlı olduğu, öğrencilerin beden, sağlık, sosyal ve kişisel gelişmelerinin zihinsel ve akademik gelişmeye paralel olması gerektiği vurgulanmaktadır (Tan, 1954), (Baymur, 1954), (Özgüven, 1974), (Köknel, 1974), (Ekşi, 1982), (Hirose, 1985), (Özgüven, 1988), (Özdel, 1992).

Üniversite öğrencileri bir çok alanda stres yaşamaktadır. Ders seçimi, sınav kaygısı, akademik rekabet, değerlendirme sistemi, öğretim üyeleri sınıf arkadaşlarıyla ilişkiler, ders içeriğinin zorluğu, akademik işler ve kişisel ihtiyaçları karşılamada yaşanan zorluklar, üniversite öğrencileri için önemli stres kaynakları olmaktadır (Graysan ve Heilman; Perrine ve Lisle, 1995),(Koç ve diğerleri, 2006).

Üniversite döneminde öğrenciyi en çok etkileyen etmenler okul, çevre, aile, sosyo-ekonomik durumu, arkadaş grubu, üniversitenin imkanları, motivasyon, meslek seçimi vb.dir (Koç vd, 2006).

Yukarıda saydığımız etmenlerin yanı sıra Koç ve diğerlerine (2006) göre üniversite öğrencilerinin en büyük stres kaynağı olarak aile ortamından kopup, çok farklı olan yurt ve sosyal çevre yaşamına ayak uydurabilme, arkadaş çevresinin değerleri ile tanışma, farklı kültürel değerlerle yüz yüze kalmadan kaynaklanan sorunlardır.

Çoruh (1989), Üniversite gençliğinin üniversite ortamında uyum sağlaması gereken değişiklikleri akademik, benlik, kimlik gelişimi, yalnızlık, yurtlarda kalmak, kişiler arası ilişkiler çerçevesinde ele almıştır ve araştırmasında üniversite öğrencilerinin genelde kişisel, sosyal, mesleki ve eğitsel karmaşalar, ailevi

problemler ve kararlar konusunda psikolojik danışmaya ihtiyaç duydukları ortaya çıkmıştır.

Üniversite öğrencilerinin psikolojik, fizyolojik durumlarını en çok etkileyen faktörlere baktığımızda bunların aile eksikliğinin yaşanması, öğretim elemanlarıyla ve diğer üniversite personelleriyle ilişkiler, arkadaşlık ilişkileri, sosyal hayata uyum zorluğu olduğunu görmekteyiz.

2.1.5.1. Aileden Uzakta Olma

Aile en küçük toplum birimi olmakla beraber toplumun temel taşıdır. İnsanları diğer canlılardan ayıran en büyük özelliklerden biri de aileleriyle beraber yaşamalarıdır. Özellikle bizim toplumumuzda aileye aşırı bağlılık hatta bağımlılık söz konusudur. Anne ve babalar çocuklarını doğdukları andan itibaren sahiplenip üniversite çağına gelene kadar hiç yalnız bırakmamakta, çocuklarına sürekli onlara destek olduklarını göstermektedirler.

Ailelerinden uzakta üniversite ortamına gelen gençlerde, bir grubun üyesi olma, bir meslek sahibi olma ve geleceğe yön verme idealleri ile yeni bir okula, yeni bir kente ve yabancı bir çevreye uyum sağlama çabaları pek çok öğrencide değişik sorunlar ortaya çıkarmakta, öğrenciler geleneksel düzene ve kendilerine yabancılaşabilmektedir (Yılmaz vd, 2008).

Ailesi ile yakın ilişki içinde olsun veya olmasın aile yanında olmak bireye hem güç hem kendine güven vermektedir. Üniversiteyi aile yanında okumayıp, başka şehirleri tercih eden öğrencilerin ilk karşılaştıkları sorun aileden uzak olmaktır. Birey bir anda boşluğa düşüp aile sıcaklığını ve güvenini çevresinde aramaya başlamaktadır, işte bu noktada üniversitede bulunan arkadaş ve öğretim üyeleri devreye girmektedir.

2.1.5.2. Öğretim Elemanları ve Diğer Üniversite Personelleriyle İlişkiler

İnsanlar, başkalarıyla birlikte olabilmek, onları anlayabilmek, kendilerini anlatabilmek ve etkilemek amacıyla kısaca toplumsallaşmak için iletişim kurarlar (Yavuz ve Yüce, 2010). İletişim, bireylerin hem maddi hem de manevi gereksinimlerinin tümüyle ilgilidir. İletişim gereksinimi, insanın diğer insanlarla etkileşime girerek yaşamını zenginleştirme çabalarını anlatır (Taşçı ve Eroğlu, 2008; Yavuz ve Yüce,2010).

İletişimin en önemli unsurlarından birisi karşılıklı birlikteliği esas almasıdır. İletişim tek yönlü kurulan bir ilişki olmaktan öte karşılıklı etkileşime ve beraberliğe dayanmaktadır. Eğer iletişim karşılıklı olmayıp tek taraflı bir şekilde gerçekleşirse, gücü ya da yetkiyi elinde bulunduran taraf isteklerini gerçekleştirecek, diğer tarafı baskı altında tutacaktır (Cüceloğlu, 1999).

Öğretim elemanları sınıfta genel olarak tek taraflı iletişim kurmayı tercih ediyorsa, sorunların çözümünün mümkün olmayacağı gibi yeni sorunların da yaşanmasına neden olacaktır. Böyle bir ilişkide öğretim elemanı ile öğrenci arasında aşılamayacak bir mesafe ve yabancılaşma yaşanacaktır (Yavuz ve Yüce, 2010).

Yapılan araştırmalarda; eğitim sürecinde eğitim işlevini yerine getiren öğreticinin öğrenciye olan yakınlığı önemli bir öğretim iletişimi değişkeni olarak ortaya çıkmıştır (Butland ve Bebe, 1992. Akt: Yavuz ve Yüce,2010).

Aynı şekilde pozitif olan öğretmen davranışları öğrencilerin daha iyi güdülenmesini sağlamaktadır (Frymier, 1993, Mcdowel, 1993, Mlat ve Benz, 1993: Frymier, 1993, Yavuz ve Yüce,2010).

Sonsuz iletişimin özelliklerinden biri olan gülümsemenin, duruşun, çeşitli jest ve mimiklerin, kendine özen göstermenin, öğrencinin konulara dikkatini vermesinde birinci derecede önemli olduğunu, anlatılan konunun ve ikinci planda kaldığını ifade etmiştir (Yavuz ve Yüce, 2010).

Senven Boug'un yaptığı bir çalışmada öğrenciler; etkili öğretmen davranışları ile ilgili olarak kararlı olmak, öğrenci görüşlerine ilgi duymak, öğrenciyi hakir görmemek, onların sözünü kesmemek, onlara değer vermek gibi unsurları dile getirmişlerdir (Ergin ve Geçer, 1999:2).

Öğretmenin sınıf içerisinde öğrencinin değerlerine saygı göstermesi, öğrencinin öğretmenini daha çekici ve etkileyici bulmasına sebep olmaktadır (Ergin, 1995:60) (Akt: Cavit Yavuz).

Yapılan çalışmalar incelendiğine öğrencinin uyum sağlama sürecinde ve başarısında öğreticiyle arasındaki ilişkinin önemli olduğunu ve bu ilişkinin öğrenciyi olumlu ya da olumsuz yönde etkilediği görülmektedir.

Öğrenciler için öğretim elemanı bilgi, beceri ve tutumlarıyla onlara yol gösteren, öğrenmenin ve davranış değişikliğinin gerçekleşmesine yardımcı olan bir rehber, bir yol göstericidir.

Bunların yanı sıra, öğreticinin kişilik özelliklerinin öğretim ve eğitimde önemli bir etken olduğu bilinen bir gerçektir. Öğretici öğrencilerin karakter gelişimi

için model konumundadır. Öğreticinin fiziksel yapısı, uyum ve yaratma yeteneği, konuşma biçimi, yüz ifadesi tertipli oluşu v.b. kişilik özellikleri önemlidir. Öğreten pozisyonundaki öğretim elemanlarının sahip oldukları nitelikler, öğrenen konumundaki öğrencilerin davranışlarını doğrudan etkileyecektir (Açıkgöz, 1996:12).

Öğretim elemanının rolü; öğrencinin katılımını sağlamak, doğrudan bilgi vermek yerine bilgi kaynağına nasıl ulaşabileceği konusunda yardım etmek, öğrenciye rehberlik yapmak ve öğrenciyi sürekli güdülemektir (Çatalbaş, 1999:1).

İletişimi üniversite eğitimi açısından ele alan kaynaklar gençlere/yetişkinlere verilen üniversite eğitiminin, çocuklara ve ortaöğretim gençliğine verilen eğitimden farklı özellikler taşıdığını vurgulamaktadırlar. Oysa yapılan bazı çalışmalar üniversitede birçok öğretim elemanının öğrencilerin psikolojik ve sosyolojik özelliklerine dikkat etmediği ve bu nedenle birçok sorunla karşılaştığını göstermektedir (Bayram, 1992; Çakmak, 1995; Erdoğan, 1990; Ergün, 2001; Güven, 2001. Akt: Taşocak ve Keçeci, 2009).

Genel olarak öğrenciler öğretim elemanlarından, etkili ve yeterli kişiler arası beceriler, sabırlı ve hoşgörülü olma, rol modeli olma, kaynak kişi olma, öğrencilere bağımsız düşünme olanağı verme, kendi duygu ve düşüncelerini ifade etmesine olanak sağlama, öğrencilerin anlayamadıkları konular hakkında soru sormaya özendirme kişisel sorunları ders dışında da öğretim elemanlarıyla paylaşabilme, alanında bilgili olabilme, öğrencileri birey olarak algılama, demokratik olma, öğrencileri derslere aktif olarak katılmaya ve soru sormaya özendirme gibi nitelikleri beklemektedir (Bayrak, 1999; Bayram, 1992; Çakmak, 1995; Çakmak, 2001; Ergün, Duman, Kıncal ve Arıbaş, 1999; Göral, Varol ve Erkman, 1997; Yetkin, 1999. Akt: Taşocak ve Keçeci, 2009).

Eğitimci ve öğrenci ilişkileri karşılıklı olarak ihtiyaçlara cevap verdiği oranda eğitim ortamını da olumlu etkileyecektir. Etkili ve verimli ilişkilerin kurulması hem öğretim elemanlarına hem de öğrencilere sorumluluk getirmektedir. Öğrenci iletişimde bulunduğu öğretim elemanının davranışlarından etkilenir. Bu nedenle nitelikli bir eğitimin sağlanabilmesi için öğretim elemanlarının tutum ve davranışlarıyla öğrencilere örnek olmaları, öğrencilerin öğretim elemanlarının gözünde değerli olduklarını hissetmesi, öğretim elemanlarının öğrencilerini tanımaya yönelmeleri gerekir.

2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun 22. maddesi öğretim üyelerinin görevlerini net olarak ortaya koymaktadır (YÖK, 1981:5361).

- a) Yükseköğretim kurumlarında ve kanundaki amaç ve ilkelere uygun biçimde ön lisans, lisans ve lisansüstü düzeylerde eğitim öğretim ve uygulamalı çalışmalar yapmak ve yaptırmak, proje hazırlıkları ve seminerleri yönetmek.
- b) Yükseköğretim kurumlarında bilimsel araştırmalar ve yayımlar yapmak.
- c) İlgili birim başkanlığınca düzenlenecek programa göre, belirli günlerde öğrencileri kabul ederek, onlara gerekli konularda yardım etmek. Bu kanundaki amaç ve ana ilkeler doğrultusunda yol göstermek ve rehberlik etmek.
- d) Yetkili organlarca verilecek görevleri yerine getirmek.
- e) Bu kanunla verilen diğer görevleri yapmaktır.

Öğretim elemanları dışında öğrencilerin iletişime geçmekte zorlandığı ve problem yaşadığı bir başka konu ise üniversitede çalışan idari personellerdir. Öğrenciler idari işlerde ve öğrenci işlerinde dertlerini anlatırken daha fazla anlaşılacak istemektedir. Çünkü bilmedikleri bir yapı içinde belkide yapacakları bir yanlış onların bir senelerine veya daha fazla zarar görmelerine, çok vakit kaybetmelerine, psikolojik açıdan çökmelerine sebep olabilmektedir.

Bu açıdan bakıldığında öğrenciler kendilerini anlayıp, yol gösterecek, onlara yardımcı olabilecek, rahat iletişim kurabilecekleri insanları karşılarında istemektedirler.

2.1.5.3. Arkadaşlık İlişkileri

Üniversite öğrencileri için sosyal olgunluğa erişmenin iki önemli boyutu vardır; “bağımsızlık” ve “cinsel” kimliğine uygun olan davranışları kazanmak. Bağımsızlık rasyonel düşünme, topluma karışma ve onun bir üyesi haline gelme, kültürlenme ve sosyalleşme sürecidir. Bu süreçte bireyin ilişki içinde olduğu akran gruplarının arkadaş gruplarının önemi büyüktür (Özdel vd, 2002). Üniversite düzeyindeki öğrenciler için ailenin etkisi azdır. Ailenin etkisinin yerini arkadaş grubu alır ve bireyin davranışlarını yönlendirme yönünden daha etkili duruma gelir.

Üniversite yıllarında cinsel kimliğini kazanmada önemli hususlardan birisidir. Cinsel kimliğin kazanılması, ergenlik döneminde ortaya çıkan cinsiyete özgü fiziksel ve hormonal değişiklikleri, iki cins arasındaki belirgin farkları psikolojik olarak kabul etmek, kendi cinsine ilişkin davranış biçimlerini, cinsiyet rollerini benimsemek, karşı cinsle yakın ve sağlıklı ilişkiler kurabilmektir (Özdel ve diğerleri, 2002).

Üniversite düzeyindeki öğrenciler için üniversite yaşamı, gençlerin bir çok yeni, akademik, kişisel ve sosyal yaşantıları deneyimledikleri önemli bir gelişim süreci olarak nitelendirilebilir. Bu süreçte öğrenciler, üniversitenin yeni akademik ve sosyal ortamına uyum gösterme, akademik beklenti ve talepleri karşılama, edindiği

sosyal özgürlükler içinde bağımsız olmayı başarma, arkadaş ve karşı cinsle olan ilişkilerini sorgulama ve mesleki olanaklarını araştırma gibi bir çok konuyla baş etmek durumundadır. Kısaca, üniversite yaşamı öğrenciler için hoş ve keyifli olmakla birlikte, onların bir çok problemle de karşılaştıkları bir dönemdir (Gizir,2005).

Üniversite ortamı, farklı bir boyutta kişinin yeni bir sosyal çevrede ilişkilerini sürdürmesini gerektirmektedir. Yurt ortamı, sınıf atmosferi kişiye yeni sosyal çevre olabilecek nitelikteki etkileşim hedefleri, yeni sosyal becerileri ve çabalarını sorunlu kılmaktadır (Özbay, 1997; Akt: Koç ve Diğerleri,2006).

2.1.5.4. Sosyal Yaşama Uyum

Üniversiteye her gelen öğrencinin hayalinde mükemmel bir sosyal hayat vardır. Her türlü aktiviteye katılmak, oradan oraya gitmek günleri aktivitelerle dolu bir şekilde geçirmek isterler. Bu tarz aktiviteler için ise üniversitenin alt yapısının oluşmuş teknolojik açıdan gelişmiş olması gerekir. Bazı aktivitelerin çok fazla gelişmişlik veya teknolojiye gerek duymadığını düşünsek de yeni çağda artık eski aktivitelerin istenmediğini gençlerin farklı sporlardan, farklı dallardan hoşlandıklarını ve üniversitelerinden de bu tarz aktiviteler beklediklerini görmekteyiz.

Maalesef her üniversite gençlerin bu beklentisini karşılayamamakta ve istediğini bulamayan öğrenci üniversitenin sosyal hayatından uzaklaşıp ya başka yerlerdeki aktivitelere yönelmekte ya da biraz daha içine kapanmaktadır.

Oysaki üniversite içinde değişik spor aktivitelerinin veya organizasyonların olması üniversite hayatı yaşayanların stresini azaltır, üretim seviyesini arttırır.

- Öğrencinin sosyal yaşamını geliştirir.
- Stresi azaltır.
- Baskıya karşı mücadeleyi arttır.
- Öğrencinin kendisini muhafaza etmesini sağlar.
- Yaşam kalitesini arttırır.
- Okul ruhunu ve diğer öğrencilerle veya kuruluşlarla ilişki kurma hissini sağlar (Bizati ve diğerleri,1999).

2.2. ÇAĞDAŞ ÜNİVERSİTE

Çağdaşlaşma, sosyal değişimin özel bir şeklidir. Modern (çağdaş) yaşadığımız zamana uygun demektir. Çağdaşlaşma terim olarak, tarih boyunca gelişmiş kurumların bilimsel bilgideki olağanüstü artışı yansıtan ve hızla değişen fonksiyonlara adapte edilmesi süreci olarak tanımlanmaktadır (www.enfal.de/sosyalbilimler/c1/001.htm).

Çağdaş üniversite ise yüksek düzeyde eğitim ve öğretim faaliyetleriyle seçkin kadrolar yetiştiren, bilimsel ve teknolojik araştırmalar yapan ve bu araştırmaların sonuçlarını toplum yararına sunan, sosyal ve ekonomik kalkınmaya hizmet eden kurumlardır (Ünal, 33). Çağdaş üniversite ülkenin insan gücünü ve maddi kaynaklarını çağdaş bilim ve teknoloji gerekleri, kalkınma hedefleri doğrultusunda akılcı, etkili, verimli ve ekonomik biçimde kalkınmaya ağırlık vererek ülkeye ve insanlığa yön veren, yüksek düzeyde bilgi, teknoloji ve uzman insan yetiştiren kurumdur (Direk, 2007).

Çağdaş üniversite, toplumun güncellenen taleplerini karşılamak, toplumun kendine yüklediği sorumluluğu üstlenmek ve kendine sağlanan kaynakları yerinde, bilinçli ve verimli kullanmak hususunda inisiyatif sahibidir. Geleceğe, hem gerçekçi hem de vizyon sahibi olarak bakar. Toplumun karşılaştığı fırsat eşitliği, adalet, refah gibi ana sorunları ele almaktan çekinmez. Artan verimlilik ve üretkenlik hedeflerine ulaşmak için olanaklarını seferber eder. Bütün bunları yaparken nitelikli eğitimden ve kaliteden taviz vermez ve bütün olanaklarını halka sunar. Çağdaş üniversite, nitelikli eğitim vermekle kalmayıp temel ve uygulamalı araştırmalarla da hem bilgi hem teknoloji üretir ve topluma yayılmasını sağlar. Yüksek teknoloji aşamasına gelen endüstri sonrası toplumların üstünlüklerini uluslararası alanda sürdürmelerinde, o ülkenin üniversiteleri en önde gelen kurumlardır. Ülkenin sanat ve kültürünü koruyup zenginleştirmeye, sağlık hizmetleri, ekonomik gelişme, sosyal refah, çevre koruma ve kamuyu aydınlatma alanlarındaki ihtiyaçlarını karşılamaya ve uluslararası alanda işbirliği ile ülkenin dostluklarını arttırmaya gayret eder (Durukan, 2004).

Çağdaş üniversiteler, katı, kuralcı ve geleneklere bağlı olmamalıdır. Bunun yerine günün değişen ve gelişen koşullarına uyum sağlayan sürekli gelişen ve değişen bir yapılanma içinde olmalıdır.

2.2.1. Bilgi Toplumu, Küreselleşme ve Çağdaş Üniversite

İçinde yaşadığımız dünyanın son zamanlardaki en önemli olgusu küreselleşme olgusudur. İnsan ve toplumun yeryüzünde olup bitenlerden giderek daha çok haberdar olmaları, birbirlerinin eylem ve deneyimlerinden etkilenmeleri, bunları paylaşmaları ve yaymaları ile ortaya çıkan süreçtir (Balay, 2004).

Küreselleşme, dünya ölçeğinde ekonomik, siyasal ve kültürel bütünleşme, fikirlerin, görüşlerin, pratiklerin, teknolojilerin küresel düzeyde kullanılması, sermaye dolaşımının evrenselleşmesi, ulus-devlet sınırlarını aşan yani ikili ve etkileşim biçimlerinin ortaya çıkması, mekânların yakınlaşması, dünyanın küçülmesi, sınırsız rekabet, serbest dolaşım pınarının dünya ölçeğinde büyümesi ve ulusal sınırların dışına çıkması. Kısaca dünyanın tek parası haline gelmesidir (Kaçmazoğlu, 2002. Akt: Balay,2004).

Küreselleşmenin son yıllarda en çok konuşulan ve en önemli olgulardan birisi olmasının sebebi insanların hayatlarında hemen hemen her alanı etkilemesidir.

Bu alanların arasından birisi eğitimidir. Eğitim alanında küreselleşmeden en çok etkilenen kurum ise üniversitelerdir. Küreselleşmenin üniversitelere etkisi o kadar büyüktür ki scott'a göre (2002) küreselleşme üniversitelere karşı yapılan en büyük meydan okumadır (Yılmaz ve Horsum, 2005).

Küreselleşmeyi ortaya çıkaran ya da hızlandıran kavramlar arasında "teknoloji" ve "bilgi" kavramları önemli yer tutmaktadır. Çünkü küreselleşmenin en önemli araçlarından birisi teknolojidir (Tural, 2004 Akt: Yılmaz ve Horsum, 2005).

Küreselleşmenin hem olumlu hem olumsuz etkileri gözlemlenmektedir. Olumlu etkilerine baktığımızda zaman ve mekan sınırları kalkmış, dünyanın neresinde her ne olursa insanların bundan haberdar olması sağlanmıştır. Herkesin eğitim hakkı olduğu ve bunun kalkınma için gerekli olduğunun tüm herkes anlamış, eğitime daha fazla önem verilmeye başlanmıştır. Ülkeler arası rekabet artmış, bu rekabet ile ülkeler arasında ticari alanda gelişmeler olmuştur.

Küreselleşmenin olumsuz etkilerine baktığımızda, zayıf olan ülkelerin güçlü ülkelere bağımlı kaldığını görmekteyiz, rekabet ile zenginleşme ve refah artarken fakirlikte artmıştır.

Küreselleşmeyle beraber dünyada eğitim sürecine katılan insanların sayısı giderek artmaktadır. Her kademedeki eğitim kurumları teknolojik imkanları kullanarak insanların bilgi ve beceri düzeylerini yükseltmektedir. Buna karşılık eğitimden yararlanamayanların sayısında bir azalma değil, artma olduğu ileri sürülmüştür (Balay, 2004).

Küreselleşme süreciyle beraber insanlar daha fazla bilgiye ve teknolojiye ihtiyaç duymuşlardır. Bilgi ve teknoloji ihtiyacı eğitim kurumlarının yerine getirmeleri gereken görevleri arttırmış ve değişime zorlamıştır. İnsanlar bir yandan okula ihtiyaç duymaya başlarken diğer yandan bu kadar bilgi ile baş edemeyeceklerini anlayarak eğitim kurumlarına daha fazla ihtiyaç duymuşlardır. Çünkü artık saf bilgiyi elde etmek yetmemekte bilgi üretimi gerekmektedir.

Küreselleşme sürecinden en fazla etkilenen eğitim kurumlarından birisi üniversitelerdir. Üniversitelerde değişimi zorlayan güçlerden birisi teknolojidir. (Tural, 2004).

Küreselleşme sürecinin üniversitelerin gelişimini etkilemesi, bilginin yeri ve anlamının değişimi ve bilgi üretim süreçlerinin farklılaşması ile de ilişkilidir. Bilgi, günümüzde üretim sürecine yardımcı bir faktör olmaktan çıkmış bilgi üretiminin kendisi bir endüstri haline gelmiştir (Yılmaz ve Harsum, 2005).

Küreselleşme ile birlikte üniversitelerin gelişimini yönetimini ve finansmanını dolaylı ya da doğrudan etkileyen farklı eğilimler vardır. Üniversitelerin eğitim-öğretim yapmasının yanı sıra araştırma görevini de yerine getirmektedir. Teknolojik gelişmeler hem mekâna bağlı üniversite kavramını etkilemiş hem de bilgi üretiminin şirket üniversite gibi rakip kuruluşlara geçmesini sağlamıştır. Teknolojik gelişmeler üniversite çalışanlarının araştırma sürecini hızlandırmıştır. Üniversite bilgi teknolojilerini kullanarak öğrencilere maliyet-etkili eğitim sunarken, yüksek nitelik ve esnekliğe ulaşma olanaklarını sağlamışlardır (Tural, 2002.Akt: Yılmaz ve Harsum, 2005:109).

Aggorwal'e göre (2000) 21. yüzyılın eğitimi, zaman ve alandan bağımsızdır, amaç ve sonuca doğru yönelimlidir, öğrenci merkezlidir, aktif takım çalışması ağırlıklıdır, öğrenim elde etmeye yöneliktir. Bunun yanında 21. yüzyılın eğitiminin sahip olduğu ikinci önemli olgunun daha bulunduğu düşünülmektedir. Bu olgular hayat boyu öğrenme ve bilgi toplumdur (Yılmaz ve Harsum,2005).

Bilgi toplumu; çağdaş uygarlığın ulaştığı bilgi düzeyini tanımlamada tam bir görüş birline henüz varılmış değilse de son 20 yıl içerisinde bilim ve teknolojideki baş döndürücü gelişmelerin meydana getirdiği bilgi patlaması ve bilgi teknolojilerinin toplumsal ve ekonomik gelişmeye sundukları olanaklar dikkate alındığında Toffler'in "üçüncü dalga" olarak betimlediği aşamanın "bilgi çağı" bu dönemin öngördüğü toplumunda "bilgi toplumu" olarak adlandırılması uygun görülmektedir (Özden, 2002, 15.Akt: Balay, 2004, 66).

Bilgi çağı, bilginin üretim için temel kaynak olduğu, bilgi üretimi ve iletiminin yaygınlaştığı, bilgi üretimi ve dağıtımında çalışanların çoğunlukta olduğu, sürekli öğrenme ve bilgilenme yoluyla değişme ve gelişmenin kaçınılmaz hale geldiği yeni toplumsal ve ekonomik örgütlenme dönemini işaret etmektedir (Öğüt, 2003, 5,Balay, 2004, 66).

Bilgi çağıyla beraber eğitim sürecinde de değişiklikler başlamıştır. Bunlar arasında daha fazla düşünme, tartışma, bilgiyi kendin bulma ve değerlendirme, analitik düşünüp eleştiri yapabilme, teknolojiyi kullanabilme, öğrenmeyi öğrenme, üretken olabilme yer almaktadır.

Küreselleşmeyle beraber eğitimde önemli olan bireyin kendini yetiştirmesi, geliştirmesi ve bireysel yeteneklerini kullanabilmesi ön plana çıkmıştır.

Hızla çoğalan bilgi karşısında, her şeyi bilmek yerine, hangi bilgiyi nereden ve nasıl sağlayacağını bilen, seçici davranan, yani öğrenmeyi öğrenen insana gereksinim duyulacaktır (Numanoğlu, 1999, 333 Akt: Balay 2004, 67).

Bu gereksinimde eğitim kurumlarının desteğiyle karşılanabilmektedir. Küreselleşmeden en çok etkilenen eğitim kurumu olarak üniversitelere önemli görevler düşmektedir. Üniversiteden mezun olan bireyin sadece üniversitede verilen bilgilerle kalmayıp, önündeki süreçte hızla ilerleyen teknolojiyi nasıl kullanacağını, gerekli bilgilere nasıl erişeceğini, zamanı nasıl yakalayacağını, insanlarla nasıl iletişime geçeceğini bilmesi önem taşımaktadır.

Ülkemizde bulunan birçok üniversite farklı nedenlerden dolayı tam olarak toplumun ve gençliğin bu gereksinimini karşılayamamaktadır. Üniversitelerin toplumun gereksinimini karşılamaları için gerekli olan düşünen, üreten, eleştirebilen, sentez yapabilen öğrenciler yetiştirebilmesi için üniversiteye başlayan öğrencilerin, beklentilerinin karşılanması, ihtiyaçlarının giderilmesi, onlara düşünceleri ve üretmeleri için gerekli olan maddi ve manevi kaynakların sağlanması, gerekli zeminin üniversitenin tüm öğeleriyle hazırlanması gerekmektedir. Koç, Avşaroğlu ve Sezer tarafından yapılan “Üniversite öğrencilerinin Akademik Başarıları ile Problem Alanları arasındaki İlişki” adlı çalışmada üniversite öğrencilerinin problem alanlarının akademik başarılarını etkilediği görülmektedir. Bu problem alanlarının oluşmasında birçok sebep olabilir. Öncelikle üniversiteye gelen öğrencilerin birçoğu ailelerinden, yakınlarından uzaklaşıp kafalarında bir yığın soru işareti ve bir yığın beklentiyle hayata yeni bir adım atıyorlar. Öğrencilerin beraberlerinde getirdikleri beklentileriyle, karşılaştıkları aynı olmayınca, birçoğunda hayal kırıklıkları başlıyor ve bu da derslerden kopmalara, akademik başarının düşmesine sebep olmaktadır. Çevreye, üniversitenin bulunduğu konuma, sosyal çevreye uyum sağlama, sağlıklı arkadaşlık ilişkileri kurabilme gibi problemler, birçok üniversite öğrencisinin karşılaştığı sorunlardır (Koç, Avşaroğlu, Sezer, 485). Üniversite öğrencilerinin akademik başarılarının arttırılabilmesi için üniversitelerimizin bu öğrencilerin beklentilerini en yüksek düzeyde karşılaması gerekmektedir. Üniversitelerde belirli düzenlemelerin yapılması, öğrencilerin beklentilerine daha fazla yakınlaştırılması için öğrencilerin bu konudaki düşünceleri önemlidir. Var olan problemlerin belirlenmesinde ve çözümlenmesinde öğrencilerden alınan fikirler kullanılmalıdır.

2.3. METAFOR

Her dilde, anlatımı güçlendirmek, canlı kılmak için yararlanılan söz sanatlarından biri “benzetme”dir. Benzetme; bir nesnenin niteliğini, bir eylemin özelliğini daha iyi anlatabilmek için bir başka nesne ve eylemlerden yararlanarak, onu anımsatma yoluyla gerçekleştirilir (Aksan, 1998: 61; Akt: Ocak ve Gündüz, 2006). Metafor ilk kez 1980’de Lokoff ve Tohnson’un “Metofors Welive By” isimli çalışmalarında geliştirilmiştir. Onların bu düşüncesi “Metafora bilişsel, dikey bakış” olarak bilinmektedir (Beşkardeş, 2007) (Akt: Döş, 2010). Metafor kavramı; 1980 yılına kadar söz sanatı olarak kabul edilerek edebiyat ve dilbilim çalışmaları kapsamında ele alınırken, 1980 yılında ortaya atılan “Çağdaş Metafor Teorisi”nin etkisiyle disiplinler arası çalışmaların merkezine yerleşmiştir (Döş, 2010).

Metaforlar (benzetmeler, eğretilmeler, istiareler, mecazlar) olayların oluşumu ve işleyişi hakkında düşüncelerimizi yapılandıran, yönlendiren ve kontrol eden en güçlü zihinsel araçlardan biridir (Saban, 2004).

Metaforlar, genellikle söylemi süslemeye yönelik söz sanatından ibaret sayılır, ama önemi bundan fazladır. Metafor kullanımı, genel olarak dünyayı kavrayışımıza yardım eden bir düşünme ve görme biçimi anlamına gelir (Çelikten, 2005:270). Metaforlar bilinçli ya da bilinçsiz biçimlerde günlük düşünce ve eylemlerimizi yönetirler (Oğuz, 2005, 583. Akt: Beşkardeş, 2007).

Birey metaforları yorumlarken ve kullanırken dağarcığında var olan bilgi, beceri, alışkanlık ve tutumlarla hareket eder. Bu nedenle metaforlar, metaforu oluşturan bireyin geçmiş yaşantılarından, ön öğrenmelerinden ve sosyal çevresinden soyutlanamaz (Oğuz, 2005: 585). Eğitimin iki temel ilkesi, bilinenen bilinmeyene ve somuttan soyuta gitmektir. Metaforlar soyut ilkeleri açıklarken somut örnekler kullanmaktadırlar (Ocak ve Gündüz, 2006).

Yob (2003)’e göre son yıllarda metafor, bir bireyin yüksek düzeyde soyut, karmaşık veya kavramsal olguyu anlamada ve açıklamada işe koşabileceği güçlü bir zihinsel araç olarak değerlendirmektedir (Ocak ve Gündüz, 2006).

Metaforun felsefede kullanım amacı, ifadeye bir üslup güzelliği vermek anlaşılmasında güçlük çekilen konuları biraz daha anlaşılır kılmak ya da anlaşılmasına katkı sağlamaktır (Aydın 2006, Jennifer, 2005; Camp, 2006; Mojtabai, 2000; Tamimi, 2005; Akt: Döş, 2010).

Metaforlar genel olarak bilinç dışımız ve kabul görmüş günlük yaşantımız ve genel iletişim aracıdır. Örgütlerin günlük yaşantılarında dilin anahtar bir rol

oynadığı genel olarak kabul edilir ve metaforlar kabul edilmiş araçlar olarak düşünülebilir (Stoper, 2007; Hopler and Gitters 2008;Döş, 2010).

Metaforlar insanların hayal gücünü ve deneyim alanlarını birbirine bağlar. Bizlerin gerçek algılarına ve yorumlarına önderlik eder ve hayal gücümüzü ve amaçlarımızı kesin ve açık olarak belirtmede yardımcı olur (Corndissen vd; 2003; Lopez, 2007; Döş, 2010).

Metaforlar açık anlamda olduğu müddetçe ayrıntılı bir şekilde kavramların altında yatan benzerlikleri manaları ifade edebilir, nitelendirebilir (Sten, 2002; Döş, 2010).

Metaforlar imajların meydana getirilmesinde ve yeniden yapılandırılmasında ayrıca eğitimsel uğraşlarda nelerin olduğunun anlamlandırılmasında yardımcı olabilmektedir (Çelikten, 2006).

Bazen kelimelerin yetmediği yerde veya anlatımın kuvvetlendirilmesi gerektirilen bir durumda metaforlar önemli bir iletişim aracı olmaktadır. Bu bağlamda metaforlar, bir bireyin zihninin bir anlayış (kavrayış) biçiminden başka bir anlayış (kavrayış) biçimine hareket etmesini sağlayarak, o bireyin belli bir olguyu başka bir algı olarak görmesine olanak tanır (Suban, Koçbeker, ve Suban, 2006; Clarcken, 1997; Girmen 2007). Dolayısıyla kavramların anlaşılması ve yorumlanması kolaylaşmaktadır (Döş, 2010).

Metaforlar analiz edilmek istenilen kavramların nasıl algılandığını ortaya çıkarmaya katkı sağlar (Cerit, 2008). Metaforlar canlı cansız, soyut somut olabileceği gibi olumlu ve olumsuz da olabilmektedir. Bilgi toplama ve sorgulama aracı da olabilen metaforlar aynı zamanda, yeterince anlaşılmamış konuların daha kolay anlaşılmasını sağlamaktadır (Semerci, 2007; Döş, 2010).

Yukarıda ifade edilen özelliklerinden dolayı birçok alanda kullanılan metaforlar, eğitim alanında da anlaşılmayan, anlaşılması zor olan konularda veya bazı kavram, algı ve tutumları daha anlaşılır ifade etmede kullanılabilir. Metaforlar eğitimin çeşitli alanlarında kullanılabilirler (Döş, 2010).

Son yıllarda, dünyada olduğu gibi ülkemizde de metaforların belli başlı sosyal ortamlardaki faaliyetlere nasıl rehber olduğu, inançları, tutumları ve değerleri nasıl şekillendirdiği, örgütsel süreçleri nasıl gösterdiği ve örgütsel yaşamın oluşturulmasında nasıl vurgulandığına yönelik olarak ilginin arttığı görülmektedir (Çelikten, 2006: 270).

Metaforlar üzerine, aynı ölçüde de metaforları kullanarak sosyal bilimlerin değişik disiplinlerinde 1980'lerden beri çok sayıda araştırma yapılmış ve çok şey yapılmıştır. Bunlar arasında metaforların bilimde kuram oluşturmada, örgütlerin stratejik yönelimlerini değiştirmede, çalışanların çalıştıkları örgütleri nasıl algıladıkları, çocukların öğrenmelerini kolaylaştıran araçlar olarak nasıl kullanılabileceği, öğretmenlerin öğrencilerini nasıl algıladıkları, örgütsel değişimi açıklamakta nasıl aynı görevi gördükleri konularında çok sayıda çalışma vardır (Balcı, 1999; Morgan, 1986; Yıldırım ve Şimşek, 2005; Çelikten, 2006).

Bu bölümde, konuyla ilgili literatür taranmış ve ulaşılan araştırmalar, kronolojik bir şekilde sunulmuştur.

Balcı (1999), "Okul İle İlgili Mecazlar (Metafor): Seçilmiş Dört Okulda Öğrencilerin, Öğretmenlerin ve Velilerin Okul Algıları adlı çalışmasında, öğretmen, öğrenci ve velilerin okullarını nasıl kavramsallaştırdığını mecazlar yardımıyla anlamayı amaçlamıştır. Bu kavrayışı derinleştirmek için de katılımcıların "öğrenci", "öğretmen", "okul yöneticisi" ve "veli" mecazlarını analiz etmiştir. Araştırmanın çalışma gurubunu Ankara'nın farklı semtlerinde bulunan üç devlet ve bir özel ilköğretim okulunun 4.-8. sınıflarından 517 öğrenci, 47 öğretmen ve 101 veli oluşturmuştur. Araştırmanın verileri, görüşme ve anketle elde edilmiş ve verilerin analizinde nitel analiz yapılmıştır. Araştırmadan elde edilen metaforlar ve bu metaforlar için oluşturulan kavramsal kategoriler sonucunda okulların temel işlevinin bakım, bilgi aktarımı ve gençlerin yetiştirilmesi olduğu bulunmuştur. Aynı şekilde ilköğretim birinci kademe öğrencilerinin, ikinci kademe öğrencilerine göre okula, öğretmene, okul yöneticisine ve velilere karşı daha olumlu algıya sahip olduğu ortaya çıkmıştır. Öğrenci ve öğretmene ilişkin metaforlar, okul sisteminin bilgi ve öğretmen merkezli olduğunu, ayrıca okulların oldukça disiplinli, otoriter ve kaotik bir atmosfere sahip olduğunu ortaya koymuştur. Bütün katılımcıların öğretmene ilişkin olumlu metaforlar kullandığı görülmüşken öğretmenin temel rollerinin bakım, bilgi transferi, insanları aydınlatma, genç nesli şekillendirme olduğu ortaya koymuştur. Okul yöneticisi için genellikle otoriter, disipline edici, kaba, zarar verici ve duyarsız gibi olumsuz mecazlar kullanılmıştır. Veliler ise özellikle devlet okullarında okul işlerine duyarsız ve sorumsuz kişiler olarak görülmüştür.

Saban (2004), tarafından "Giriş Düzeyindeki Sınıf Öğretmen Adaylarının Öğretmen Kavramına İlişkin İleri Sürdükleri Metaforlar" adlı çalışma yapılmıştır. Bu araştırmanın amacı giriş düzeyindeki sınıf öğretmeni adaylarının "öğretmen"

kavramına ilişkin sahip oldukları algıları, metaforlar aracılığıyla ortaya çıkarmaktır. Araştırmanın çalışma grubunu Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sınıf Öğretmenliği Ana Bilim Dalında 2003-2004 eğitim-öğretim yılı güz döneminde “Öğretmenlik Mesleğine Giriş” dersini alan 74’u normal öğretim ve 77’si de ikinci öğretim olmak üzere toplam 151 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri “Öğretmen ... gibidir; çünkü,...” veya “Öğretmen.... benzer; çünkü....” cümlesinin tamamlanmasıyla elde edilmiştir. Araştırmanın sonuçlarında ise içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Elde edilen veriler sonucunda sınıf öğretmen adaylarının “öğretmen” kavramına ilişkin 54 metafor ürettikleri belirlenmiş ve bu metaforlar ortak özellikleri bakımından belli kategoriler altında toplanmıştır. Araştırmanın sonucunda, öğretmen adaylarının %64’ü öğretmeni “bilginin kaynağı ve aktarıcı”, “öğrencileri şekillendirici ve biçimlendirici”, ve “öğrencileri tedavi edici” olarak algıladığı; öğretmen adaylarının %36’sının ise öğretmeni “öğretirken eğlendirmesi”, “öğrencilerin bireysel gelişimini desteklemesi” ve “öğrencilere öğrenme sürecinde rehber olması” şeklinde algıladıkları görülmüştür.

Ocak ve Gündüz (2006), “Eğitim Fakültesini Yeni Kazanan Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Giriş Dersini Almadan Önce ve Aldıktan Sonra Öğretmenlik Mesleği Hakkındaki Metaforlarının Karşılaştırılması” adlı çalışmalarının amacı, Eğitim Fakültesi’ndeki öğretmen adaylarının “Öğretmenlik Mesleğine Giriş” dersinin öncesinde ve sonrasında, “öğretmenlik mesleği” hakkındaki metaforlarının incelenmesi ve kıyaslanmasıdır. Bu çalışmaya, 362 öğretmen adayı katılmıştır. Bu çalışma iki sömestride tamamlanmıştır. İlk sömestrin başında araştırmacılar katılımcılara doldurmaları için bir form vermiştir. Bu formda katılımcılardan öğretmenlik mesleği ile ilgili görüşlerini ifade etmeleri istenmiştir. Veri toplama sürecinden sonra katılımcıların metaforları 11 gruba ayrılmıştır. Benzer şekilde araştırmacılar aynı işlemi ikinci sömestrin başında tekrar yapmıştır. Veri toplama ve analiz işlemlerinin tamamlanmasından sonra araştırmacılar, iki sömestir arasındaki sonuçları kıyaslamışlardır. Bu çalışma, güz döneminde ebeveyn (n=16, % 4,9) ilk sırada, bahar döneminde ise bahçıvan (n=13, % 4,3) ve güneş (n=13, % 4,3) ilk sırada olduğunu göstermiştir. Bölümlere bağlı olarak, metafor çeşitliliğindeki yüzdeliğe baktığımız zaman Öğretmenlik Mesleği ’ne Giriş dersini almadan önce, öğretmen tipi olarak “fedakar öğretmeni” (n=108, %37,8); sonra ise öğretmeni “bilgi kaynağı” (n=78, %28,4) olarak benimsemişlerdir.

Saban ve diğeri (2006), “Öğretmen Adaylarının Öğretmen Kavramına İlişkin Algılarının Metafor Analiziyle İncelenmesi” adlı araştırmalarında öğretmen adaylarının öğretmen kavramına ilişkin algıları metaforlar yardımıyla analiz edilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu Selçuk Üniversitesinde öğrenim gören Sınıf öğretmenliği, İngilizce öğretmenliği ve Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği bölümlerinde okuyan 485’i erkek ve 737’si kız, toplam 1222 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Verilere öğretmen adaylarının “öğretmen ... gibidir; çünkü...” cümlesinin tamamlanmasıyla ulaşılmıştır. Verilerin analizinde hem nicel hem nitel analiz kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda öğretmen kavramına ilişkin toplam 111 geçerli metafor elde edilmiş ve bu metaforlar 10 temel kavramsal kategori altında toplanmıştır. Bu kavramsal temaların ilk altısında öğretmen adaylarının “öğretmen” kavramı konusundaki imgelerinde cinsiyet ve program tipine göre önemli farklılıklar bulunmuşken öğrencilerin içinde buldukları sınıf düzeyine göre farklılık bulunmamıştır.

Aydoğdu (2008), “İlköğretim Okullarındaki Öğrenci ve Öğretmenlerin Sahip Oldukları Okul Algıları ile İdeal Okul Algılarının Metaforlar (Mecazlar) Yardımıyla Analizi” adlı çalışmasında, ilköğretim öğrenci ve öğretmenlerinin, okul yaşamına ilişkin sahip oldukları algılar ile ideal okul yaşamına ilişkin tasarladıkları algıları metaforlar yardımıyla ortaya çıkarmayı amaçlamıştır. Bu amaç için öğrenciler ve öğretmenlerden “okul, öğretmen, öğrenci, okul yöneticisi, ideal okul, ideal öğretmen, ideal öğrenci ve ideal okul yöneticisi” kavramlarına ilişkin metafor üretmeleri istenmiştir. Araştırmanın katılımcılarını, Eskişehir il merkezinde yer alan on ilköğretim okulunun 6, 7 ve 8. sınıflarından toplam 1515 öğrenci ve 69 ilköğretim öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmanın sonucunda ilköğretim okullarının temel işlevlerinin, bilgi vermek, korumak ve güven vermek, yeni nesli yetiştirmek ve onları şekillendirmek olduğu ortaya çıkmıştır. Öğretmenlerin temel rollerinin bilgi aktarmak, korumak ve güven vermek, yeni nesli yetiştirmek ve şekillendirmek olduğu açığa çıkmıştır. Öğrencilerin rollerinin ise büyümek/yetişmek, bilgi almak, otoriteye uymak, düzenli ve disiplinli bir şekilde çalışmak, öğretmenin istediği şekle girmek olduğu ortaya çıkmıştır. Öğretmen ve öğrencilerin büyük bir kısmı, okul yöneticilerini kaba, zararlı, aşırı otoriter kişiler olarak algılamışlardır. İdeal bir okulun temel işlevlerinin bilgi vermek, bilgi vermenin yanında eğlendirmek, güven vermek ve yeni nesli yetiştirmek olarak algılandığı ortaya çıkmıştır. İdeal bir

öğretmenin rollerinin, korumak ve güven vermek, bilgi aktarmak, yeni nesli yetiştirmek olduğu ortaya çıkmıştır. İdeal bir öğrencinin temel rollerinin, bilgiyi kullanmak, öğrenme sürecine aktif şekilde katılmak, bilgi üretmek, büyümek/yetişmek, sürekli ve disiplinli bir şekilde çalışmak olduğu algılanmıştır. İdeal bir okul yöneticisinin temel rollerinin, korumak ve güven vermek, otoriter olmak, bilgi aktarmak olduğu ortaya çıkmıştır.

Ünal, Yıldırım ve Çelikten (2010) “ İlköğretim Okulu Müdür ve Öğretmenlerinin Velilere İlişkin Algılarının Analizi” adlı çalışmalarında ilköğretim okulu müdür ve öğretmenlerinin, öğrenci velilerine ilişkin algılarını metafor analizi ile tespit etmeyi amaçlamışlardır. Araştırmada, verilerin toplanması, analizi ve yorumlanmasında nitel araştırma yöntemi, teknik olarak da metafor analizi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu; 2008-2009 öğretim yılında Konya ili Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde yer alan 3 merkez ilçede görev yapan 73 ilköğretim okulu müdürü ve 154 öğretmen oluşturmaktadır. Çalışma grubundan, “ Öğrenci velisi ... ya benzer. Çünkü” şeklinde verilen cümleyi yazılı olarak tamamlamaları istenerek veri toplanmıştır. Veriler içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiştir. Katılımcılar tarafından üretilen metaforlar, açıklamaları da dikkate alınarak; koruyucu, finans kaynağı, patron, kusur arayan, çıkarıcı, hayalperest, gelişmeye açık, bilinçsiz ve ilgisiz veli olmak üzere 9 temaya ayrılmıştır. Yapılan analiz sonrasında, müdür ve öğretmenlerin (1) velilerinin bir bölümünü çocuklarının eğitim öğretimine ilişkin olarak; bilinçsiz, ilgisiz, çocukları için neyin iyi olduğunu bilmeyen, okulla yeterince işbirliği yapmayan ve içgüdüsel olarak çocuklarını koruma davranışı gösteren kişiler olarak algıladıkları, (2) velileri eğitim öğretim etkinliklerinin paydaşları olarak görmedikleri, velilerden kendilerini uzman kabul ederek, sadece söylediklerini yapan, çalışmalarına müdahale etmeyen kişiler olmalarını bekledikleri sonucu ortaya çıkmıştır.

Döş (2010) “Aday Öğretmenlerin Müfettişlik Kavramına İlişkin Metafor Algıları” adlı araştırma yapmıştır. Bu araştırmanın temel amacı, mesleğe yeni başlamış öğretmenlerin müfettişlik kavramına ilişkin algılarını, metaforlar aracılığıyla ortaya çıkarmaktır. Öğretmenlere açık uçlu bir soru sorulmuştur. Bu soru, “Müfettiş gibidir. Çünkü”. Araştırmada 82 ölçme aracından 76 adedi değerlendirmeye tabi tutulmuştur. Araştırma sonucunda 62 metafor üretildiği gözlemlenmiş ve Üretilen bu metaforların, ağırlıklı olarak olumlu olarak nitelendirilen benzetmelerden oluştuğu görülmüştür. 37 olumlu, 16 tanesi olumsuz ve

9 tanesi de hem olumlu hem de olumsuz yönleri olan benzetmelerdir. Bu durumda aday öğretmenlerin müfettişlere ilişkin olumlu bir yargıya sahip oldukları görülmüştür.

Ünal İbret ve Duran Aydınöz (2011), “ İlköğretim II. Kademe Öğrencilerinin “ Dünya” Kavramına İlişkin Geliştirdikleri Metaforlar” araştırmanın örneklemini Kastamonu ilinde yer alan, Ali Fuat Darende İlköğretim Okulu’nun 2009-2010 eğitim öğretim yılında 6, 7 ve 8. sınıfta öğrenim gören 208 öğrencisi oluşturmuştur. Araştırmaya katılan her bir öğrenciden öncelikle dünya hakkındaki düşüncelerini yazmaları daha sonra da “*Dünya . . . gibidir, çünkü . . .*”yada “*Dünya . . . benzer, çünkü . . .*” cümlelerini tamamlamaları istenmiştir. Araştırmada başlangıçta içerik analizi tekniği kullanılmış, ardından bu araştırmaya ilişkin olarak ele alınan veriler sayısallaştırılarak nicel yöntemle analiz edilmiştir. Yapılan araştırmanın sonuçlarına göre öğrencilerin büyük çoğunluğunun dünyanın şekli, boyutu ve hareketlerine ilişkin metaforlar ürettiği görülmüştür. “Dünya” kavramı ile ilgili olarak öğrencilerin %58,6’sı Dünyanın şekli ve boyutlarına, %12,6’sı Fiziki Coğrafya unsurlarına, %7,3’ü Beşeri ve Ekonomik Coğrafya unsurlarına, %5,8’i Coğrafi unsurların dışında kalan unsurlara ve %15,7’si de soyut ve olumsuz unsurlara yönelik metaforlar geliştirmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın modeli, araştırmanın evreni, örnekleme, verilerin toplanması ve verilerin analizi ile ilgili bilgiler bulunmaktadır.

3.1. Evren ve Örneklem

Bu araştırma 2010-2011 öğretim yılında Gaziantep Üniversitesinde 3 ayrı fakültede öğrenim gören toplam 550 2. ve 3. sınıf öğrencilerinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Çalışmaya katılan öğrenci gruplarının fakültele göre dağılımı şöyledir. Fen-Edebiyat Fakültesi 200, Mühendislik Fakültesi 200, Eğitim Fakültesi 150 öğrenci.

3.2. Verilerin Toplanması

Araştırmanın veri toplama aracı hazırlanırken öncelikle daha önce metaforların bir araç olarak kullanıldığı ilgili araştırmalar incelenmiştir. Bu araştırmaların bazılarında bireylerin sahip oldukları metaforlar likert tipi ölçekle toplanırken, diğerlerinde katılımcıların açık uçlu cümleleri tamamlamaları istenmiştir. İlgili araştırmaların incelenmesi sonucu araştırmacı tarafından on adet açık uçlu soru hazırlanmış ve uzman görüşü alınarak son halini almıştır. Üniversite öğrencilerinin üniversite ve ideal üniversiteye ilişkin algılarını ortaya çıkarmak için öğrencilerden “üniversite sosyal yaşantı alanı, ideal üniversite sosyal yaşantı alanı, öğretim elemanlarının, öğrencilerle ilişkisi, ideal üniversite öğretim elemanı-öğrenci ilişkisi, öğrencilerin kendi arasındaki ilişki, ideal üniversite öğrenci ilişkileri, üniversite fiziki yapısı, ideal üniversite fiziki yapısı, üniversite idari yapısı, ideal üniversite fiziki yapısı” kavramlarına ilişkin metafor üretmeleri istenmiştir. Öğrencilere metaforu üretirken dikkat etmeleri gereken noktalar söylenmiş ve her bir kavram için sadece bir metafor üretmeleri ve bu metaforu kullanma nedenlerini formun “çünkü” kısmına doldurmaları istenmiştir.

Kavramlar arasında “çünkü...” kısmı doldurulmayan sorular değerlendirmeye alınmamıştır. Çünkü her öğrenci aynı metafora farklı anlamlar kullanabilir ve bu farklı anlamı ancak “çünkü” kısmı doldurularak anlaşılabilir.

Araştırma verilerini toplamak için niteliksel araştırma yöntemlerinden metafor analizi kullanılmıştır. Araştırma ders saati başlamadan dersin sorumlu öğretim elemanından izin alınarak yapılmıştır. Öğrencilere araştırma konusu ve gerekçesi hakkında bilgi verilecek formlar dağıtılmıştır.

3.3. Verilerin Çözümlemesi

Araştırmada toplanan veriler, betimsel analiz yöntemi kullanılarak çözümlenmiştir. Betimsel analizde, elde edilen veriler, temalara göre özetlenir ve yorumlanır.

Araştırmanın ilk aşamasında üniversite öğrencisinden üniversite ve ideal üniversiteye ilişkin metafor üretmeleri istenmiştir. bu metaforlardan nedeni açıklanmayanlar ve metaforla açıklaması birbirini tutmayanlar araştırmaya tabi tutulmamıştır. Toplanan verilerin analiz edilmesi ve yorumlanması şu aşamalarla gerçekleştirilmiştir.

1) **Adlandırma Aşaması:** Bu aşamada öğrenciler tarafından üretilen metaforlar kavramlar halinde geçici bir liste halinde alfabetik sıraya konmuştur. Her sorunun metaforları ayrı ayrı ele alınmış ve öğrencilerin belli bir metaforu belirgin olarak dile getirip getirmediğine bakılmıştır. Herhangi bir metaforun tanımlanmadığı sorular ve kağıtlar metafor yok diyerek ayrılmıştır.

2) **Tasnif Etme Aşaması:** Bu aşamada her soru için üretilen metaforlar ayrıştırıldı ve o soru için diğer metaforlarla olan benzerlikleri ve ortak özellikleri bakımından analiz edildi. Bu aşamada üniversite öğrencilerinin tümünün geçerli metafor üretmedikleri bazılarının ise bir metafor ürettikleri halde mantıklı bir gerekçe sunmadıkları gözlenmiş ve bu sorular değerlendirmeye tabi tutulmamıştır.

3) **Yeniden Organize Etme ve Derleme:** Bu aşamada üniversite öğrencilerinin ürettikleri metaforlardan metafor simgelerini içermeyen sorular ayıklanmıştır. Toplam 1.soru A şıkında toplam 91 metafor, 524 öğrenci tarafından oluşturulmuştur. 1.soru B şıkında toplam 85 metafor 548 öğrenci tarafından oluşturulmuştur. 2.soru A şıkında toplam 89 metafor 541 öğrenci tarafından oluşturulmuştur. 2.soru B şıkında toplam 49 metafor 538 öğrenci tarafından oluşturulmuştur. 3.soru A şıkında toplam 96 metafor, 438 öğrenci tarafından

oluşturulmuştur. 3.soru B şıkında toplam 79 metafor 450 öğrenci tarafından oluşturulmuştur. 4.soru A şıkında toplam 111 metafor 548 öğrenci tarafından oluşturulmuştur. 4.soru B şıkında 102 metafor, 512 öğrenci tarafından oluşturulmuştur. 5.soru A şıkında toplam 138 metafor 540 öğrenci tarafından oluşturulmuştur. 5.soru B şıkında toplam 99 metafor 503 öğrenci tarafından oluşturulmuştur.

4) **Kategori Geliştirme Aşaması:** Üniversite öğrencilerinin üretmiş oldukları metaforlar birbirleriyle ilişkileri doğrultusunda birinci soru A şıkında elde edilen metaforlar toplam beş kategoride toplanmıştır. Bunlar; Eğlenceli Sosyal Yaşam Alanı, Sıkıcı Sosyal Yaşam Alanı, Geri kalmış Sosyal Yaşam Alanı, Gelişmiş Sosyal Yaşam Alanı ve Gelişmekte Olan Sosyal Yaşam Alanıdır.

Birinci soru B şıkında elde edilen metaforlar toplam beş kategoride toplanmıştır. Bunlar; Eğlenceli İdeal Üniversite Sosyal Yaşam Alanı, Eğitici İdeal Üniversite Sosyal Yaşam Alanı, Rahat ve Canlı İdeal Üniversite Sosyal Yaşam Alanı, Doğa Unsuru Olarak İdeal Üniversite Sosyal Yaşam Alanı, Eğitim Kurumlarıyla Bağdaştırılan İdeal Üniversite Sosyal Yaşam Alanıdır.

İkinci soru A şıkından elde edilen metaforlar beş kategoride toplanmıştır. Bunlar; Zıt ilişkiler içerisinde öğretim elemanı öğrenci ilişkisi, Hiyerarşik yapı altında öğretim elemanı öğrenci ilişkisi, Soğuk ilişkiler içerisinde öğretim elemanı öğrenci ilişkisi, Sıcak ilişkiler içerisinde öğretim elemanı öğrenci ilişkisi, Değişken yapı içerisinde öğretim elemanı öğrenci ilişkisidir.

İkinci soru B şıkından elde edilen metaforlar dört kategoride toplanmıştır. Bunlar; Sıcak ilişkiler içerisinde ideal üniversite öğretim elemanı öğrenci ilişkisi, Biribirini tamamlayan yapı içerisinde ideal üniversite öğretim elemanı öğrenci ilişkisi, Öğrenciye yol gösteren ideal üniversite öğretim elemanı öğrenci ilişkisi ve seviyeli ideal üniversite öğretim elemanı öğrenci ilişkisidir.

Üçüncü soru A şıkında elde edilen metaforlar yedi kategoride toplanmıştır. Bunlar; Zıt varlıklar olarak öğrenci ilişkileri, Çıkar ilişkisine dayalı öğrenci ilişkileri, Rekabete dayalı öğrenci ilişkileri, Gruplaşmaya dayalı öğrenci ilişkileri, Yüzeysel öğrenci ilişkileri, Sadık öğrenci ilişkileri ve Güven vermeyen öğrenci ilişkileridir.

Üçüncü soru B şıkında elde edilen metaforlar altı kategoride toplanmıştır. Bunlar; birlikteliğe dayalı ideal üniversite öğrenci ilişkileri, Saf ideal üniversite öğrenci ilişkileri, Faydalı ideal üniversite öğrenci ilişkileri, sağlam ideal üniversite

öğrenci ilişkileri, Çıkarısız ideal üniversite öğrenci ilişkileri, Rekabete dayanan ideal üniversite öğrenci ilişkileridir.

Dördüncü soru A şıkkında elde edilen metaforlar beş kavramsal kategoride toplanmıştır. Bunlar; Geri kalmış fiziki yapı, gelişmekte olan fiziki yapı, gelişmiş fiziki yapı, Düzensiz fiziki yapı, Bakımsız fiziki yapıdır.

Dördüncü soru B şıkkında elde edilen metaforlar altı kavramsal kategoride toplanmıştır. Bunlar; gelişmiş ideal üniversite fiziki yapısı, Düzenli ideal üniversite fiziki yapısı, Dinamik ideal üniversite fiziki yapısı, Huzurlu ideal üniversite fiziki yapısı, Estetik ideal üniversite fiziki yapısı ve Teknolojik İdeal üniversite fiziki yapıdır.

Beşinci soru A şıkkında elde edilen metaforlar altı kavramsal kategoride toplanmıştır. Bunlar; Kurum olarak idari yapı, Tembel idari yapı, Ulaşılması güç idari yapı, Olumsuz davranış sergileyen idari yapı, çalışkan idari yapı ve olumlu davranış sergileyen idari yapıdır.

Beşinci soru B şıkkında elde edilen metaforlar yedi kategoride toplanmıştır. Bunlar, Çalışkan idari yapı, olumlu tutum sergileyen idari yapı, Yol gösteren idari yapı, adil davranan idari yapı, sistemli kurum olarak idari yapı, işlevsel idari yapı, düzenli idari yapıdır.

5) **Geçerlik ve Güvenirliği Sağlama Aşaması:** Nitel araştırmada geçerlik ve güvenilirliği “Toplanan verilerin ayrıntılı olarak rapor edilmesi ve araştırmacının sonuçlara nasıl ulaştığını açıklaması nitel bir araştırmada geçerliğin önemli ölçüleri arasında yer almaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2006; 257). Bu araştırmada araştırma sonuçlarının geçerliliğini sağlamak için veri analiz süreci açıklanmış ve araştırma oluşturulan kategorileri temsil eden metaforların hepsine bulgular kısmında yer verilmiştir. Araştırmada her bir soru için üretilen metaforların oluşturulan kategoriler kapsamına girip girmediği uzman görüşüne başvurularak teyit edilmiştir. Metaforlar listesi ve kategori listesi uzmanlara verilerek metaforları kategorilere yerleştirmeleri istenmiş ve daha sonra araştırmacıninkiyle karşılaştırılmıştır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM BULGULAR VE TARTIŞMA

Bu bölümde, araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin üniversite ve ideal üniversite kavramlarına ilişkin geliştirdikleri metaforlara yönelik elde edilen bulgular, araştırma problemlerine uygun başlıklar altında tablolarla sunulmuştur.

4.1. ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN “GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ SOSYAL YAŞANTI ALANI” KAVRAMINA İLİŞKİN KULLANDIKLARI METAFORLAR

Bu bölümde üniversite öğrencilerinin Gaziantep Üniversitesi sosyal yaşantı alanına (üniversitenin kampüsü, spor alanı, kafeleri vb.) ilişkin algılarını ortaya koymak için öğrencilerin üniversitenin sosyal yaşantı alanına ilişkin kullandıkları metaforlar kategorize edilerek kategoriler ve tablolar halinde sunulmuştur.

Öğrencilerin “Gaziantep üniversitesi sosyal yaşantı alanına” dair ürettikleri metaforlar toplam 5 kategoride toplanarak tablolar halinde sunulmuştur.

- Eğlenceli sosyal yaşam alanı,
- Sıkıcı sosyal yaşam alanı,
- Geri kalmış sosyal yaşam alanı,
- Gelişmiş sosyal yaşam alanı
- Gelişmekte olan sosyal yaşam alanı

Gaziantep Üniversitesi öğrencilerinin “Gaziantep Üniversitesi sosyal yaşantı alanına” ilişkin ürettikleri metaforlardan oluşturulan kavramsal kategorileri ve bu kategorilere ait frekansları göstermektedir.

Aşağıdaki bölümlerde bu kategorilerin her birinde yer alan metaforlar, metaforların frekansları yer almaktadır.

4.1.1. Eğlenceli Sosyal Yaşantı Alanı

Tablo 4.1’de “ *Eğlenceli sosyal yaşantı alanı*” kategorisini oluşturan metaforlar ve her bir metaforu ifade eden öğrencilerin sayısı gösterilmektedir. Bu kategoride yer alan metaforlar toplam 19 adettir ve bu metaforlar toplam 101 öğrenci tarafından üretilmiştir.

Tablo 4.1. “*Eğlenceli sosyal yaşantı alanı*” kategorisini oluşturan metaforlar ve onları ifade eden öğrenci sayısı

Metaforlar	Metaforu Temsil Eden Öğrenci Sayısı (f)
Antep fıstığı	2
Bahçe	12
Çay bahçesi	12
Çiçek	2
Deniz	1
Doğa manzarası	2
Evlilik programı	1
Futbol sahası	1
Gökkuşağı	1
Kafe	23
Kahvehane	14
Kıraathane	2
Orman	9
Oyun kutusu	2
Park	1
Renkli cam	1
Spor alanı	5
Şenlik	10
Uzay	1

Yukarıdaki tabloda “eğlenceli sosyal yaşantı alanı” kategorisini oluşturan metaforlar yer almaktadır. Bu kategori Gaziantep Üniversitesi sosyal yaşantı alanının eğlence yönünü ortaya çıkarmaktadır. Bu kategoride öğrencilerin birçoğu üniversite sosyal yaşantı alanını “kafe” ye benzetmişlerdir. Örneğin; öğrencilerden biri “*Gaziantep Üniversitesi sosyal yaşantı alanı kafe gibidir. Çünkü okulumuzun içinde hem kafeler fazla hem de kafelerin dışında arkadaşlarımızla oturup, sohbet edebileceğimiz alanımız oldukça geniş*” şeklinde açıklamıştır. Diğer bir öğrenci sosyal yaşantı alanını şenliğe benzetirken şu açıklamada bulunmuştur: “*Şenlik gibidir, çünkü kampüsümüzün içinde her türlü insan var ve hemen hemen bütün*”

aktiviteler mevcut olduğu için istediğimiz her şeyi kampus içinde gerçekleştirebiliyoruz.”

4.1.2. Sıkıcı Sosyal Yaşantı Alanı

Tablo 4.2’de “*Sıkıcı sosyal yaşantı alanı*” kategorisini oluşturan metaforları ve her bir metaforu oluşturan öğrencilerin sayısını görmekteyiz.

Bu kategoride toplam 44 adet metafor yer alırken bu metaforlar toplam 212 öğrenci tarafından üretilmiştir.

Tablo 4.2. “*Sıkıcı sosyal yaşantı alanı*” kategorisini oluşturan metaforlar ve onları ifade eden öğrenci sayısı

Metafor	Metaforu İfade Eden Öğrenci (f)
Ahır	1
Askeriye	1
Başiboş insan	1
Boşluk	2
Boş kutu	3
Boş küme	1
Cansız varlık	4
Cansız insan	1
Cehennem	4
Cezaevi	13
Çay bahçesi	2
Dershane	2
Dinlenme tesisi	2
Durgun deniz	8
Duvar	8
Etüt salonu	2
Gece	1
Hapishane	24
Hastane	12
Huzurevi	9
İssiz ada	2
Kafes	8
Kafeste kalmış kuş	3
Kutu	3
Kütüphane	2
Kaplumbağa	5
Kabristan	2
Karlı kış günü	1
Kış mevsimi	1
Köy kahvesi	5
Lise bahçesi	2

Mezarlık	12
Morg	9
Oda	2
Odun	3
Ot	17
Ölü	25
Ölü hücre	1
Ölü kuş	2
Ruh	1
Saman	1
Sınav merkezi	1
Siyah renk	1
Tabut	2

Yukarıdaki tabloda “sıkıcı sosyal yaşantı alanı” na ilişkin üretilen metaforlar yer almaktadır. Bu kategoride öğrenciler, üniversitenin sosyal yaşantı alanını sıkıcı, boş ve cansız olarak görmektedir. Bu kategoride en fazla dikkat çeken metaforlardan biri “*hapishane*” metaforudur. “*Hapishane*” metaforu 24 Öğrenci tarafından kullanılmıştır. Öğrencilerden biri “*Gaziantep Üniversitesi sosyal yaşantı alanı hapishane gibidir. Çünkü yapacak hiç bir şeyimiz olmadığı için hepimiz mahkûmlar gibi boş boş oturuyoruz, sosyal yaşantımız bundan ibaret*” şeklinde açıklamıştır. Bu kategoride dikkat çeken bir diğer metafor ise “*ot*” metaforudur ki bunu da öğrencilerden biri “*sosyal yaşantı alanımız ot gibidir, çünkü ot gibi cansız, durağan, kuru ve soluk*” diye açıklarken diğer bir öğrenci “*Gaziantep Üniversitesi sosyal yaşantı alanı ot gibidir. Çünkü ot gibi hep aynı yerde sayıyoruz, hiçbir ilerleme kaydetmiyoruz, sonra da olduğumuz yerde kuruyoruz*” şeklinde açıklamıştır.

Bu kategoride “*ağaç, park, huzurevi*” metaforları dikkat çeken diğer metaforlardır. Bu metaforlar ilk bakışta pozitif anlam taşıyormuş gibi görünseler de metaforlara öğrenciler tarafından yüklenen anlamlar incelendiğinde aslında bu metaforların olumsuz anlam taşıdığını görmekteyiz. Öğrencilerin “*ağaç*” metaforunu “*sosyal yaşantı alanı ağaç gibidir, çünkü ağaç gibi kışın bomboş, kuru ve cansız*” şeklinde açıkladıkları “*park*” metaforunu ise “*sosyal yaşantı alanı park gibidir, çünkü bizim üniversitemizde park gibi yemyeşildir ama park gibi yapacak hiçbir şey olmadığı için sıkıcıdır, parkta oturan insanlar gibi sadece oturuyoruz*” diye açıkladıkları ve “*huzurevi*” metaforunu huzurlu, huzur verici anlamında değil de “*sosyal yaşantı alanı huzurevi gibidir çünkü çok sessiz, durağan ve etkisiz bir yerdir*” şeklinde açıkladıkları görülmüştür.

4.1.3. Geri Kalmış Sosyal Yaşantı Alanı

Tablo 4.3’de “*Geri kalmış sosyal yaşantı alanı*” kategorisini oluşturan metaforları ve her bir metaforu ifade eden öğrenci sayısını görmekteyiz.

Tablo 4.3 “*Geri kalmış sosyal yaşantı alanı*” kategorisini oluşturan metaforlar ve onları ifade eden öğrenci sayısı

Metafor	Metaforu İfade Eden Öğrenci (f)
Arazi	4
Arsa	8
Boş arazi	7
Boş ev	2
Gecekondu	14
Geri kalmış şehir	2
Harabe	5
Harabe şehir	1
İlçe	6
İlkokul	13
İnşaat	29
Kasaba	1
Karadeniz köyleri	1
Karanlık oda	1
Köy	32
Kurak arazi	1
Küçük bir şehir	1
Lise	19
Mahalle	9
Ortaokul	10
Prefabrik yapı	2
Sokak	10

Bu kategoride toplam 22 adet metafor yer alırken bu metaforlar toplam 178 adet öğrenci tarafından üretilmiştir.

Bu kategoride öğrenciler sosyal yaşantı alanlarını geri kalmışlığından bahsetmektedirler. Bu kategoride en fazla kullanılan metaforlardan biri “köy” metaforudur. Öğrencilerden biri “Gaziantep Üniversitesi “ *sosyal yaşantı alanı köy gibidir. Çünkü kampüs içi toz, duman inşaat ve ışıklandırma yetersiz*” diye açıklarken bir diğeri “ *sosyal yaşantı alanı köy gibidir. Çünkü köy gibi geri kalmış hiçbir aktivite yok, yapacak hiçbir şey yok, köy evlerinin kapısında oturur gibi kampüste oturuyoruz*” şeklinde açıklamıştır. Bu kategoride öğrencilerin Gaziantep

Üniversitesi sosyal yaşantı alanını geri kalmış bir yer olarak algıladıklarını bu durumdan memnun olmadıklarını görmekteyiz.

4.1.4. Gelişmiş Sosyal Yaşantı Alanı

Tablo 4.4’de “*Gelişmiş yerleşim yeri olarak sosyal yaşantı alanı*” kategorisi kapsamında kullanılan benzetmeler ve bunları üreten öğrenci sayıları verilmiştir. Bu kategoride toplam 3 metafor, 14 öğrenci tarafından geliştirilmiştir.

Tablo 4.4 “*Gelişmiş sosyal yaşantı alanı*” kategorisini oluşturan metaforlar ve onları temsil eden öğrenci sayıları

Metafor adı	Metaforu temsil eden öğrenci (f)
Lüks bir yerleşme yeri	1
Site	1
Şehir	12

Bu kategoride öğrencilerin üniversitenin sosyal yaşantı alanını gelişmiş yerleşim yerlerine benzettikleri görülmektedir. “*lüks bir yerleşme yeri*” metaforunu öğrenci “*sosyal yaşantı alanı lüks bir yerleşme yeri gibidir. Çünkü kampüsümüzde ihtiyacımız olan tüm olanaklar var*” şeklinde açıklamıştır. “*site*” metaforunu ise diğer bir öğrenci “*sosyal yaşantı alanımız site gibidir. Çünkü sitelerin içinde insanların ihtiyaç duydukları her şey vardır; market, kafe gibi bizde aradığımız her şeyi burada buluyoruz*” diye açıklamıştır. Bu kategoride öğrencilerin üniversitelerinin sosyal yaşantı alanından memnun oldukları, beklentilerinin karşılandığını dile getirdikleri görülmektedir.

4.1.5. Gelişmekte Olan Sosyal Yaşam Alanı

Tablo 4.5’da “*Gelişmekte olan bir kurum olarak sosyal yaşam alanı*” kategorisi kapsamında kullanılan metaforlar ve onları temsil eden öğrenci sayıları verilmiştir. Bu kategoride toplam 3 metafor 19 öğrenci tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 4.5 “*Gelişmekte olan sosyal yaşam alanı*” kategorisi kapsamında kullanılan metaforlar ve onları temsil eden öğrenci sayıları

Metafor adı	Metaforu temsil eden öğrenci (f)
Gelişmekte olan bir şehir	6
Olgunlaşmaya başlayan meyve	1
Yeni gelişen bir üniversite	12

Bu kategoride öğrencilerin üniversite sosyal yaşantı alanını ne geri kalmış ne de tam olarak gelişmiş bir yer olarak değil, hala gelişimini sürdürmekte olan bir yer olarak görmüşlerdir. Öğrencilerden biri “gelişmekte olan bir şehir” derken bunu “*çünkü nasıl yeni gelişen bir şehirde inşaatlar hüküm sürüp her yerde farklı çalışmaların telaşı var ise üniversitemizde de son yıllarda gerek kampüs düzenleme çalışmaları gerekse sosyal faaliyetler açısından çalışmalar yapılmaya başlanmış ve bu çalışmalar durmaksızın devam etmektedir ve biz bu şehrin gelişmiş halini merak etmekteyiz.*” şeklinde açıklamıştır.

4.2. ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN “İDEAL ÜNİVERSİTE SOSYAL YAŞANTI ALANINA” İLİŞKİN TASARLADIKLARI METAFORLAR

Öğrencilerin ideal üniversite sosyal yaşantı alanına ilişkin tasarladıkları metaforlar toplam 5 kategoride toplamıştır. Bunlar;

- Eğlenceli İdeal Üniversite Sosyal Yaşam Alanı,
- Bilgilendirici-Eğitici İdeal Üniversite Sosyal Yaşam Alanı,
- Rahat ve Canlı İdeal Üniversite Sosyal Yaşam Alanı,
- Doğanın Bir Parçası Olarak İdeal Üniversite Sosyal Yaşam Alanı,
- Eğitim Kurumlarıyla Bağdaştırılan İdeal Üniversite Sosyal Yaşam Alanı

4.2.1. Eğlenceli İdeal Üniversite Sosyal Yaşantı Alanı

Tablo 4.6’da “*Eğlence unsuru olarak ideal üniversite sosyal yaşantı alanı*” kavramına ilişkin tasarlanan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları verilmiştir. Bu kategoride 186 öğrencinin 28 metafor tasarladıkları görülmüştür.

Tablo 4.6. “Eğlenceli ideal üniversite sosyal yaşantı alanı” kategorisini oluşturan metaforlar ve onları temsil eden öğrenci sayıları

Metafor adı	Metaforu temsil eden öğrenci (f)
AVM	26
Bangi- jumping	8
5M migros	1
Cümbüş	11
Çarşı	1
Çizgi film	2
Disko	11
Eğlence mekanı	7
Festival	7
Fuar	1
Kafeler sokağı	2
Karnaval	5
Koca bir demlik çay	1
Komplex	3
Konser alanı	7
Lunapark	6
Macera filmi	1
Metropol	10
Müzik kutusu	3
Panayır	13
Park	2
Piknik	1
Site	8
Stadyum	5
Spor alanı	14
Şenlik	8
Tatil köyü	7
Turistik bölge	15

Bu kategoride öğrenciler ideal bir üniversitenin sosyal yaşantı alanının eğlenceli, heyecanlı ve rengarenk olması gerektiğini düşünmüşlerdir. Tabloda en çok tekrarlanan metaforun “avm” olduğu görülmektedir. Öğrencilerden biri “ *ideal üniversite sosyal yaşantı alanı avm gibi olmalıdır. Çünkü avm’lerin içinde aradığınız her şeyi, alış-veriş, eğlence, sohbet, sinema, kültürel faaliyet bulabilirsiniz. Öğrencilerde kampüs dışına çıkmadan istediklerini kampüsün içinde bulmalılar*” şeklinde açıklamıştır. Diğer bir öğrenci “ *lunapark*” metaforunu kullanırken “*ideal bir üniversitenin sosyal yaşantı alanı lunapark gibi olmalıdır. Çünkü bir üniversite dediğimiz yer lunapark gibi renkli, çok çeşitli insanların bulunduğu bir yerdir ve*

herkesin hayat tarzına, zevkine hitap edebilecek bir şeylerin bulunması gerekir” şeklinde açıklamıştır.

4.2.2. Bilgilendirici – Eğitici İdeal Üniversite Sosyal Yaşam Alanı

Tablo 4.7’de öğrencilerin “*Bilgilendirici - Eğitici ideal üniversite sosyal yaşam alanı*” kategorisine ilişkin tasarladıkları metaforlar ve onları üreten öğrenci sayıları verilmiştir. Bu kategoride toplam 14 metafor, 62 öğrenci tarafından üretilmiştir.

Tablo 4.7 “*Bilgilendirici ve eğitici ideal üniversite sosyal yaşantı alanı*” kategorisini oluşturan metaforlar ve onları temsil eden öğrenci sayıları

Metafor adı	Metaforu temsil eden öğrenci (f)
Araştırma merkezi	6
Baba	1
Bilgisayar	3
Google	11
İnternet ağı	2
Kitap	13
Kültür merkezi	6
Kütüphane	3
Konferans	2
Panel	9
Psikiyatr	1
Sanat galerisi	1
Uygulamalı araştırma evi	2
118	2

Bu kategoride öğrenciler, ideal üniversite sosyal yaşam alanını onları daha donanımlı birer birey olarak yetiştirme olanaklarına sahip olan, merak ettiklerine anında cevap verebilen, araştırma yapmak için ihtiyaçları olan uygun teknolojiyi içinde barındıran bir alan olarak tasarlamışlardır. Öğrenciler daha çok teknoloji içerikli “*google*”, “*118*” “*bilgisayar*”ve “*internet ağı*” gibi benzetmeler kullanmışlardır ve bunun nedenini her aradığımızı anında bulabilmeliyiz şeklinde açıklamışlardır. Bilgiye daha çabuk ulaşabilme açısından bu, onlar için önemli hale gelmiştir. “*Kültür*” merkezi ise bu kategoride en çok tekrarlanan metafor olarak karşımıza çıkmıştır. Öğrencilerden biri “*ideal üniversite sosyal yaşantı alanı kültür merkezi gibi olmalıdır. Çünkü her an her yerde okuyabileceğin kaynaklar ve okuma*

salonları bulunmalıdır, insanlar öğrendiklerini birbirleriyle tartışabilecekleri özel alanlar ve bunların yanında kültürel etkinliklerin olduğu belirli sık zaman olmalıdır” şeklinde açıklamıştır.

4.2.3. Rahat ve Canlı İdeal Üniversite Sosyal Yaşam Alanı

Tablo 4.8’da “ Rahat ve canlı ideal üniversite sosyal yaşam alanı” kategorisine ilişkin tasarlanan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları gösterilmiştir. Bu kategoride toplam 17 metafor, öğrencilerin 108’i tarafından üretilmiştir.

Tablo 4.8 “ *Rahat ve canlı ideal üniversite sosyal yaşantı alanı*” kategorisini oluşturan metaforlar ve onları temsil eden öğrencilerin sayısı

Metafor adı	Metaforu temsil eden öğrenci (f)
Amerika	4
Beş yıldızlı otel	2
Ev	21
Dubleks ev	10
Gelişmiş şehir	1
İstanbul	16
İstiklal caddesi	2
Kâinat	1
Köy	1
Küçük bir şehir	4
Metropol	3
Özgürlükler Ülkesi	3
Site	1
Site	1
Şehir	28
Şehir merkezi	3
Yaşayan bir şehir	1

Bu kategoride öğrenciler ideal üniversite sosyal yaşantı alanını rahat, eğlenceli ve özgür şekilde yaşayabilecekleri bir yer olmasını tasarlamışlardır. Tabloyu incelediğimizde en çok tekrarlanan metaforun “*şehir*” metaforu olduğu görülmektedir. Öğrencilerden biri “*ideal bir üniversitenin sosyal yaşantı alanı şehir gibi olmalıdır. Çünkü bir şehirde nasıl herkes her şeye rahat ulaşabiliyorsa ve nasıl herkese hitap eden bir yerler bir şeyler varsa bir üniversitede bunlar olmalıdır*” diye

açıklamıştır. Bu kategoride öğrenciler “İstanbul” metaforunu “ *ideal bir üniversitenin sosyal yaşantı alanı İstanbul gibi olmalıdır. Çünkü İstanbul gibi her yerden insan olmalı herkes kaynaşmalı, civil civil insanlar olmalı, 24 saat hayat durmamalı*” şeklinde açıklamıştır.

4.2.4. Doğanın Bir Parçası Olarak İdeal Üniversite Sosyal Yaşantı Alanı

Tablo 4.9’da “*Doğanın bir parçası olarak ideal üniversite sosyal yaşantı alanı*” kategorisini oluşturan metaforlar ve onları üreten öğrenci sayıları verilmiştir. Bu kategoride toplam 20 metafor, öğrencilerin 157’si tarafından üretilmiştir.

Tablo 4.9 “*Doğanın bir parçası olarak ideal üniversite sosyal yaşantı alanı*” kategorisini oluşturan metaforlar ve onları temsil eden öğrenci sayıları

Metafor adı	Metaforu temsil eden öğrenci (f)
Ağaç	1
Akan bir dere	1
Atom karınca	2
Bahçe	12
Botanik bahçesi	15
Cennet	18
Coşkulu bir dere	4
Çiçek	14
Çiçek bahçesi	4
Dalgalı deniz	2
Doğa	19
Gökkuşluğu	10
Güneş	2
Orman	22
Park	12
Rengarenk çiçek	9
Su	3
Vadi	1
Verimli toprak	2
Yemyeşil bahçe	4

Bu kategoride öğrenciler ideal üniversite sosyal yaşantı alanını doğanın bir parçası olarak tasarlamışlardır. Yapılan metaforlarda sadece doğanın görsel yönünü ele almayıp, aynı zamanda coşkusunu ve heyecanını da metaforun içeriğinde yansıtmışlardır. Metaforlar içerisinde en sık tekrarlanan “orman” metaforu

öğrencilerden biri tarafından şu şekilde açıklanmıştır: “ *ideal üniversite sosyal yaşantı alanı orman gibi olmalıdır. Çünkü orman rahatlatıcıdır, huzur vericidir, dinlendiricidir, içinde her türden bitkiyi barındırır, üniversitede her türlü insanı her türlü imkanı içinde barındırırken öğrencilere huzur vermelidir.*” Diğer taraftan “*akan bir dere*”, “*coşkulu bir dere*”, “*dalgalı deniz*” metaforlarıyla da öğrencilerin coşkuyu, canlılığı ve hareketliliği dile getirmişlerdir.

4.2.5. Var Olan Eğitim Kurumlarıyla Bağdaştırılan İdeal Üniversite Sosyal Yaşam Alanı

Tablo 4.10’da “*Var olan eğitim kurumlarıyla bağdaştırılan ideal üniversite sosyal yaşantı alanı*” kategorisinde oluşturulan metaforlar ve onları üreten öğrenci sayıları verilmiştir. Bu kategoride toplam 6 metafor, öğrencilerin 35’i tarafından geliştirilmiştir.

Tablo 4.10 “*Var olan eğitim kurumlarıyla bağdaştırılan ideal üniversite sosyal yaşantı alanı*” kategorisinde oluşturulan metaforlar ve onları temsil eden öğrenci sayısı

Metafor adı	Metaforu temsil eden öğrenci (f)
Atatürk Üniversitesi	1
Boğaziçi Üniversitesi	17
Çukurova Üniversitesi	5
İTÜ	1
Koç Üniversitesi	2
ODTÜ	9

Bu kategoride öğrenciler ideal üniversite sosyal yaşantı alanı olarak var olan üniversitelerin sosyal yaşantı alanlarını göstermişlerdir. Öğrencilerden biri “*ideal üniversite sosyal yaşantı alanı Boğaziçi Üniversitesi gibidir. Çünkü Boğaziçi Üniversitesi’nde hem manzara, hem sosyal faaliyet, hem sosyal aktivite açısından imkânlar oldukça fazladır*” şeklinde açıklamıştır.

4.3.ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN ÜNİVERSİTE ÖĞRETİM ELEMANLARIYLA ÖĞRENCİLER ARASINDAKİ İLİŞKİYE İLİŞKİN KULLANDIKLARI METAFORLAR

- Zıt ilişkiler içerisinde öğretim elemanı öğrenci ilişkisi,
- Hiyerarşik yapı altında öğretim elemanı öğrenci ilişkisi,
- Soğuk ilişkiler içerisinde öğretim elemanı öğrenci ilişkisi
- Sıcak ilişkiler içerisinde öğretim elemanı öğrenci ilişkisi
- Değişken yapı içerisinde öğretim elemanı öğrenci ilişkisidir.

4.3.1. Zıt İlişkiler İçerisinde Öğretim Elemanı Öğrenci İlişkisi

Tablo 4.11’de “Zıt ilişkiler içerisinde öğretim elemanları ve öğrenci ilişkisi” kategorisinde oluşturulan metaforlar ve bunları oluşturan öğrenci sayıları verilmiştir. bu kategoride toplam 8 metafor, öğrencilerin 87’si tarafından üretilmiştir.

Tablo 4.11 “Zıt ilişkiler içerisinde öğretim elemanları ve öğrenci ilişkisi” kategorisinde oluşturulan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları

Metafor adı	Metaforu temsil eden öğrenci (f)
Balık-kara	2
Doktor hasta	3
Gelin-kaynana	15
Kar-güneş	2
Kedi-fare	14
Kedi-köpek	10
Üvey baba-evlat	16
Üvey anne-evlat	15
Zengin-fakir	10

Bu kategoride öğrenciler üniversitedeki öğretim elemanlarıyla öğrenciler arasındaki ilişkiyi birbirine zıt varlıklar olarak görmüşlerdir. Bu zıt kavramların içinde “zengin-fakir”, “gelin-kaynana”, “kedi-fare”, “kedi-köpek” metaforları yer almaktadır. Bu metaforlarla öğrenciler öğretim elemanlarıyla aralarında sürekli zıtlama olduğunu vurgulamışlardır. Birbirine zıt olan varlıkların ilişkisini ise “üvey baba-evlat”, “üvey anne-evlat” metaforları temsil etmektedir. Bu metaforlar ise

gaddar bir ilişkiyi temsil etmektedir. Bu kategoride en sık tekrarlanan ve içerik olarak farklı olan metafor “*öğretmen- öğrenci*” metaforudur.

4.3.2. Hiyerarşik Yapı Olarak Öğretim Elemanı-Öğrenci İlişkisi

Tablo 4.12’de “*Hiyerarşik yapı olarak öğretim elemanı-öğrenci ilişkisi*” kategorisinde bulunan metaforlar ve onları oluşturan öğrenci sayıları verilmiştir. Bu kategoride toplam 20 metafor, öğrencilerin 131’i tarafından geliştirilmiştir.

Tablo 4.12 “*Hiyerarşik yapı olarak öğretim elemanı-öğrenci ilişkisi*” kategorisinde bulunan metaforlar ve onları temsil eden öğrenci sayıları

Metafor adı	Metaforu temsil eden öğrenci (f)
Amir-memur	11
Askeriye	11
Bakım evlerinde çalışan görevliler	1
Diktatör	2
Efendi-köle	4
Hiyerarşi	2
İlkokul	14
Komutan-er	13
Lise	10
Müdür-personel	2
Otoriter	2
Patron-işçi	17
Patron-sekreter	6
Ağa-maraba	2
Bürokrat-halk	1
İşçi-işveren	18
Tanrı-kul	1
Usta-çırak	2
Yönetici-çalışan	11
Zengin-fakir	1

Bu kategoride öğrenciler öğretim elemanlarıyla aralarındaki ilişkiyi hiyerarşik bir düzen olarak görmüş, öğretim elemanlarıyla alt-üst ilişkisi içinde olduklarını dile getirmişlerdir. Bu kategoride en fazla tekrarlanan metaforlar “*lise*” ve “*askeriye*” metaforlarıdır. Öğrenciler öğretim elemanlarının sanki hala lise öğrencisiymiş gibi üzerlerinde otorite kurmaya çalıştıklarından ve birçok şeyi zorla yaptırmaya çalıştıklarından bahsetmişlerdir. “*askeriye*” metaforunda ise öğretim elemanlarının onlara birer emir eri gibi davrandıklarından, her şeyi disiplin ve

kurallar çerçevesinde yaptırmaya çalıştıklarından bahsetmişlerdir. Bu kategoride içeriği bakımından dikkat çeken bir diğer metafor ise “komutan-er” metaforudur. Öğrenci bu metaforu şu şekilde açıklamıştır: “Öğretim elemanlarıyla öğrenciler arasındaki ilişki komutan-er gibidir. Çünkü nasıl bir komutan askerini eleştirmesine asla izin vermezse öğretim elemanı da öğrencinin onu eleştirmesine asla izin vermez.” Diğer bir sık tekrarlanan metafor ise “işçi-işveren” metaforudur. Bir öğrenci bu metaforu “öğretim elemanlarının öğrencilerle ilişkisi işçi-işveren ilişkisi gibidir. Çünkü hocalarımız bizi onların emirlerinde çalışan birer işçiymişiz gibi eziyorlar ve çoğunlukla çalışmalarımızın karşılığını alamıyoruz. İşçilerin maaşından kesiyormuş gibi notları kesiyorlar ve hiç zam yapmıyorlar” şeklinde ifade etmiştir.

4.3.3. Soğuk İlişki İçerisinde Öğretim Elemanı Öğrenci İlişkisi

Tablo 4.13’de “Soğuk ilişki içerisinde öğretim elemanı öğrenci ilişkisi” kategorisinde bulunan metaforlar ve onları oluşturan öğrenci sayıları verilmiştir. bu kategoride toplam 30 metafor öğrencilerin 180’i tarafından üretilmiştir.

Tablo 4.13 “Soğuk ilişki içerisinde öğretim elemanı öğrenci ilişkisi” kategorisinde bulunan metaforlar ve onları temsil eden öğrenci sayıları

Metafor adı	Metaforu temsil eden öğrenci (f)
Acı biber	2
Buz	25
Buzdolabı	21
Çıkar ilişkisi	4
Devlet memuru	1
Duvar	8
Düşman	9
Facia	1
Gardiyan	1
Kaya	3
Limon	12
Mahkeme	2
Mesai arkadaşı	2
Odun	12
Öğretmen -öğrenci	19
Parçalanmış aile	2
Platonik aşk	2

Resmi daire	3
Robot	8
Sibirya	11
Sunta	2
Şeffaf balon	1
T.V	2
Yabancı	15
Yasak aşk	4
Tahta	1
Telgraf	2
Uçurum	2
Uzaylı	2

Bu kategoride öğrenciler öğretim elemanlarıyla aralarındaki ilişkiyi soğuk ilişki olarak tanımlamışlardır. Bu metaforlar arasından “şeffaf -balon” ilk bakışta olumlu olarak şeffaf bir ilişkiyi akıllara getirirse de metaforu kullanan öğrenci şu şekilde tanımlamıştır: “*öğretim elemanlarının öğrencilerle ilişkisi şeffaf balon gibidir. Çünkü bizler onların peşlerinden gidip soru sordukça onlar havalanırlar, koltukları kabarır*” . Öğrencilerden biri “*öğretim elemanlarıyla öğrenciler arasındaki ilişki öğretmen-öğrenci gibidir. Çünkü aramızda gayet olması gerektiği gibi resmi; saygı ve sevgi çerçevesinde bir ilişki var. Onlar bilgiyi verir biz alırız*” şeklinde açıklamış ve var olan ilişkinin olması gerektiği gibi olduğunu vurgulamıştır

4.3.4. Sıcak İlişki İçerisinde Öğretim Elemanları ve Öğrenciler

Tablo 4.14’de “*Sıcak ilişki içerisinde öğretim elemanları ve öğrenciler*” kategorisinde bulunan metaforlar ve onları üreten öğrenci sayıları verilmiştir. bu kategoride toplam 24 metafor, öğrencilerin 115’i tarafından geliştirilmiştir.

Tablo 4.14 “*Sıcak ilişki içerisinde öğretim elemanları ve öğrenciler*” kategorisinde bulunan metaforlar ve onları temsil eden öğrenci sayıları

Metafor adı	Metaforu temsil eden öğrenci (f)
Ağabey-kardeş	5
Aile	22
Arkadaş	43
Ağaç	1
Ambulans	2
Anne-evlat	2
Antrenör-sporcu	1
Aşık-maşuk	2
Aşk	2

Baba-evlat	4
Çiçek	1
Dost	2
Kardeş	2
Kule-pilot	2
Leyla-mecnun	1
Melek	2
Muhabbet kuşu	2
Pamuk	12
Saat	2
Sıcak çikolata	1
Su	1
Şekerli kahve	1
Takım-taraftar	1
Toprak-su	1

Bu kategoride öğrenciler üniversitedeki öğretim elemanlarıyla öğrenciler arasındaki ilişkiyi sıcak, sevecen ilişki olarak görmüşlerdir. Bu kategoride en sık tekrarlanan metaforlar “*ağabey-kardeş*”, “*anne-evlat*”, “*baba-evlat*” gibi aile bağlarıyla özdeşleştirilmiştir ve öğretim üyelerini kendi ailelerinden onlara destek olabilecek bireylere benzetmişlerdir. “*aşık-maşuk*” metaforu karşılıklı sevgiyi gösterirken; “*antrenör-sporcu*” “*kule-pilot*” ve “*toprak-su*” metaforları birbirlerine muhtaç olduklarını anlatmaktadır. “*Toprak-su*” metaforunu öğrenci şu şekilde açıklamaktadır: “*öğretim elemanlarıyla öğrenciler arasındaki ilişki toprak-su ilişkisi gibidir. Öğrenci toprak, öğretim elemanı sudur, toprağın suya ihtiyacı vardır, öğrencinin bilgiye ihtiyacı olduğu gibi*”

4.3.5. Değişken Öğretim Elemanı – Öğrenci İlişkisi

Tablo 4.15’de “*Değişken öğretim elemanı – öğrenci ilişkisi*” kategorisinde bulunan metaforlar ve onları geliştiren öğrencilerin sayıları verilmiştir. Bu kategoride toplam 7 metafor, 28 öğrenci tarafından geliştirilmiştir.

Tablo 4.15 “*Değişken öğretim elemanı – öğrenci ilişkisi*” kategorisinde bulunan metaforlar ve onları temsil eden öğrenci sayıları

Metafor adı	Metaforu temsil eden öğrenci sayısı (f)
Bukalemun	14
Gazete	2
Hava	2
Hava durumu	5

Silgi	1
Siyaset	2
Yemek	2

Bu kategoride öğrenciler öğretim elemanlarıyla olan ilişkilerini değişken bir ilişki olarak nitelendirmişlerdir. Bu kategoride kullanılan “*bukalemun*” metaforu içinde bulunduğu duruma göre renk değiştirir. Öğrencilerden biri “*öğretim elemanlarıyla öğrenciler arasındaki ilişki bukalemun gibidir, çünkü bir bakarsınız iyi bir bakarsınız kötü.*” Şeklinde açıklarken; başka bir öğrenci “*öğretim elemanlarıyla öğrenciler arasındaki ilişki yemek gibidir, bazen sıcak bazen soğuk*” şeklinde açıklamıştır. Diğer bir dikkat çeken metafor ise “*bukalemun*” metaforudur. Öğrenci bu metaforu “*öğretim elemanlarının öğrencilerle ilişkisi bukalemun gibidir. Çünkü öğretim elemanlarının davranışları psikolojik durumlarına göre değişmektedir.*” şeklinde açıklamıştır. .

4.4. ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN İDEAL ÜNİVERSİTE ÖĞRETİM ELEMANLARIYLA ÖĞRENCİLER ARASINDAKİ İLİŞKİ KAVRAMINA YÖNELİK TASARLADIKLARI METAFORLAR

Öğrencilerin ideal üniversite öğretim elemanlarıyla öğrenciler arasındaki ilişkiye ilişkin tasarladıkları metaforlar toplam 4 kategoride toplanmıştır. Bunlar;

- Sıcak ilişkiler içerisinde ideal üniversite öğretim elemanı öğrenci ilişkisi,
- Birbirini tamamlayan yapı içerisinde ideal üniversite öğretim elemanı öğrenci ilişkisi,
- Öğrenciye yol gösteren ideal üniversite öğretim elemanı öğrenci ilişkisi
- Seviyeli ideal üniversite öğretim elemanı öğrenci ilişkisi

4.4.1. Sıcak İlişkiler İçerisinde İdeal Üniversite Öğretim Elemanı-Öğrenci İlişkisi

Tablo 4.16’de “*Sıcak ilişkiler içerisinde ideal üniversite öğretim elemanı-öğrenci ilişkisi*” kategorisinde bulunan metaforlar ve geliştiren öğrencilerin sayıları verilmiştir. Bu kategoride toplam 17 metafor, 287 öğrenci tarafından tasarlanmıştır.

Tablo 4.16 “Sıcak İlişkiler içerisinde ideal üniversite öğretim elemanı-öğrenci ilişkisi” kategorisinde bulunan metaforlar ve onları temsil eden öğrenci sayıları

Metafor adı	Metaforu temsil eden öğrenci (f)
Arkadaş	145
Aile	25
Aile ilişkisi	18
Akdeniz	2
Anne kucağı	15
Antep fıstığı	1
Arkadaş ilişkisi	15
Dert ortağı	3
Dost	6
Kardeş	20
Küçük sıcak bir mahalle	2
Muhabbet kuşu	22
Pamuk	6
Sıcak çikolata	2
Tatlı	2
Tiyatro	1
Yuva	2

Bu kategoride öğrenciler ideal bir üniversitede öğretim elemanlarıyla öğrenciler arasındaki ilişkiyi sıcak bir ilişki olarak aktarmışlardır. En sık tekrarlanan metafor “arkadaş” metaforudur. Öğrencilerden biri “*öğretim elemanlarıyla öğrenciler arasındaki ilişki arkadaş gibi olmalıdır. Çünkü insan arkadaşıyla iyiyi, kötüyü paylaşabilir, dertleşebilir.*” şeklinde açıklarken, bir diğeri “*öğretim elemanı ile öğrenciler arasındaki ilişki arkadaş gibi olmalıdır. Çünkü arkadaşlık ilişkisi içten, samimi ve çikarsızdır.*” diye açıklamıştır.

4.4.2. Birbirini Tamamlayan Kavramlar Olarak İdeal Öğretim Elemanı ve Öğrenci İlişkisi

Tablo 4.17’de “Birbirini tamamlayan kavramlar olarak ideal öğretim elemanı ve öğrenci ilişkisi” kategorisinde bulunan metaforlar ve bunları üreten öğrencilerin sayıları verilmiştir. Bu kategoride toplam 11 metafor, 123 öğrenci tarafından tasarlanmıştır.

Tablo 4.17 “Birbirini tamamlayan kavramlar olarak ideal öğretim elemanı ve öğrenci ilişkisi” kategorisinde bulunan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları

Metafor adı	Metaforu temsil eden öğrenci (f)
Ağabey-kardeş	21
Anahtar-kilit	2
Anne-çocuk	13
Anne-evlat	35
Arı-çiçek	2
Baba-evlat	15
Baba-oğul	17
Doktor-hasta	2
Dünya-güneş	1
Kalem-kâğıt	12
Şeker-çay	3

Bu kategoride öğrenciler ideal öğretim elemanı ve öğrenciler arasındaki ilişkiyi birbirini tamamlayan kavramlarla bağdaştırmışlardır. “Ağabey-kardeş”, “anne-çocuk” ve “baba-evlat” metaforlarını daha çok koruyucu, şefkat gösterici, yol gösterici, ilgili ve sabırlı anlamlarında kullanırken; “arı-çiçek”, “doktor-hasta”, “dünya-güneş” “kalem-kâğıt” metaforlarını birbirinden ayrılmaz, birbirine muhtaç kavramlar olarak açıklamışlardır. Örneğin “anne-evlat” metaforunu öğrenci “ideal öğretim üyesi öğrenci ilişkisi anne- çocuk gibi olmalıdır. Çünkü nasıl anne çocuğuna şefkat gösterip, sabırlı davranıp, yol gösteriyorsa hocalarımızda bize karşı öyle olmalıdır” şeklinde açıklamıştır. Diğer taraftan “kalem-kâğıt” metaforunu ele aldığımızda şu şekilde açıklanmıştır: “ideal öğretim üyesi öğrenci ilişkisi kalem-kâğıt gibi olmalıdır. Çünkü nasıl kalemsiz kâğıt, kâğıtsız kalem işlevsiz kalıyorsa öğrencisiz öğretmen öğretmensiz öğrenci işlevsiz kalır.”

4.4.3. Öğrencilere Yol Gösterici İdeal Üniversite Öğretim Elemanları-Öğrenci İlişkisi

Tablo 4.18’de “Öğrencilere yol gösterici ideal üniversite öğretim elemanları-öğrenci ilişkisi” kategorisinde bulunan metaforlar ve onları geliştiren öğrencilerin sayıları verilmiştir. Bu kategoride toplam 13 metafor, 86 öğrenci tarafından tasarlanmıştır.

Tablo 4.18 “Öğrencilere yol gösterici ideal üniversite öğretim elemanları-öğrenci ilişkisi” kategorisinde bulunan metaforlar ve onları temsil eden öğrenci sayıları

Metafor adı	Metaforu temsil eden öğrenci (f)
Ağaç	2
Aristo	1
Baba	17
Bilgisayar	15
Danışman	4
Güneş	16
Hz. Mevlana	2
Kalem	2
Kitap	3
Lider	3
Pusula	13
Rehber	7
Yağmur	1

Bu kategoride öğrenciler ideal üniversite öğretim elemanlarıyla öğrenciler arasındaki ilişkiyi onlara yol gösteren, rehberlik yapan bir ilişki olarak açıklamışlardır. En sık tekrarlanan metafor “baba” metaforudur. Öğrenciler ailelerinden kopup üniversiteye geldiklerinde en fazla ailelerinin yokluğunu hissetmekte ve onların yerini doldurmak için arkadaşlarına veya hocalarına sığınmaya çalışmaktadırlar. Öğrencilerden biri “baba” metaforunu şu şekilde açıklamıştır: “ideal bir üniversitede öğretim elemanlarıyla öğrenciler arasındaki ilişki baba gibi olmalıdır. Çünkü bize yol göstermeli, doğruyu, yanlış ayırt etmemize yardımcı olmalıdır” Bu kategoride dikkat çeken metaforlardan biri “Hz. Mevlana” metaforudur. Öğrenci Hz. Mevlana metaforunu “ Öğretim elemanı öğrenci arasındaki ilişki Hz. Mevlana gibi olmalıdır. Çünkü Hz. Mevlana gibi öğrencilerine arasında kılık-kıyafet, dil, din, ırk ayrımı yapmadan yardımcı olup yol göstermelidir”. şeklinde açıklamıştır.

4.4.4. Seviyeli İdeal Üniversite Öğretim Üyesi- Öğrenci İlişkisi

Tablo 4.19’da “Seviyeli ideal öğretim üyesi- öğrenci ilişkisi” kategorisinde bulunan metaforlar ve bunları oluşturan öğrencilerin sayıları verilmiştir. Bu kategoride toplam 8 metafor, öğrencilerin 42’si tarafından tasarlanmıştır.

Tablo 4.19’de “Seviyeli ideal üniversite öğretim elemanı- öğrenci ilişkisi” kategorisinde bulunan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları

Metafor adı	Metaforu temsil eden öğrenci sayısı (f)
Antep fıstığı	1
Baba	1
Orta şekerli kahve	12
Öğretim elemanı-öğrenci	20
Patron-işçi	2
Terazi	2
Usta-çırak	3
Yılmaz Erdoğan	1

Bu kategoride öğrenciler, ideal üniversite öğretim elemanlarıyla öğrenciler arasındaki ilişkiyi seviyeli bir ilişki olarak ifade etmişlerdir. Bunu “patron-işçi” metaforuna benzeten öğrenci şu şekilde açıklamıştır: “Öğretim elemanı ile öğrenci aynı düzeyde olmamalı bir hiyerarşi olmalı ve herkes kendi işini yapmalı, hangi konumda olduğunu bilmeli.” “öğretim elemanı- öğrenci” metaforunu tasarlayan öğrencilerden biri ise “Olması gerektiği olmalı yani aradaki mesafe korunmalı, seviyeli bir ilişki olmalı” şeklinde açıklamıştır. “Antep fıstığı” ise şu şekilde açıklanmıştır: “ Öğretim elemanlarıyla öğrenciler arasındaki ilişki Antep fıstığı gibi olmalıdır. Çünkü Antep fıstığı gibi kabuğuyla mesafeyi korumalı, yemişiyle tat vermelidir, yani ne çok samimi bir ilişki ne de çok mesafeli, tadında tuzunda” şeklinde açıklamıştır.

4.5. ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN KENDİ ARALARINDAKİ İLİŞKİ KAVRAMINA İLİŞKİN KULLANDIKLARI METAFORLAR

Gaziantep üniversitesi öğrencilerinin “üniversitede öğrenciler arası ilişki” kavramına ilişkin geliştirdikleri metaforlar toplam yedi kategoride toplanmıştır. Üniversite öğrencilerinin “öğrenciler arası ilişki” kavramına dair ürettikleri metaforlardan oluşturulan kavramsal kategoriler.

- Zıt varlıklar olarak öğrenci ilişkileri,
- Çıkar ilişkisine dayalı öğrenci ilişkileri
- Rekabete dayalı öğrenci ilişkileri
- Gruplaşmaya dayalı öğrenci ilişkileri
- Yüzeysel öğrenci ilişkileri,
- Sadık öğrenci ilişkileri

- Güven vermeyen öğrenci ilişkileri

4.5.1. Zıt Varlıklar Olarak Öğrenci İlişkileri

Tablo 4.20 “Zıt varlıklar olarak öğrenci ilişkileri” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları geliştiren öğrencilerin sayılarını göstermektedir. Bu kategoride toplam 8 metafor, 56 öğrenci tarafından üretilmiştir.

Tablo 4.20 “Zıt varlıklar olarak öğrenci ilişkileri” kategorisinde bulunan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları

Metafor Adı	Metaforu Temsil Eden Öğrenci Sayısı (f)
Doğu-batı	4
Dost-düşman	2
Kedi-fare	5
Kedi-köpek	21
Kutup noktaları	2
Kuzey-güney	10
Sağ-sol	11
Zıt kutuplar	1

Bu kategoride öğrenciler Gaziantep Üniversitesinde öğrenim gören öğrencilerin kendi aralarındaki ilişkilerini zıt kavramlar kullanarak açıklamışlardır. Bu da bize öğrenciler arasında zıtlıkların, farklılıklarını çekişmelerin olduğunu göstermektedir. Bu kategoride en sık tekrarlanan metafor “kedi-köpek” metaforudur. Öğrencilerden biri “Gaziantep Üniversitesinde öğrenciler arasındaki ilişki kedi-köpek gibidir. Çünkü öğrenciler birbirlerini tanımasalar bile düşman gibiler” diye açıklarken bir diğeri “Gaziantep üniversitesinde öğrenciler arasındaki ilişki kedi-köpek gibidir. Çünkü zıt düşüncelere sahip olan öğrenciler çok fazla ve her biri kendi sözünün geçerli olmasını istiyor, bu yüzden herkes birbiriyle anlaşmak yerine zıtlaşıyor” şeklinde açıklamıştır.

4.5.2. Çıkar İlişisine Dayanan Öğrenci İlişkileri

Tablo 4.21 “Çıkar ilişisine dayanan öğrenci ilişkileri” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları oluşturan öğrencilerin sayısını göstermektedir. Bu kategoride toplam 20 metafor 83 öğrenci tarafından üretilmiştir.

Tablo 4.21 “Çıkar ilişkisi olarak öğrenci ilişkileri” kategorisinde bulunan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları

Metafor Adı	Metaforu Temsil Eden Öğrenci Sayısı (f)
Aşk-ı Memnu	2
Av-Avcı	1
Çıkar İlişkisi	36
Dallas Dizisi	1
Irak	1
Isırgan Otu	1
Lastik	4
Menfaatçilik	1
Nefsani	1
Ot-Çekirge	2
Para	6
Parazit	4
Pazarlık	1
Pembe Dizi	6
Politika	1
Rant Meselesi	1
Siyaset	8
Soğuk Savaş	4
Şarkıcı-Menajer	1
Vahşi Hayat	1

Bu kategoride öğrenciler tarafından en sık tekrarlanan metafor “*çıkar ilişkisi*” metaforudur. Bir öğrenci “*Gaziantep Üniversitesinde öğrenciler arasındaki ilişki çıkar ilişkisi gibidir. Çünkü herkes kendi menfaatinin peşinde birbirinden faydalanmaya çalışıyor, işi bitince de arkadaşlık bitiyor*” şeklinde açıklamıştır.

Bu kategoride aynı zamanda öğrencilerin dizilerden örnek vermeleri de dikkat çekmektedir. Arkadaş ilişkilerini pembe dizilere benzetmeleri insanların nasıl çıkarları uğruna her şeyi yapabiliyorlarsa, öğrenciler de o şekilde çıkarları için her türlü şeyi yapabilirler anlamında kullanılmıştır.

4.5.3. Rekabete Dayanan Öğrenci İlişkileri

Tablo 4.22’de “*Rekabete dayanan öğrenci ilişkileri*” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları üreten öğrencilerin sayısını göstermektedir. Bu kategoride toplam 14 metafor, 67 öğrenci tarafından üretilmiştir.

Tablo 4.22 “*Rekabete dayanan öğrenci ilişkileri*” kategorisinde bulunan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları

Metafor	Metaforu Temsil Eden Öğrenci Sayısı (f)
Araba yarışı	4
At yarışı	7
Bir havucu paylaşamayan iki tavşan	1
Birbirini sevmeyen iki köylü	2
Birbirini kıskanan iki insan	2
Derbi taraftarı	10
Futbol maçı	12
İşyeri çalışanları	1
Kurtlar sofrası	1
Rakibine çelme takan insan	1
Savaş	1
Soğuk savaş	1
Tenis kortu	13
Yalan rüzgarı	11

Bu kategoride öğrenciler üniversitedeki öğrenciler arasında rekabetin var olduğu vurgulamışlardır. Öğrencilerden biri “*Gaziantep Üniversitesinde öğrenciler arasındaki ilişki birbirini sevmeyen iki köylü gibidir. Çünkü öğrenciler birbirini kıskanır ve kimsenin kendilerinden daha iyi olmasını istemezler.*” Diğer bir öğrenci ise “*Gaziantep Üniversitesinde öğrenciler arasındaki ilişki futbol maçı gibidir. Çünkü herkes birbirine çelme takmaya çalışır*” şeklinde açıklamıştır.

4.5.4. Gruplaşmaya Dayalı Öğrenci İlişkileri

Tablo 4.23 “*Gruplaşmaya dayalı öğrenci ilişkileri*” kategorisinde oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayısını göstermektedir. Bu kategoride toplam 8 metafor 54 öğrenci tarafından üretilmiştir.

Tablo 4.23 “Gruplaşmaya dayalı öğrenci ilişkileri” kategorisinde bulunan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları.

Metafor	Metaforu Temsil Eden Öğrenci Sayısı (f)
Aslanlar-geyikler	1
Futbol takımı	10
Kabile	1
Karınca yuvası	4
Koyun sürüsü	23
Sağ-sol	10
Sokakta grupça dolaşan insanlar	1
Sürü	4

Bu kategoride öğrenciler aralarındaki ilişkide gruplaşma olduğunu ve bu grupların bir kısmının birbirlerini umursamadıklarını diğer bir kısmının ise rekabet içinde olduklarını vurgulamışlardır. Örneğin öğrencilerden biri “*Gaziantep Üniversitesi öğrenciler arasındaki ilişki futbol takımı gibidir. Çünkü öğrenciler grup gruptur ve her grup diğerini bastırmaya çalışır*” diye açıklarken diğer bir öğrenci “*Gaziantep Üniversitesinde öğrenciler arasındaki ilişki sokakta grupça dolaşan insanlar gibidir. Çünkü kimse kimseyi tanımaz, ilgilendirmez, umursamaz, herkes sadece kendi grubuyla ilgilenir*” şeklinde açıklamıştır.

4.5.5. Yüzeysel Arkadaşlık ilişkisi

Tablo 4.24’de “*Yüzeysel arkadaşlık ilişkisi*” kategorisini oluşturan metaforları ve bunları geliştiren öğrencilerin sayısını göstermektedir. Bu kategoride toplam 27 metafor, toplam 128 öğrenci tarafından geliştirilmiştir.

Tablo 4.24 “*Yüzeysel arkadaşlık ilişkisi*” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları

Metafor	Metaforu Temsil Eden Öğrenci Sayısı (f)
Buz	16
Buzlu limonata	5
Kopacak ip	8
Halk otobüsündeki insanlar	2
Otobüsteki halk	2
Duvar	14
Düğün salonundaki insanlar	2
Dolmuştaki yolcular	1
Apartman komşuluğu	1

Buzdolabı	12
İki yabancı	7
Mızıkçı çocuklar	1
Düzeyli	11
Olmayan zincir halkaları	2
Uçurum	1
Yarı erimiş buz	1
Bakır tel	10
Balık	1
Otobüs durağında bekleyen insanlar	7
Kırılmış köprü	2
İki ayrı dağ	1
Sokakta dolaşan insanlar	1
Irak	1
Uzak arkadaş	2
Ayrık küme	1
Yaprak	1
Pamuk ipliği	15

Bu kategoride öğrenciler aralarındaki ilişkinin yüzeysel bir ilişki olduğunu, çok sağlam ve güven verici olmadığını, bir anda kopabilecek bir ilişki olduğunu vurgulamışlardır. Bu kategoride en fazla kullanılan metaforlardan biri “*pamuk ipliği*” metaforudur. Öğrencilerden biri “*Gaziantep üniversitesinde öğrenciler arasındaki ilişki pamuk ipliği gibidir, çünkü her an, en ufak bahaneyle kopabilir*” şeklinde açıklamıştır. Başka bir öğrenci ise “*üniversitede öğrenciler arasındaki ilişki bakır tel gibidir, çünkü hem çabuk kırılır, hem de hiçbir değeri yoktur*” şeklinde açıklamıştır.

4.5.6. Sadık Arkadaşlık İlişkisi

Tablo 4.25 “*Sadık arkadaşlık ilişkisi*” kategorisini oluşturan metaforları ve bunları temsil eden öğrencilerin sayısını göstermektedir. Bu kategoride toplam 15 metafor toplam 32 öğrenci tarafından üretilmiştir.

Tablo 4.25 "Sadık arkadaşlık ilişkisi" kategorisini oluşturan metaforlar ve onları temsil eden öğrenci sayıları

Metafor	Metaforu Temsil Eden Öğrenci Sayısı (f)
Aile	8
Elma	2
Güneş	1
Kardeş	4
Kardelen	1
Sabit bir sayı	2
Yemek	1
Çocuk	1
Kanka	1
Sünger	1
Yapışkan	1
Dost	2
Seldeki su	1
Su	2
İlaç	4

Bu kategoride öğrenciler aralarındaki arkadaşlık ilişkisinin sadık ve değerli bir ilişki, sadakate dayalı ve değerli olduğunu vurgulamışlardır. Bir öğrenci "Gaziantep Üniversitesi öğrencileri arasındaki ilişki aile gibidir, çünkü biz iyi günde kötü günde hep beraberiz, problemlere beraber çözüm üretiriz" şeklinde açıklamıştır. Diğer bir öğrenci ise "Gaziantep Üniversitesi öğrencileri arasındaki ilişki güneş gibidir, çünkü herkes birbirine sıcak ve içten davranır" şeklinde açıklamıştır. Bu kategoride bulunan "yapışkan ve sünger" metaforları ilk bakışta olumsuz anlam taşıyormuş gibi görünseler de olumlu anlam taşımaktadır. Çünkü yapışkan metaforunu üreten öğrenci "Gaziantep Üniversitesi öğrencileri arasındaki ilişki yapışkana benzer çünkü birbirimizden asla ayrılmayız" şeklinde açıklarken "sünger" metaforu için "Gaziantep Üniversitesi öğrencileri arasındaki ilişki gibidir. Çünkü birbirimizin bütün derdini, sıkıntısını mutluluğunu, neşesini sünger gibi içine çeker, paylaşıyoruz" şeklinde açıklamıştır.

4.5.7. Güven Vermeyen Arkadaşlık İlişkisi

Tablo 4.26 "Güven vermeyen arkadaşlık ilişkisi" kategorisini oluşturan metaforları ve bu metaforları temsil eden öğrencilerin sayısını göstermektedir. Bu kategoride toplam 4 metafor, toplam 18 Öğrenci tarafından üretilmiştir.

Tablo 4.26 “Güven vermeyen arkadaşlık” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları.

Metafor	Metaforu Temsil Eden Öğrenci Sayısı (f)
Bukalemun	4
Mart ayı	1
Siyaset	12
Madalyon	1

Bu kategoride öğrenciler arasındaki ilişkilerin bazı etkenlere dayanarak değişebileceğini bu yüzden sağlam ve güvenilir olmadığını vurgulamışlardır. Öğrencilerden biri “Gaziantep Üniversitesi öğrencileri arasındaki ilişki bukalemun gibidir çünkü yere ve zamana göre davranışlar değişiyor, ne olduğunu siz bile anlamıyorsunuz” şeklinde açıklarken diğer bir öğrenci “Gaziantep Üniversitesi öğrenciler arasındaki ilişki mart ayı gibidir çünkü her an yağmur yağabilir, soğuk rüzgârlar esebilir” şeklinde açıklamıştır.

4.6.ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN “ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİ ARASINDAKİ İDEAL İLİŞKİ” KAVRAMINA İLİŞKİN KULLANDIKLARI METAFORLAR

Üniversite öğrencilerinin “üniversite öğrencileri arasındaki ideal ilişki” kavramına ilişkin kullandıkları metaforlardan oluşturulmuş kavramsal kategorileri göstermektedir. Üniversite öğrencilerinin “ideal üniversite öğrencileri arasındaki ilişki” kavramına ilişkin üretilen metaforlardan oluşturulan kavramsal kategoriler.

- Birliktelik ifade eden arkadaşlık ilişkisi,
- Saf, temiz arkadaşlık ilişkisi,
- Faydalı arkadaşlık ilişkisi,
- Sağlam arkadaşlık ilişkisi,
- Rekabetçi arkadaşlık ilişkisi,
- Çıkarsız arkadaşlık ilişkisi.

Yukarıda isimleri yazılı olan kavramsal kategoriler tek tek ele alınıp her bir kategori için üretilen metaforlar ve bu metaforlar temsil eden öğrencilerin sayıları ayrı ayrı tablolarda incelenmiştir.

4.6.1. Birliktelik İfade Eden Arkadaşlık İlişkisi

Tablo 4.27 “Birliktelik ifade eden arkadaşlık ilişkisi” kategorisini oluşturan metaforları ve bu metaforları üreten öğrencilerin sayıları göstermektedir. Bu kategoride toplam 37 metafor, 195 öğrenci tarafından üretilmiştir.

Tablo 4.27 “Birliktelik ifade eden arkadaşlık ilişkisi” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunlar temsil eden öğrenci sayıları.

Metafor	Metaforu İfade Eden Öğrenci Sayısı (f)
Aile	24
Aile pikniği	5
Akan su	1
Arı kovanı	10
Aynı sepete koyulmuş meyveler	1
Aşure	11
Ateş	1
Akraba	11
Aktivitelerdeki takım ruhu	1
Aynı takım taraftarları	12
Çiçek bahçesi	1
Bir zincirin halkaları	2
Bir elmanın iki yarısı	9
El sanatları	1
El yapısı	1
İki rengin uyumu	4
İki sevgili	2
Beyin hücreleri	1
Kasaba sakinleri	1
Köy halkı	11
Ev halkı	6
Milli duygu	10
Sevgi yuvası	4
Çiçek demeti	1
Puzzle	1
Taraftar	12
Yandaş	1
Milli takım	13
Tren vagonlarını tutan pinler	2
Kollektif bilinç	1
Defter kalem	5
Ağaç-dal	1
Un+Süt+Şeker	1
Et-tırnak	15
Ağabey-kardeş	9
Masa-sandalye	2
Ay-güneş	1

Bu kategori öğrenciler tarafından en fazla metafor üretilen kategoridir. Öğrenciler bu kategoride ideal öğrenci ilişkilerinde birliktelik ve bütünlük hissetmenin önemli olduğunu vurgulamışlardır. Bu kategorideki öğrencilerin birkaçının ifadeleri şu şekildedir “*ideal üniversite öğrenciler arasındaki ilişki aynı sepete koyulmuş meyveler gibi olmalıdır. Çünkü farklılıklar olsa da o farklılıklar bir araya gelip, ahenk oluşturmalıdır*”. Diğer bir ifade ise “*İdeal üniversite öğrencileri arasındaki ilişki aynı takım taraftarı gibi olmalıdır, çünkü aynı amaç uğruna birlikte hareket etmeli, birlikte sesimizi duyurmalıyız.*” şeklinde açıklanmıştır.

4.6.2. Saf, Temiz Arkadaşlık İlişkisi

Tablo 4.28 “*Saf, temiz arkadaşlık ilişkisi*” kategorisini oluşturan metaforlar ve bu metaforları üreten öğrencilerin sayılarını göstermektedir. Bu kategoride toplam 12 metafor, 71 öğrenci tarafından üretilmiştir.

Tablo 4.28 “*Saf, temiz arkadaşlık ilişkisi*” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunlar temsil eden öğrenci sayıları.

Metafor	Metaforu Temsil Eden Öğrenci Sayısı (F)
Çocuk	10
Çocuk parkı	4
Su	3
Gelinlik	11
Pamuk	4
Saf çocuklar	3
Çizgi film	3
Peri masalı	1
Anasınıf öğrencileri	9
Bebek	10
İlkokul çocukları	12
Pınar	1

Bu kategoride öğrenciler arkadaşlık ilişkilerini saf, temiz olması gerektiğini, araya kötülüklerin ve fesatlığın girmemesi gerektiğini vurgulamışlardır.

Bu kategoride bulunan bazı ifadeler baktığımızda öğrencilerden biri “*ideal üniversite öğrenciler arasındaki ilişki bebek gibi olmalıdır, çünkü bebek nasıl kimse için kötülük düşünmüyorsa, arkadaşlar arasında da kötü düşüncelerin olmaması gerekir*” şeklinde açıkladığını, diğer bir öğrencinin “*ideal üniversite öğrencileri arasındaki ilişki anasınıf öğrencileri gibi olmalıdır, çünkü herkes içinden geldiği*

gibi davranmalı araya fesatlık girmemelidir” şeklinde açıklama yaptığını görmekteyiz.

4.6.3. Faydalı Arkadaşlık İlişkisi

Tablo 4.29 “*Faydalı arkadaşlık ilişkisi*” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları üreten öğrencilerin sayılarını göstermektedir. Bu kategoride toplam 5 metafor, 35 öğrenci tarafından üretilmiştir.

Tablo 4.29 “*Faydalı arkadaşlık ilişkisi*” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları.

Metafor	Metaforu temsil eden öğrenci sayısı (f)
Orman	8
Kızılay	10
Bilgi	4
Güneş	12
Felsefe	1

Bu kategoride yer alan bazı ifadelere baktığımızda öğrencilerden biri “*ideal üniversite arkadaşlar arasındaki ilişki Kızılay gibi olmalıdır. Çünkü arkadaş dediğin her ihtiyacın olduğunda yardımına koşmalıdır*” şeklinde açıklamıştır. Diğer bir öğrenci ise “*ideal üniversite öğrencileri arasındaki ilişki güneş gibi olmalıdır insanı aydınlatmalı, hiçbir zaman karanlıkta bırakmamalıdır*” şeklinde açıklamıştır.

4.6.4. Sağlam Arkadaşlık İlişkisi

Tablo 4.30 “*Sağlam arkadaşlık ilişkisi*” kategorisini oluşturan metaforları ve bu metaforları üreten öğrencilerin sayılarını göstermektedir. Bu kategoride toplam 18 metafor, 97 öğrenci tarafından üretilmiştir.

Tablo 4.30 “Sağlam arkadaşlık ilişkisi” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları.

Metafor	Metaforu Temsil Eden Öğrenci Sayısı (f)
Dost	38
Duvar	4
Ağaç	1
Bina	10
Kaya	6
Altın kelepçe	1
Merdiven	1
Yandaş	1
Sadık köpek	9
Kor	1
Ateş	1
Şarap	5
Sımsıkı bağlanmış halkalar	1
Osmanlı Devleti	1
Demir	3
Çelik	1
Derin Devlet	1
Tutkal	12

Bu kategoride yer alan ifadelere baktığımızda öğrencilerden biri “*ideal üniversite öğrencileri arasındaki ilişki altın kelepçe gibi olmalıdır. Çünkü arkadaşlık hem değerli olmalı, hem de kolay kolay uzaklaşmamalıdır.*” Diğer bir öğrenci ise “*ideal üniversite öğrencileri arasındaki ilişki şarap gibi olmalıdır, çünkü yıllara meydan okumalıdır*” şeklinde açıklanmıştır.

4.6.5. Çıkarsız Arkadaşlık İlişkisi

Tablo 4.31 “Çıkarsız Arkadaşlık İlişkisi” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrencilerin sayılarını göstermektedir. Bu kategoride toplam 5 metafor, 50 öğrenci tarafından üretilmiştir.

Tablo 4.31 “Çıkarırsız arkadaşlık ilişkisi” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları.

Metafor	Metaforu Temsil Eden Öğrenci Sayısı (f)
Karşılıksız aşk	7
Penguen	1
Kardeşlik	10
Aile içi ilişki	4
Kardeş	28

Bu kategoride öğrencilerin kullandıkları ifadeler baktığımızda öğrencilerden biri “*ideal üniversite öğrencileri arasındaki ilişki karşılıksız aşk gibi olmalıdır çünkü arkadaşından hiçbir şey beklemeden ilişkisini sürdürmelisin*” şeklinde açıklarken diğer bir öğrenci “*ideal üniversite arkadaşıyla arasındaki ilişki penguen gibi olmalıdır çünkü penguenler hiçbir şey beklemeden sürekli birbirlerine yardım ederler*” şeklinde açıklamıştır. Bu kategoride öğrenciler arkadaşlık ilişkisinin çıkarırsız, menfaatsiz olması gerektiğini vurgulamışlardır.

4.6.6. Rekabetçi Arkadaşlık İlişkisi

Tablo 4.32 “Rekabetçi arkadaşlık ilişkisi” kategorisini oluşturan metaforlar ve bu metaforları üreten öğrencilerin sayısını göstermektedir. Bu kategoride toplam 2 metafor, 2 adet öğrenci tarafından üretilmiştir.

Tablo 4.32 “Rekabetçi arkadaşlık ilişkisi” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları.

Metafor	Metaforu Temsil Eden Öğrenci Sayısı (f)
Rekabetçi birer bilim adamı	1
Satranç	1

Bu kategoride iki öğrenci metafor kullanmış ve öğrencilerden biri şu şekilde açıklanmıştır: “*İdeal üniversite arkadaşlık ilişkisi rekabetçi birer bilim adamı gibi olmalıdır, çünkü ancak rekabetle üniversitemiz daha ileriye taşınabilir ve başarılı olabilir.*” Bu kategoride öğrenciler aralarında rekabetin onları daha iyi yerlere getirebileceğini ve daha başarılı olabileceklerini vurgulamışlardır.

4.7. ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ FİZİKİ YAPISINA İLİŞKİN KULLANDIKLARI METAFORLAR

Üniversite öğrencilerinin “Gaziantep Üniversitesinin fiziki yapısına ilişkin geliştirdikleri metaforlar 5 kavramsal kategoride toplanarak sunulmuştur.

Üniversite öğrencilerinin “Gaziantep Üniversitesi fiziki yapısı”na ilişkin ürettikleri metaforlardan oluşturulan kavramsal kategoriler.

- Geri kalmış fiziki yapı,
- Gelişmekte olan fiziki yapı,
- Gelişmiş fiziki yapı,
- Düzensiz fiziki yapı,
- Bakımsız fiziki yapı.

4.7.1. Geri Kalmış Fiziki Yapı

Tablo 4.33 “*Geri kalmış fiziki yapı*” kategorisini oluşturan metaforları ve bunları üreten öğrencilerin sayılarını göstermektedir. Bu kategoride toplam 46 metafor, 235 öğrenci tarafından üretilmiştir

Tablo 4.33 “*Geri kalmış fiziki yapı*” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları.

Metafor	Metaforu Temsil Eden Öğrenci Sayısı (f)
Ara mahalle	3
Beton	2
Boş arazi	10
Çorap toprak	2
Dağ	15
Duvar	8
Harabe	3
Gecekondu	14
Eski yapı evler	2
Koy	27
Köy evleri	3
Köy harabeleri	5
Köy mezrası	1
Karşıyaka evleri	2
Küçük ev	3
Dağınık öğrenci evleri	5
Kafes	11
Eski bir mabet	1
Toki	8

Yaşlı kokana	1
Taş	2
Site	4
Terk edilmiş proje	1
Temeli atılıp unutulmuş bina	1
Teneke	2
Terk edilmiş konak	1
Toplu yerleşim alanı	1
1990 model araba	1
Lise	23
Sıradan bir okul	2
Orta düzeyde okul	6
Mera	1
Tarla	15
Demir	1
Çöl	16
Ova	2
Sahra çölü	1
Park	5
Bağ	1
Sonbahar	1
İlçe	9
Kasaba	2
Şehir	6
Harran ovası	1
Kırsal bölge	1
Gecekondu mahallesi	2

Bu kategoride en fazla kullanılan metafor olarak “köy” metaforu dikkat çekmektedir. Öğrencilerden biri “*Gaziantep Üniversitesi fiziki yapısı köy gibidir, çünkü plansız, mimari açıdan yoksun, rastgele yapılmış binalar, oldukça eski*” şeklinde açıklamıştır. Diğer çok kullanılan metafor ise “lise” metaforudur. Öğrencilerden biri “*Gaziantep Üniversitesi fiziki yapısı lise gibidir, çünkü binaların görünüşü üniversite havası vermemekte ve gerekli mimari ve teknolojik ihtiyaçlardan uzak*” şeklinde açıklamıştır.

4.7.2.Gelişmekte Olan Fiziki Yapı

Tablo 4.34 “*Gelişmekte olan fiziki yapı*” kategorisini oluşturan metaforları ve bu metaforları üreten öğrenci sayılarını göstermektedir. Bu kategoride toplam 21 metafor, 105 adet öğrenci tarafından üretilmiştir.

Tablo 4.34 “*Gelişmekte olan fiziki yapı*” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları.

Metafor	Metaforu Temsil Eden Öğrenci Sayısı (f)
Başlangıç filmi	1
Büyüyen bir bitki	3
Ekilmekte olan tarla	1
İnşaat	22
İnşaat alanı	14
İnşaat halindeki ev	1
Gelişen bir üniversite	5
Gelişmekte olan bir şehir	4
Gelişimini tamamlamamış çocuk	1
Olgunlaşmakta olan elma	1
Orta düzeyde öğrenci	1
Orta yaşta bir insan	1
Temeli atılmış bina	5
Yarım sulak tarla	1
Yarım inşaat	12
Yarım kalmış proje	9
Yeni gelişen ülke	2
Yeni oluşturulan bir şehir	11
Yeni yapılanmaya başlayan bina	8
Yeni yetme kız çocuğu	1
Yerleşmeye başlayan ağaç	1

Bu kategoride öğrenciler üniversitenin fiziki yapısının bir değişim içinde olduğunu, üniversitenin fiziki yapısının günden güne düzenlendiğini, geliştiğini vurgulamışlardır. Bu kategoride geçen bazı ifadeler baktığımızda öğrencilerden biri “*Gaziantep Üniversitesi fiziki yapısı yarım inşaat gibidir, çünkü şu anda her tarafta yarım yamalak yapılar fakat bu yarım yapılar tamamlandığında ortaya çok güzel bir yapı çıkacak*” şeklinde açıklamıştır. Başka bir öğrenci ise “*Gaziantep Üniversitesi fiziki yapısı yeni oluşturulmaya başlayan bir şehir gibidir, çünkü düzenlemeler yeni yapılmaya başlandı ve bittiğinde bir şehir gibi güzel ve olanakları fazla olacak*” şeklinde açıklamıştır.

4.7.3. Gelişmiş Fiziki Yapı

Tablo 4.35 “*Gelişmiş fiziki yapı*” kategorisini oluşturan metaforları ve bu metaforları üreten öğrencilerin sayılarını göstermektedir. Bu kategoride toplam 12 metafor, 36 adet öğrenci tarafından üretilmiştir.

Tablo 4.35 “*Gelişmiş fiziki yapı*” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları.

Metafor	Metaforu Temsil Eden Öğrenci Sayısı (f)
Yemyeşil orman	4
Babil bahçeleri	2
İnci	1
Güzel bir bina	2
Malikhane	1
Mars	1
Nasa	1
Park	10
Site	2
Verimli toprak	4
Çölde görülen serap	2
Gökkuşağı	6

Bu kategorideki bazı ifadelerle baktığımızda öğrencilerden biri “*Gaziantep Üniversitesi fiziki yapısı inci gibidir, çünkü her şey tek tek düşünülmüş ve düzenli şekilde yapılmıştır*” diğer bir öğrenci “*Gaziantep Üniversitesi fiziki yapısı Nasa gibidir, çünkü içinde her türlü teknoloji kullanılmıştır*” şeklinde açıklamıştır.

Bu kategoride yer alan “*park*” ve “*site*” metaforlarını daha önce de “*geri kalmış fiziki yapı*” kategorisinde görmekteyiz fakat her iki kategoride de farklı anlamlar taşımaktadırlar. Bu kategoride “*park*” ve “*site*” metaforlarının açıklamalarına baktığımızda “*Gaziantep Üniversitesi fiziki yapısı park gibidir, çünkü her taraf yemyeşildir ve her yerde oturabilirsiniz*” şeklinde açıklanmıştır. Diğer bir ifade de “*Gaziantep Üniversitesi fiziki yapısı site gibidir çünkü her şey son modeldir*”. Şeklinde açıklanmıştır.

4.7.4. Düzensiz Fiziki Yapı

Tablo 4.36 “*Düzensiz fiziki yapı*” kategorisini oluşturan metaforlar ve bu metaforları üreten öğrencilerin sayılarını göstermektedir. Bu kategoride toplam 23 metafor, 112 öğrenci tarafından üretilmiştir.

Tablo 4.36 “Düzensiz fiziki yapı” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları.

Metafor	Metaforu Temsil Eden Öğrenci Sayısı (f)
Beton yığını	10
Bina yığını	5
Baston	1
Çarpık kentleşme	10
Çıkılmaz yol	2
Çöp bidonunun içi	1
Dağınık öğrenci evi	2
Dağınık şehir	12
Dağınık yapı	2
Dağlık alan	7
Deve	5
Düzensiz mutfak	2
Düzensiz yapı	2
Harabe ev	1
Karadeniz bölgesi	2
Karşıyaka	7
Labirent	2
Mayın tarlası	1
Orantısız vücut	6
Plansız yapı	1
Parçalanmış kağıt	1
Şantiye	13
Orman	5

Bu kategoride öğrenciler Gaziantep Üniversitesinin fiziki yapısının düzensiz olduğunu vurgulamışlardır. Tablo 4.36’ya bakıldığında en fazla dikkat çeken metaforlardan birisi “*çarpık kentleşme*” olduğu görülmektedir. Öğrencilerin ifadelerine bakıldığında, öğrencilerden biri “*Gaziantep Üniversitesi fiziki yapısını çarpık kentleşme gibidir, çünkü şehir planlaması yapılmamış bir şehir gibi her bina istenilen yere dikilmiştir*” şeklinde açıklamıştır.

Bu kategoride “*orman*” metaforu olumlu anlam taşıyormuş gibi görünse de içeriğini de baktığımızda olumsuz anlam taşıdığını görmekteyiz “*orman*” metaforu şu şekilde açıklanmıştır: “*Gaziantep Üniversitesi fiziki yapısı orman gibidir. Çünkü orman gibi plansız, düzensiz, ağaç çıkar gibi her yerden bir bina çıkıyor*” şeklinde açıklamıştır.

4.7.5. Bakımsız Fiziki Yapı

Tablo 4.37 “*Bakımsız fiziki yapı*” kategorisini oluşturan metaforları ve bu metaforları oluşturan öğrencilerin sayılarını göstermektedir. Bu kategoride toplam 9 metafor, 60 adet öğrenci tarafından üretilmiştir.

Tablo 4.37 “*Bakımsız fiziki yapı*” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları.

Metafor	Metaforu Temsil Eden Öğrenci Sayısı (f)
Bakımsız ev	6
Bakımsız kadın	15
Çöl	21
Çorak toprak	2
Dağ	5
Kıraç toprak	2
Kurumuş ot	10
Meyvesiz ağaç	1
Orman	8

Bu kategoride en fazla kullanılan “*çöl*” metaforu için öğrencilerden biri “*Gaziantep Üniversitesi fiziki yapısı çöl gibidir, çünkü etrafınıza baktığınızda özenle yapılmış hiçbir şey göremezsiniz, her şey rastgele ve kupkuru, cansız*” şeklinde açıklamıştır. Bu kategoride “*orman*” metaforu da olumsuz anlamda kullanılmıştır. Öğrenci “*orman*” metaforunu şu şekilde açıklamıştır: “*Gaziantep Üniversitesi fiziki yapısı orman gibidir, çünkü her şey birbirine girmiş, rastgele ve düzensizdir*” şeklinde açıklamıştır.

4.8. ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN İDEAL ÜNİVERSİTE FİZİKİ YAPISINA DAİR KULLANDIKLARI METAFORLAR

Üniversite öğrencilerinin “ideal üniversite fiziki yapısı” kavramına ilişkin kullandıkları metaforlar toplam 6 kategoride toplanarak sunulmuştur.

Üniversite öğrencilerinin “ideal üniversite fiziki yapısı” kavramına ilişkin kullandıkları metaforlardan oluşturulan kavramsal kategoriler;

- Gelişmişlik yönüyle ideal üniversite fiziki yapısı,
- Düzenlilik yönüyle ideal üniversite fiziki yapısı,
- Dinamiklik yönüyle ideal üniversite fiziki yapısı,
- Huzur verici yönüyle ideal üniversite fiziki yapısı,

- Estetiklik yönüyle ideal üniversite fiziki yapısı,
- Teknolojik yönüyle ideal üniversite fiziki yapısı

4.8.1. Gelişmişlik Yönüyle İdeal Üniversite Fiziki Yapısı

Tablo 4.38 “*Gelişmişlik yönüyle ideal üniversite fiziki yapısı*” kategorisini oluşturan metaforları ve bu metaforları üreten öğrencilerin sayısını göstermektedir. Bu kategoride toplam 16 metafor, 116 öğrenci tarafından üretilmiştir.

Tablo 4.38 “*Gelişmişlik yönüyle ideal üniversite fiziki yapısı*” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları.

Metafor	Metaforu Temsil Eden Öğrenci Sayısı (f)
Eyalet	10
Gelişmiş bir şehir	22
Modern bir şehir	11
Site	3
Şehir	19
Büyük bir şehir	11
Hızlı büyüyen bitki	1
Metropol	13
Yetişkin insan	1
Ekilmiş tarla	1
2011 model araba	11
Boğaziçi Üniversitesi	3
ODTÜ	3
Marmara Üniversitesi	2
Akdeniz Üniversitesi	1
Çukurova Üniversitesi	4

Bu kategoride öğrenciler ideal üniversite fiziki yapısının gelişmiş bir yapı olması gerektiğini vurgulamışlardır. Bu kategorideki ifadeler baktığımızda öğrencilerden biri “*ideal üniversite fiziki yapısı gelişmiş bir şehir gibi olmalıdır, çünkü her türlü imkana sahip olmalıdır*” şeklinde açıklarken, başka bir öğrenci “*ideal üniversite fiziki yapısı metropol gibi olmalıdır, çünkü hem lüks, hem modern hem de teknolojik açıdan gelişmiş olmalıdır*” şeklinde açıklamıştır.

4.8.2. Düzenlilik Yönüyle İdeal Üniversite Fiziki Yapısı

Tablo 4.39 “*Düzenlilik yönüyle ideal üniversite fiziki yapısı*” kategorisini oluşturan metaforları ve bunları oluşturan öğrencilerin sayısını göstermektedir. Bu kategoride toplam 15 metafor, 67 adet öğrenci tarafından üretilmiştir.

Tablo 4.39 “*Düzenlilik yönüyle ideal üniversite fiziki yapısı*” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları.

Metafor	Metaforu Temsil Eden Öğrenci Sayısı (f)
Çevre düzenlemesi iyi bir şehir	11
Düzenli ev	2
Düzenli bahçe	10
Düzenli mutfak	1
Küçük bir şehir	12
Konya ovası	1
Labirent	2
Planlı şehir	12
Puzzle	2
Site	1
Şehir merkezi	4
Mozaik tarlanın dizilimi	1
İnci	1
Düzenli şehir	6
Düz vadi	1

Bu kategoride öğrenciler üniversitenin fiziki yapısının düzenli bir yapı olması gerektiğini vurgulamışlardır. Bu kategoride geçen bazı ifadelere baktığımızda öğrencilerden biri “*ideal üniversite fiziki yapısı planlı bir şehir gibi olmalıdır, çünkü her şey düzenli ve ahenk içinde olmalıdır*” şeklinde açıklarken, başka bir öğrenci “*ideal üniversite fiziki yapısı düzenli bahçe gibi olmalıdır, çünkü baktıkça insanın içi açılmalı, huzur bulmalıdır*” şeklinde açıklamıştır.

4.8.3. Dinamiklilik Yönüyle İdeal Üniversite Fiziki Yapısı

Tablo 4.40 “*Dinamiklilik yönüyle ideal üniversite fiziki yapısı*” kategorisini oluşturan metaforları ve bunları üreten öğrencilerin sayılarını göstermektedir. Bu kategoride toplam 7 metafor, 40 adet öğrenci tarafından üretilmiştir.

Tablo 4.40 “Dinamiklik yönüyle ideal üniversite fiziki yapısı” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları.

Metafor	Metaforu Temsil Eden Öğrenci Sayısı (f)
Akciğer	1
Aslan	1
Eğlence merkezi	12
Genç bir ruh	2
İstanbul	13
Nehir	1
New York	10

Bu kategoride öğrenciler ideal üniversite fiziki yapısının insanın canına can katan, ruhunu gençleştiren, dinamik bir ruha sahip olması gerektiğini vurgulamışlardır. Bu kategorideki bazı ifadeler baktığımızda öğrencilerden biri “ideal üniversite fiziki yapısı İstanbul gibi olmalıdır, baktığında boğaza bakıyormuş gibi için açılmalıdır” şeklinde açıklarken diğer bir öğrenci “ideal üniversite yapısı New York gibi olmalıdır, çünkü capcanlı, ışıl ışıl, gece gündüz” şeklinde açıklamıştır.

4.8.4. Huzur Verici Yönüyle İdeal Üniversite Fiziki Yapısı

Tablo 4.41 “Huzur verici yönüyle ideal üniversite fiziki yapısı” kategorisini oluşturan metaforları ve bunları üreten öğrencilerin sayılarını göstermektedir. Bu kategoride toplam 6 metafor, 43 adet öğrenci tarafından üretilmiştir.

Tablo 4.41 “Huzur verici yönüyle ideal üniversite fiziki yapısı” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları.

Metafor	Metaforu Temsil Eden Öğrenci Sayısı (f)
-Ev	10
-Pembe panjurlu ev	1
-Tatil köyü	11
-Deniz	1
-Yeşil alan	3
-Orman	17

Bu kategoride öğrenciler ideal üniversite fiziki yapısının insana rahatlık ve huzur vermesi gerektiğini vurgulamışlardır. Öğrencilerden biri “ideal üniversite fiziki yapısı ev gibi olmalıdır, çünkü insan rahat, huzurlu ve yaşanmışlığın izleri olan

yerde mutlu ve huzurlu olur” şeklinde açıklarken, diğer bir öğrenci “ideal üniversite fiziki yapısı tatil köyü gibi olmalıdır, çünkü öğrencilerin rahat edebileceği, istediklerini bulabileceği yapılardan oluşmalıdır” şeklinde açıklamıştır.

4.8.5. Estetiklik Yönüyle İdeal Üniversite Fiziki Yapısı

Tablo 4.42’de “*Estetiklik yönüyle ideal üniversite fiziki yapısı*” kategorisini oluşturan metaforları ve bunları üreten öğrencilerin sayılarını göstermektedir. Bu kategoride toplam 48 metafor, 201 öğrenci tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 4.42 “*Estetiklik yönüyle ideal üniversite fiziki yapısı*” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları.

Metafor	Metaforu Temsil Eden Öğrenci Sayısı (f)
Açık hava müzesi	14
Babil’in asma bahçesi	2
Barbie bebek	2
Bol meyveli ağaç	1
Botanik bahçesi	4
Camekân mankeni	2
Cennet	15
Çiçek	13
Çiçek bahçesi	5
Çiçek buketi	2
Doğa resmi	3
Eiffel kulesi	2
Gökdelen	3
Gökkuşağı	12
Güzel kız	3
Harita	1
Hayal	3
Kelebek	1
Kız	3
Manzara resmi	9
Meyve bahçesi	10
Mozaik bahçe	1
Müze	6
Park	13
Petek Dinçöz	1
Ressam	2
Resim	5
Sanat eseri	2
Saray	14
Saray bahçesi	4
8.harika	4

Süslü bir yaş pasta	1
Şiir	1
Sevgili	1
Sanat merkezi	1
Sultanahmet Camii	1
90-60-90	2
Pırlanta	2
Tablo	7
Tarihi mekân	3
Ayna	1
Aşk filmi	1
Monica Belucci	1
Köşk	1
Beyaz saray	4
Şık bir bayan	1
Yeşil bahçe	6
Sinema	2

Bu kategoride öğrenciler üniversitenin fiziki yapısının dış görüntüsünü ön planda tutmuş ve fiziki yapının mimari ve estetik görünümünün önemli olduğunu vurgulamışlardır. Bu kategorideki bazı ifadeler baktığımızda öğrencilerden biri “*ideal üniversite fiziki yapısı 90-60-90 olmalı, çünkü düzgün, planlı ve uyumlu olmalıdır*” şeklinde açıklamıştır. Başka bir öğrenci “*ideal üniversite fiziki yapısı Petek Dinçöz gibi olmalı, çünkü insan baktıkça bakası gelmeli*” şeklinde açıklamıştır.

4.8.6. Teknolojik Yönden İdeal Üniversite Fiziki Yapısı

Tablo 4.43 “*Teknolojik yönden ideal üniversite fiziki yapısı*” kategorisini oluşturan metaforları ve bunları üreten öğrencilerin sayılarını göstermektedir. Bu kategoride toplam 10 metafor, 45 öğrenci tarafından üretilmiştir.

Tablo 4.43 “*Teknolojik yönden ideal üniversite fiziki yapısı*” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları.

Metafor	Metaforu Temsil Eden Öğrenci Sayısı (f)
AVM	13
Bilgisayar	11
Büyük bir fabrika	2
Donanımlı bilgisayar	3
Elektron	1
Eğitim tesisi	1

Fabrika	1
Gelişmiş teknolojik yapı	2
Hipermarket	10
Tokyo	1

Bu kategoride öğrenciler üniversitenin fiziki yapısının yaşadıkları çağa uygun olarak teknolojik donanıma sahip olması gerektiğini vurgulamışlardır. Bu kategorideki ifadeler baktığımızda öğrencilerden biri “*ideal üniversite fiziki yapısı bilgisayar gibi olmalıdır çünkü her şey son teknoloji ile pratik ve kullanışlı olmalı, hayatımızı kolaylaştırmalıdır*” şeklinde açıklamıştır. Bir başka öğrenci ise “*ideal üniversite fiziki yapısı AVM gibi olmalıdır, çünkü hem ışıl ışıl gösterişli olmalı hem de tüm ihtiyaçlarımıza cevap vermelidir*” şeklinde açıklanmıştır.

4.9. ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN “GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ İDARİ YAPISI” KAVRAMINA İLİŞKİN KULLANDIKLARI METAFORLAR

Üniversite öğrencilerinin “Gaziantep Üniversitesi idari yapısına ilişkin ürettikleri metaforlar toplam 6 kavramsal kategoride toplanarak sunulmuştur.

Üniversite öğrencilerinin “Gaziantep Üniversitesi idari yapısına ilişkin ürettikleri metaforlardan oluşturulan kavramsal kategoriler.

- Kurum olarak idari yapı,
- Tembel idari yapı,
- Ulaşılmaz idari yapı,
- Olumsuz davranış sergileyen idari yapı,
- Çalışkan idari yapı,
- Olumlu davranış sergileyen idari yapı.

4.9.1. Kurum Olarak İdari Yapı

Tablo 4.44 “*Kurum olarak idari yapı*” kategorisini oluşturan metaforları ve bunları üreten öğrencilerin sayılarını göstermektedir. Bu kategoride toplam 16 metafor, 85 adet öğrenci tarafından üretilmiştir.

Tablo 4.44 “*Kurum olarak idari yapı*” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları.

Metafor	Metaforu Temsil Eden Öğrenci Sayısı (f)
Aktif çalışan bir kurum	1
Banka	9
Basit bir devlet dairesi	1
Belediye daireleri	2
Cehennem	2
Devlet dairesi	20
Devlet hastanesi	2
Hastane	5
Hapishane	12
Halk otobüsü	7
İşkencehane	1
Klasik memur	11
Meclis	1
Organize işler	1
Sıradan resmi daire	8
Vergi dairesi	2

Bu kategoride öğrenciler Gaziantep üniversitesinin idari yapısının verdiği hizmeti yeterli bulmadıklarını vurgulamışlardır. Öğrencilerin ürettikleri metaforlara baktığımızda birçoğunun metafor olarak kamu dairelerini kullandıklarını ve bu kamu dairelerini kullanırken açıklamalarında olumsuz anlam yükledikleri görülmektedir. Öğrencilerden biri “*Gaziantep Üniversitesi idari yapısı devlet dairesi gibidir. Çünkü her gittiğinizde bugün git yarın gel derler*” şeklinde açıklamıştır. Bir başka öğrenci ise “*Gaziantep Üniversitesi idari yapısı devlet hastanesi gibidir, çünkü bir düştün mü bir daha kurtulamazsın*” şeklinde açıklamıştır.

4.9.2. Tembel İdari Yapı

Tablo 4.45 “*Tembel idari yapı*” kategorisini oluşturan metaforları ve bunları üreten öğrencilerin sayılarını göstermektedir. Bu kategoride toplam 42 metafor, 164 öğrenci tarafından üretilmiştir.

Tablo 4.45 “*Tembel idari yapı*” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları.

Metafor	Metaforu Temsil Eden Öğrenci Sayısı (f)
Arşiv	6
Arapsaçı	13
Ağır bürokrasi	5
Assolist	9
Bankada sıra beklemek	1
Boş kutu	3
Bilgisiz insan	1
Bozuk bilgisayar	14
Bozuk araba	11
Çöp kutusu	1
Dolaşık bir ip	7
Eğlence yeri	1
Emekleyen bebek	1
Fatura sırası	6
Geç gelen otobüs	1
Güney Afrika aslanı	1
İlerleyen teknoloji	1
Kaplumbağa	20
Karınca	2
Kooperatif	2
Kabus	3
Morg	1
Nakışı tutturamayan terzi	1
Osmanlı toplarının ağırlığı	1
Ölü	10
Ölü deniz	6
Örgü yumağı	5
Olay yerine geç gelen polis	2
Penguen	4
Part-time çalışma yeri	1
Sabır testi	1
Sorumsuz öğrenci	1
Sürekli oturan insanlar	1
Tembel	5
Sıkışık trafik	1
Sorumsuz işyeri	1
Tren	5
Tatildeki insanlar	2
Yaramaz çocuk	1
Yumak	3
2.vitesteki araba	2
1990 model araba	1

Bu kategoride öğrenciler üniversite idari yapısının ağır çalıştığını, işlerini zamanında yapmadığını vurgulamışlardır. Öğrencilerden biri “*Gaziantep Üniversitesi idari yapısı kaplumbağa gibidir, çünkü çok yavaş hareket ederler ve hiçbir şey zamanında yetişmez*” şeklinde açıklamıştır. Başka bir öğrenci ise “*Gaziantep Üniversitesi idari yapısı 1990 model araba gibidir, çünkü mutlaka arada patlak verir ve yolda kalır*” şeklinde açıklamıştır.

Bu kategorideki “*karınca, eğlence yeri ve tatildeki insanlar*” metaforları olumlu anlam taşıyormuş gibi görünseler de öğrencilerin ifadelerine bakıldığında bu metaforlara olumsuz anlam yükledikleri görülmüştür. Burada karıncanın ağır hareketlerinden, eğlence yeri derken ve tatildeki insanlar derken oradaki insanların çalışmak yerine tembellik etmesinden bahsedilmektedir.

4.9.3. Ulaşılması Güç İdari Yapı

Tablo 4.46 “*Ulaşılması güç idari yapı*” kategorisini oluşturan metaforları ve bu metaforları temsil eden öğrenci sayılarını göstermektedir. Bu kategoride toplam 17 metafor, 64 öğrenci tarafından üretilmiştir.

Tablo 4.46 “*Ulaşılması güç idari yapı*” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları.

Metafor	Metaforu Temsil Eden Öğrenci Sayısı (f)
Aristokrat	1
Başbakan	12
Beton	2
Bürokrasi	10
Çok havalı kadın	2
Çöldeki su	1
Diskopi	1
Duvar	10
Kamu binası	2
Kapı	3
Korku filmi	1
Kast sistemi	1
Kapalı kutu	1
Padişah	9
Sonu görünmeyen mağara	1
Ulaşılmaz mevki	4
Uzay	1

Bu kategoride öğrenciler Gaziantep üniversitesinin idari yapısının zor ulaşılan, iletişime zor geçilebilen bir yer olduğunu vurgulamışlardır. Öğrencilerden biri “Gaziantep Üniversitesi idari yapısı başbakan gibidir, çünkü iletişime geçmek için çok yollardan geçmek gerekir” şeklinde açıklamıştır. Başka bir öğrenci “Gaziantep Üniversitesi idari yapısı duvar gibidir, çünkü gittin mi sürekli kapalı kapılarla karşılaşırısın, içeri girebilse de duvarla konuşursun, kimseyi bulamazsın” şeklinde açıklamıştır.

4.9.4. Olumsuz Davranış Sergileyen İdari Yapı

Tablo 4.47 “Olumsuz davranış sergileyen idari yapı” kategorisini oluşturan metaforları ve bunları üreten öğrencilerin sayılarını göstermektedir. Bu kategoride toplam 55 metafor, 197 öğrenci tarafından üretilmiştir.

Tablo 4.47 “Olumsuz davranış sergileyen idari yapı” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayısı.

Metafor	Metaforu Temsil Eden Öğrenci Sayısı (f)
Ahır	1
Anne	5
At gözlüğü takmış insanlar	2
Beton	6
Buz	13
Buzlu su	1
Bugün git yarın gel	11
Dingonun ahır	1
Diktatör	1
Duvar	12
Devlet suratlı memur	2
Huysuz virjin	1
Hastasını azarlayan hemşire	1
Gardiyan	2
Jüri üyesi	1
Donmuş göl	1
Kocayı paylaşamayan 2 kadın	1
Devlet memuru	13
Belediye memuru	10
Birbirinden haberi olmayan komşu	1
Odun	10
Kaya	2
Kreş	1

Kötü bir üvey anne	7
Robot	2
Vurdumduymaz kişilik	1
Üvey baba	8
Yaramaz çocuk	2
Şeytan	2
Soğuk hava	8
Tahta	2
Soğuk bir kış	2
Taş	12
Agresif insan	1
İlgisiz insan	1
Korku filmi	2
Kasıtlı insan	1
Güneş gözlüğü	1
Cehennem zebanisi	1
Nazlı çocuk	1
Ağlayan bebek	1
Soğuk konserve	1
Buzdolabı	14
Bozuk plak	2
Mahkeme	10
At	3
Hayalet	1
Amatör	1
Sıcak bir aile	1
Acemi çocuk	1
Artist	1
Bozuk robot	1
Kabadayı	2
Düşman	4
Boş teneke	1

Bu kategoride öğrenciler Gaziantep üniversitesinin idari yapısında çalışan insanların davranışlarının öğrencilere karşı olumlu yönde olmadığını, öğrencilere karşı kaba ve kırıcı olduklarını vurgulamışlardır. Öğrencilerden biri “*Gaziantep Üniversitesi idari yapısı buz gibidir, çünkü konuşsan da seni duymuyormuş gibi yaparlar*” şeklinde açıklamıştır. Başka bir öğrenci ise “*Gaziantep Üniversitesi idari yapısı kreş gibidir, çünkü her gelen öğrenciyi çocuk gibi azarlarlar*” şeklinde açıklamıştır.

Bu kategoride bulunan “*devlet memuru ve belediye memuru*” metaforları da olumsuz anlamda kullanılmıştır. Öğrencilerden biri “*Gaziantep Üniversitesi idari yapısı devlet memuru gibidir, çünkü her gittiğinizde başlarından savarlar*” şeklinde açıklamıştır.

4.9.5. Çalışkan İdari Yapı

Tablo 4.48 “Çalışkan idari yapı” kategorisini oluşturan metaforları ve bunları üreten öğrencilerin sayılarını göstermektedir. Bu kategoride toplam 6 metafor, 24 öğrenci tarafından üretilmiştir.

Tablo 4.48 “Çalışkan idari yapı” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları.

Metafor	Metaforu Temsil Eden Öğrenci Sayısı (f)
Arı	12
Danışman	4
Doğru çalışan saat	4
Makine	2
Pentium 1 işlemci	1
Özel sekreter	1

Bu kategoride öğrenciler üniversitenin idari yapısından memnun olduklarını işlerinin zamanında ve doğru yapıldığını vurgulamışlardır. Öğrencilerden biri “Gaziantep Üniversitesi idari yapısı arı gibidir, çünkü durmadan çalışırlar” şeklinde açıklarken bir başka öğrenci “Gaziantep Üniversitesi idari yapısı doğru çalışan saat gibidir, çünkü işler hep zamanında ve doğru olarak biter” şeklinde açıklamıştır.

4.9.6. Olumlu Davranışta Bulunan İdari Yapı

Tablo 4.49 “Olumlu davranışta bulunan idari yapı” kategorisini oluşturan metaforları ve bunları oluşturan öğrencilerin sayısını göstermektedir. Bu kategoride toplam 2 metafor, 6 öğrenci tarafından üretilmiştir.

Tablo 4.49 “Olumlu davranışta bulunan idari yapı” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları.

Metafor	Metaforu Temsil Eden Öğrenci Sayısı (f)
Anne	5
Sıcak bir aile	1

Bu kategoride öğrenciler idari yapısını sıcak ve içten bulduklarını vurgulamışlardır. Öğrencilerden biri “*Gaziantep Üniversitesi idari yapısı anne gibidir, çünkü sevecen şekilde her işi hallederler*” şeklinde açıklamıştır.

4.10. ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN “İDEAL ÜNİVERSİTE İDARİ YAPISI” KAVRAMINA İLİŞKİN KULLANDIKLARI METAFORLAR

Üniversite öğrencilerinin “ideal üniversite idari yapısı” kavramına ilişkin ürettikleri metaforlar toplam 7 kavramsal kategoride toplanmıştır.

Bunlar;

- Çalışkan idari yapı,
- Olumlu tutum sergileyen idari yapı,
- Yol gösteren idari yapı,
- Adil davranan idari yapı,
- Kurum olarak idari yapı,
- İşlevsel idari yapı,
- Düzenli idari yapı

4.10.1. Çalışkan İdari Yapı

Tablo 4.50 “*Çalışkan idari yapı*” kategorisini oluşturan metaforları ve bunları üreten öğrencilerin sayılarını göstermektedir. Bu kategoride 95 öğrencinin toplam 18 metafor ürettiği görülmektedir.

Tablo 4.50 “*Çalışkan idari yapı*” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları.

Metafor	Metaforu Temsil Eden Öğrenci Sayısı (f)
Arı	12
Arı kovanı	11
At	4
Çalar saat	5
Çıta	4
FBI	2
İlk yardım	7
İsviçre saati	2
İşleyen demir	1
Karınca	20
Kızılay	1
Müfettiş Gadget	1

Saat	19
Sağlam bir vücut	1
Sürat motoru	2
TBMM	1
Yarışçı	1
Yıldırım	1

Bu kategoride öğrenciler ideal üniversite idari yapısının çalışkan ve zamanında iş bitiren, öğrencileri bekletmeyen bir yapıya sahip olması gerektiğini vurgulamışlardır. Öğrencilerden biri “*ideal üniversite idari yapısı karınca gibi olmalıdır, çünkü hep beraber, hızlı bir şekilde çalışıp, bütün işleri zamanında bitirmeliler*” şeklinde açıklamıştır. Bir başka öğrenci ise “*ideal üniversite idari yapısı çalar saat gibi olmalıdır, çünkü her şey zamanında tamamlanmalı*” şeklinde açıklamıştır.

4.10.2. Olumlu Davranış Sergileyen İdari Yapı

Tablo 4.51 “*Olumlu davranış sergileyen idari yapı*” kategorisini oluşturan metaforları ve bunları üreten öğrencilerin sayısını göstermektedir. Bu kategoride toplam 24 metafor, 120 öğrenci tarafından geliştirilmiştir.

Tablo 4.51 “*Olumlu davranış sergileyen idari yapı*” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları.

Metafor	Metaforu Temsil Eden Öğrenci Sayısı (f)
Aile	13
Anne	11
Arkadaş	15
Baba	4
Bülbül	1
Çiçek	1
Çimen	1
Çikolatalı pasta	1
Dost	6
Gülen insan	1
Güler yüzlü memur	2
Künefeci	2
Melek	12
Müfettiş Gadget	1
Neşeli Şirin	1
Pamuk	9

Polyanna	1
Sıcak bir ilkbahar	2
Sıcak bir yuva	1
Sıcak yemek	1
Sıcak çikolata	1
Şeker	16
Şerbet	8
Tatlı	9

Bu kategoride öğrenciler üniversite idari yapısında görev yapanların öğrencilere karşı tutum ve davranışlarının olumlu yönde olması gerektiğini vurgulamışlardır. Öğrencilerden biri “*ideal üniversite idari yapısı şeker gibi olmalıdır, çünkü gitmek işkence gibi değil, doyulmaz olmalıdır*” şeklinde açıklamıştır. Başka bir öğrenci ise “*ideal üniversite idari yapısı arkadaş gibi olmalıdır, çünkü seni dinlemeli, anlamalı ve aydınlatmalıdır*” şeklinde açıklamıştır.

4.10.3. Yol Gösterici İdari Yapı

Tablo 4.52 “*Yol gösterici idari yapı*” kategorisini oluşturan metaforları ve bunları üreten öğrencilerin sayısını göstermektedir. Bu kategoride toplam 12 metafor, 89 öğrenci tarafından üretilmiştir.

Tablo 4.52 “*Yol gösterici idari yapı*” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayısı.

Metafor	Metaforu Temsil Eden Öğrenci Sayısı (f)
Aile reisi	2
Ansiklopedi	11
Baba	12
Çoban	2
Danışman	23
Kızılay	5
Kitap	2
Mevlana	1
Rehber	15
Sosyal dayanışma vakfı	1
İlkyardım	2
Danışmanlık bürosu	13

Bu kategoride öğrenciler üniversite idari yapısının onlara yol göstermesi, neyin nasıl yapılacağı konusunda rehberlik yapması gerektiğini vurgulamışlardır. Bu

kategorideki ifadelere baktığımızda öğrencilerden biri “*ideal üniversite idari yapısı ansiklopedi gibi olmalıdır. Çünkü her merak ettiğinde seni aydınlatmalıdır*” şeklinde açıklarken diğer bir öğrenci ise “*ideal üniversite idari yapısı baba gibi olmalıdır, çünkü doğruyu, yanlış anlatmalıdır*” şeklinde açıklamıştır.

4.10.4. Adil İdari Yapı

Tablo 4.53 “*Adil idari yapı*” kategorisini oluşturan metaforları ve bunları üreten öğrencilerin sayısını göstermektedir. Bu kategoride toplam 2 metafor, 2 öğrenci tarafından üretilmiştir.

Tablo 4.53 “*Adil idari yapı*” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları.

Metafor	Metaforu Temsil Eden Öğrenci Sayısı (f)
Futbol hakemi	1
Terazi	1

Bu kategoride öğrenciler idari yapının herkese eşit davranıp, ayrımcılık yapmaması gerektiğini vurgulamışlardır. Öğrencilerden gibi “*ideal üniversite idari yapısı terazi gibi olmalıdır, çünkü herkese eşit davranmalıdır*” şeklinde açıklamıştır.

4.10.5. Sistemli Bir Kurum Olarak İdari yapı

Tablo 4.54 “*Sistemli kurum olarak idari yapı*” kategorisini oluşturan metaforları ve bunları üreten öğrencilerin sayılarını göstermektedir. Bu kategoride toplam 11 metafor, 75 öğrenci tarafından üretilmiştir.

Tablo 4.54 “*Sistemli kurum olarak idari yapı*” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları.

Metafor	Metaforu Temsil Eden Öğrenci Sayısı (f)
Banka	12
Dershane	3
Devlet kurumu	8
Hastahane	1
Holding	12
Lüks bir restoran	2
Marka	1
Market	14

Özel şirket	20
Sistemli işleyen kurum	1
Sorumlu işyeri	1

Bu kategoride öğrenciler idari yapıyı sistemli ve iyi çalışan kurumlara benzetmiş ve idari yapının da bu kurumlar gibi sistemli çalışması gerektiğini vurgulamışlardır. Öğrencilerden biri “*ideal üniversite idari yapısı banka gibi olmalıdır, çünkü herkes kendi işini yapmalıdır, kendi alanında profesyonel olmalıdır*” şeklinde açıklamıştır.

Bu kategorideki “*devlet kurumu*” metaforu diğer kategorinin tam tersi olarak olumlu anlamda kullanılmıştır.

4.10.6. İşlevsel İdari Yapı

Tablo 4.55 “*İşlevsel idari yapı*” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları üreten öğrencilerin sayılarını göstermektedir. Bu kategoride toplam 25 metafor, 97 öğrenci tarafından üretilmiştir.

Tablo 4.55 “*İşlevsel idari yapı*” kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları.

Metafor	Metaforu Temsil Eden Öğrenci Sayısı (f)
Ameliyathane	2
Araba	4
AVM	10
Bankamatik	12
Beyni gelişmiş ülke	1
Bilgisayar	15
Bilgisayar programı	2
Cep telefonu	4
Ev aletleri	1
Google	3
Gökdelen	2
Quadrio tip işlemci	1
İnsansız uçak	1
internet ağı	9
2010 model araba	1
İsviçre saati	1
Japonya	1
Makine	4
Metro	10
Mikrofon	1
Post makinesi	2

Sıfır araba	2
Son model teknolojik araç	6
Yarışmacı	1
Yenilikçi şirket	1

Bu kategoride öğrenciler idari yapının teknolojik açıdan gelişmiş, yeniliklere açık olan bir kurum olması gerektiğini vurgulamışlardır. Öğrencilerden biri *“ideal üniversite idari yapısı 2010 model araba gibi olmalıdır, çünkü son teknolojileri kullanıp eksiksiz çalışmalıdır”* şeklinde açıklamıştır. Başka bir öğrenci ise *“ideal üniversite idari yapısı bilgisayar gibi olmalıdır, çünkü hem gelişmiş, hem her şeyi tek tuşla çabucak yapabilmelidir”* şeklinde açıklamıştır.

4.10.7. Düzenli idari Yapı

Tablo 4.56 *“Düzenli idari yapı”* kategorisini oluşturan metaforları ve bunları üreten öğrencilerin sayılarını göstermektedir. Bu kategoride toplam 7 metafor, 25 öğrenci tarafından üretilmiştir.

Tablo 4.56 *“Düzenli idari yapı”* kategorisini oluşturan metaforlar ve bunları temsil eden öğrenci sayıları.

Metafor	Metaforu Temsil Eden Öğrenci Sayısı (f)
Ameliyathane	1
Askeriye	4
Askeri nizam	1
Kitap evi	1
Lokomotif	6
Mozaik taşların dizilişi	2
Ordu	10

Bu kategoride öğrenciler ideal üniversite idari yapısının karmaşıklığından uzak, düzenli, tertipli çalışan, neyin nerede olduğunu belli olan bir kurum olması gerektiğini vurgulamışlardır. Öğrencilerden biri *“ideal üniversite idari yapısı ameliyathane gibi olmalıdır, çünkü elini attığında aradığını bulmalısın”* şeklinde açıklamıştır. Başka bir öğrenci ise *“ideal üniversite idari yapısı askeriye gibi olmalıdır, çünkü her şey yerli yerinde, herkesin yapacağı iş belli bir düzen içinde olmalıdır”* şeklinde açıklamıştır.

Bu kategorideki *“ameliyathane”* metaforu hem işlevsel idari yapı kategorisinde hem düzenli idari yapı kategorilerinde yer almaktadır.

4.11. TARTIŞMA

Bu bölümde üniversite öğrencilerinin üniversite ve ideal üniversite kavramlarına ilişkin sahip oldukları algıları metafor aracılığıyla ortaya çıkarıp tartışılmıştır.

Yapılan araştırma sonuçları incelendiğinde, üniversite öğrencilerinin kullandıkları metaforların genel anlamda üniversiteyi kendi buldukları üniversiteden daha farklı düşündüklerini, daha farklı beklentileri olduğunu ortaya çıkmıştır. Şahin ve Yıldız (2006) araştırmalarında üniversite öğrencilerinin beklentilerinin özgür, sorumluluk yüklenebilen ve bunun bilincinde bir birey olarak yaşamak, hayatı tanımak ve mücadele etmek olarak tanımlayabileceğimiz bireysel hakların gelişimine imkân sağlamak olduğunu, ancak aile ve akrabalarından oluşan yakın çevrelerinin yanında bu taleplerini ortaya koyamayacaklarını düşündüklerini belirtmişlerdir. Fakat bununla beraber beklentiler de farklılaşmaktadır. Üniversitedeki gençler üniversiteyi kazanma sevincinin yanı sıra; aileden ayrılma, yeni çevre ve arkadaş edinme, yalnız kalma korkusu, ekonomik güçlükler, sosyal hayata alışma, gelecekteki mesleği ve çalışma hayatı ile ilgili kaygı gibi birçok sorunla yüz yüze kalmaktadırlar (Özdel ve Açık; 2002). Üniversite öğrencilerinin beklentileri de bu gibi problemlerle yüz yüze kalmamaktır. Girdikleri ortamın onlara aile eksikliği hissettirmeyecek, yalnız kalmayacakları kendilerini geliştirip, dolu dolu yaşayacakları bir ortam olması onlar için önemlidir.

Üniversite öğrencileri ideal üniversitenin sosyal yaşantı alanını daha çok onların sosyal yönlerini geliştirecek, canlarını sıkmayacak, eğlenceli bir yer olarak görmek istemektedirler. Eğlence unsuru olarak sosyal yaşantı alanı kategorisinin diğer kategorilerden daha fazla paya sahip olması da bunu desteklemektedir. Diğer yandan öğrenciler üniversite sosyal yaşantı alanını yapılacak bir şey olmayan, cansız, durgun, sıkıcı ortamlarla bağdaştırmış ve en çok bunları tanımlayan metaforlar kullanmışlardır. Bu kategoride en fazla “hapishane” metaforunu kullanmaları da bunu destekler niteliktedir. Bizati ve arkadaşlarının (1999) yaptığı çalışmaya baktığımızda yapılan ankette kampus programlarından en fazla öğrencilerin, en az akademik personelin memnun olduğunu görmekteyiz. Bu da öğrencilerin kampus içinde değişik aktivitelerden hoşlandığını ve bu tarz aktiviteleri görmek istediklerini göstermektedir. Kampus içindeki organizasyonlar öğrencinin sosyal yaşamını geliştirir, stresi azaltır, baskıya karşı mücadeleyi arttırır, öğrencinin kendisini

muhafaza etmesini sağlar, yaşam kalitesini arttırır, okul ruhunu ve diğer öğrencilerle ilişki kurma hissini sağlar (Bizati ve diğerleri, 1999 s:33).

Üniversite öğrencileri öğretim elemanlarıyla ilişkilerini daha çok olumsuz kavramlarla açıklamışlardır. Bu da öğrencilerin öğretim elemanlarıyla aralarında iyi bir diyalog olmadığını, bu yönden öğrencilerin sıkıntı yaşadıklarını göstermektedir. Bu konuda öğrencilerin öğretim elemanlarıyla aralarındaki ilişkiyi daha çok zıt kavramlarla ve hiyerarşi ifade eden kavramlarla açıklamaları bunu destekler niteliktedir. Yapılan diğer çalışmalarda da üniversitedeki bir çok öğretim elemanının öğrencilerin psikolojik ve sosyolojik özelliklerine dikkat etmediği ve bu nedenle bir çok sorunla karşılaştığını göstermektedir (Bayram, 1992; Çakmak, 1995; Erdoğan, 1990; Ergün, 2001; Güven, 2001 Akt: Keçeci ve Taşocak, 2009, s:132).

Diğer yandan öğrenciler öğretim elemanlarıyla daha yakın ve daha sevecen ve şefkat dolu bir ilişki beklemektedirler. Bu konuda da en fazla “arkadaş” ve “anne-çocuk” metaforlarını kullanmaları bunu destekler niteliktedir. Keçeci ve Taşocak’a (2009) göre genel olarak öğrenciler öğretim elemanlarından, etkili ve yeterli kişilerarası beceriler, sabırlı ve hoşgörülü olma, rol modeli olma, kaynak kişi olma, öğrencilere bağımsız düşünme olanağı verme, kendi duygu ve düşüncelerini ifade etmesine olanak sağlama, öğrencilerin anlayamadıkları konular hakkında soru sormaya özendirme, kişisel sorunlarını ders dışında da öğretim elemanlarıyla paylaşabilme, alanında bilgili olma, öğrencileri birey olarak algılama, demokratik olma, öğrencileri derslere aktif olarak katılmaya ve soru sormaya özendirme gibi nitelikleri beklemektedirler (Bayrak, 1999; Bayram, 1992; Çakmak, 1995; Çakmak, 2001; Ergün ve diğerleri, 1999; Görak ve diğerleri, 1997; Yetkin, 1999).

Üniversite öğrencileri kendi aralarındaki ilişkiyi en fazla “çıkar ilişkisi” metaforunu kullanarak, birbirlerinden fayda sağlamaya çalışan, karşılıksız bir şey yapmayan, her şeyin menfaate dayandığı bir ilişki olarak tanımlarken, beklentilerinin aslında sıcak, sevecen, çıkarsız ve menfaatsiz bir ilişki olduğu ortaya çıkmıştır. Bunu da en fazla “aile” ve “dost” metaforunu kullanmaları desteklemektedir. Özgüven’in (1992) yaptığı çalışmada üniversite öğrencilerin sorunları arasında arkadaşlık ilişkisi sorunlarının da olduğu ortaya çıkmış ve bu konuda öğrencilerin sıkıntı yaşadığı gözlenmiştir.

Üniversite öğrencileri için okudukları üniversitenin fiziki yapısının da onlar için önemli olduğu görülmektedir. Öğrenciler en fazla “köy”, “çöl” ve “inşaat” metaforunu kullanarak üniversitelerin şu anda gerekli fiziki açılardan gerilerde

olduğunu fakat zaman içerisinde gelişmeye başladığını ve gelişmekte olduğunu vurgulamışlardır. Öğrenciler beklentilerini açıklarken en fazla estetik görünüm kategorisinde metafor kullanarak onlar için estetik ve mimari görünümün önemli olduğunu vurgulamışlardır.

Üniversite öğrencileri üniversite idari yapısını daha çok iş yapılmayan “devlet kurumuna benzettikleri görülmektedir. Bunu da en fazla “devlet dairesi” ve “kaplumbağa” metaforunu kullanarak dile getirdikleri görülmektedir. Bu metaforlarla idari yapının klasik devlet kurumları gibi “bugün git yarın gel” psikolojisinde çalıştıklarını, işleri zamanında yapmadıklarını kaplumbağa gibi yavaş hareket ettiklerini bu yüzden işleri düştüğünde gitmeye korktuklarını dile getirmişlerdir.

Öğrencilerin ideal üniversite idari yapısı için kullandıkları metaforlara baktığımızda ise idari yapının daha çalışkan, işini bilen, öğrencilere eşit ve yakın davranan, işleri zamanında bitiren bir yapı olmasını istedikleri görülmektedir. Bunu da en fazla kullandıkları “karınca” ve “bilgisayar” metaforları desteklemektedir. Öğrenciler özellikle teknoloji kavramlarını çoğunlukla kullanarak, geri kalmış bir üniversite istemediklerini her alanda teknolojinin nimetlerinden yararlanmak istediklerini vurgulamışlardır.

Genel anlamda araştırma bulguları incelendiğinde üniversite öğrencilerinin üniversite sosyal yaşantı alanını sıkıcı, boğuk, geri kalmış olarak görürken bir yandan da gelişmekte olduğunu vurgulamışlardır. Üniversitenin öğretim elemanlarıyla aralarında mesafeli, hiyerarşik bir ilişki olduğunu, istedikleri zaman onlara ulaşamadıkları, dertlerini anlatamadıklarını, üniversitede öğrenciler arasındaki ilişkinin çıkar ve menfaatlere dayandığını, gruplaşmanın olduğunu, üniversitenin fiziki yapısını estetik ve teknolojik açıdan geri kaldığını, beklentilerini karşılamadığını, üniversitenin idari yapısından ise çok memnun olmadıklarını çünkü işlerin çok yavaş ilerlediğini, çalışanların pek yardımcı olmadıklarını, kendi alanlarında yetersiz olduğunu ve teknolojik açıdan geri kaldıklarını vurgulamışlardır. Genel anlamda ideal üniversite bulguları incelendiğinde öğrencilerin daha eğlenceli, daha enerjik, doğal yaşama daha yakın bir sosyal yaşantı alanı, öğretim elemanlarıyla daha sıcak, daha doğal bir ilişki, istedikleri zaman ulaşabilme hakkına sahip olmayı; öğrenciler arasındaki ilişkinin daha çıkarsız, daha samimi ve canlı olmasını istedikleri; üniversite fiziki yapısını daha mimari açıdan daha estetik görünümlü ve teknolojik donanıma sahip olmasını; üniversite idari yapısının ise öğrencilere yol

gösteren, severek ve hızlı çalışan, işleri zamanında ve doğru yapan bir yapıya sahip olmasını istediklerini vurgulamışlardır.

Araştırma sonucunda ulaşılan bulgulara öğrencilerin kullandıkları metaforlar ve bunlara ilişkin yaptıkları açıklamalar doğrultusunda ulaşılmıştır. Kimi bölümlerde kullanılan metaforlar aynı iken yapılan açıklamalar farklı olduğu için aynı metafor farklı kategorilerde kullanılmıştır. Araştırmada kullanılan metaforlar daha fazladır.

Metaforlar kişilerin bakış açısını ortaya çıkarır ve onların geçmiş yaşantıları, bugünkü fikirleri ve geleceğe ait umutları hakkında bilgi verir (Levine, 2005; Akt:Aydoğdu,). Bu araştırma sonucunda üniversite öğrencilerinin üniversite ve ideal üniversite kavramlarına ilişkin algıları metaforlar aracılığıyla ortaya konmuştur. Öğrencilerin kullandıkları metaforlar onların şu anda içinde buldukları ortamı ve hayallerindeki ortamı karşılaştırabilmemize yardımcı olmuştur.

BEŞİNCİ BÖLÜM SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırma ile elde edilen bulgular doğrultusunda ulaşılan sonuçlar ve bu sonuçlara dayalı olarak geliştirilen öneriler sunulmaktadır.

5.1. Sonuçlar

Yapılan araştırmadan elde edilen bulgular doğrultusunda şu sonuçlara ulaşılmıştır.

1. Öğrencilerin Gaziantep Üniversitesi sosyal yaşantı alanına ilişkin sahip oldukları algılar bu kavrama yönelik kullandıkları metaforlar aracılığıyla ortaya çıkarılmış ve bu metaforlar incelendiğinde öğrencilerin çoğunluğunun Gaziantep üniversitesi sosyal yaşantı alanını sıkıcı, baskıcı, geri kalmış olarak gördükleri ortaya çıkmıştır ayrıca bu sıkıcı ortamın yavaş yavaş değiştiği de vurgulanmıştır. Az sayıda öğrenci ise üniversite sosyal yaşantı alanını yeterli ve gelişmiş olduğunu vurgulamıştır.
2. Öğrencilerin ideal üniversite sosyal yaşantı alanına ilişkin sahip oldukları algıları ortaya çıkarmak için bu kavramda kullandıkları metaforlar incelenmiş ve öğrencilerin çoğunluğunun ideal üniversite sosyal yaşantı alanının eğlenceli, bir kısmının eğitici, diğerlerinin ise rahat, doğal ortama yakın bir sosyal yaşantı alanı olmasını istedikleri ortaya çıkmıştır.
3. Öğrencilerin Gaziantep üniversitesinde öğretim elemanlarıyla aralarındaki ilişkiye dair kullandıkları metaforlara baktığımızda bu ilişkinin kopuk, hiyerarşik yapıya bağlı bir ilişki olduğu ortaya çıkarken, az sayıda öğrenci aralarında ilişkiyi birbirini tamamlayan kavramlarla açıklamış ve iyi bir ilişki olduğunu vurgulamıştır.
4. Üniversite öğrencilerinin ideal üniversite öğretim elemanlarıyla öğrenciler arasındaki ilişkiye dair ürettikleri metaforlar incelendiğinde öğrencilerin

öğretim elemanlarıyla daha sıcak, sevecen ve şefkat dolu bir ilişki istedikleri, üniversiteye geldikten sonra hissettikleri aile sevgisi boşluğunu öğretim elemanlarıyla gidermek, dertlerini onlarla paylaşmak istedikleri ortaya çıkmıştır.

5. Üniversite öğrencilerinin Gaziantep üniversitesinde öğrenciler arasındaki ilişkiye dair ürettikleri metaforlara baktığımızda, öğrencilerin çoğunluğunun kendi aralarındaki ilişkinin daha çok çıkarlara dayalı, yüzeysel, güven vermeyen, sağlam olmayan bir arkadaşlık ilişkisi olduğu ortaya çıkmıştır. Ayrıca az sayıda öğrenci ise üniversite sağlam arkadaşlık ilişkilerinin olduğunu vurgulamıştır.
6. Üniversite öğrencilerinin ideal üniversite öğrenciler arasındaki ilişkiye dair ürettikleri metaforlar incelendiğinde öğrencilerin büyük çoğunluğunun çıkarsız, saf, sağlam, güven veren arkadaş ilişkileri istedikleri ortaya çıkmıştır. Ayrıca iki öğrenci bunların dışında öğrenciler arasında rekabet olması gerektiğini de vurgulamıştır.
7. Üniversite öğrencilerinin Gaziantep üniversitesi fiziki yapısına ilişkin ürettikleri metaforların incelenmesi sonucu üniversite fiziki yapısının öğrencilerin büyük çoğunluğu tarafından geri kalmış, düzensiz ve bakımsız olarak betimlendiği, öğrencilerin beklentilerinin karşılanmadığını dile getirdikleri gözlemlenmiştir. Ayrıca az sayıda öğrenci tarafından gelişmiş olarak tasvir edilmiştir.
8. Üniversite öğrencilerinin ideal üniversite fiziki yapısına ilişkin ürettikleri metaforlara baktığımızda öğrencilerin gelişmiş, düzenli, bakımlı, dinamik, huzurlu, estetik görünümlü, teknolojik donanıma sahip fiziki yapı istedikleri ortaya çıkmıştır.
9. Üniversite öğrencilerinin Gaziantep üniversitesi idari yapısına ilişkin ürettikleri metaforlar incelendiğinde üniversite idari yapısının, zamanında iş bitiremediği, ağır çalıştığı, öğrencilere davranışlarının iyi olmadığı, teknolojik açıdan gelişmediği ve öğrencilerin beklentilerini, isteklerini karşılayamadığı ortaya çıkmıştır.
10. Üniversite öğrencilerinin ideal üniversite idari yapısına ilişkin ürettikleri metaforlara baktığımızda öğrencilerin teknolojik açıdan gelişmiş, zamanında, çabuk ve doğru iş yapabilen, kendini geliştirmiş, öğrencilerle diyalogu iyi bir idari yapı istedikleri ortaya çıkmıştır.

5.2. Öneriler

Araştırma bulgularından yararlanarak araştırmacılar için geliştirilen bazı öneriler aşağıda sunulmuştur.

1. Bu araştırma Gaziantep Üniversitesi; Fen-Edebiyat Fakültesi, Eğitim Fakültesi ve Mühendislik Fakültesinde okuyan öğrencilerle gerçekleştirilmiştir. Benzer bir araştırmada araştırma evreni küçültülerek (örneğin tek bir fakülte veya bölüm) daha kapsamlı şekilde ele alınabilir.
2. Bu araştırmada fakülteler arasındaki görüş farkı ele alınmamıştır. Benzer bir araştırmada fakülte veya bölümler arasındaki fark incelenebilir.
3. Bu araştırma sadece ikinci ve üçüncü sınıf öğrencileriyle yapılmıştır. Benzer bir araştırma diğer sınıflarla yapılabilir.
4. Bu araştırmada ikinci ve üçüncü sınıf öğrencilerinin verdikleri cevaplar arasındaki fark incelenmemiştir. Benzer bir çalışmada sınıflar arasındaki farklılık incelenebilir.
5. Benzer bir çalışma sadece birinci ve dördüncü sınıf öğrencileriyle yapılarak; üniversiteye yeni gelen öğrencilerle, üniversiteden ayrılmak üzere olan öğrencilerin bakış açıları arasındaki fark incelenebilir.
6. Bu araştırmada cinsiyetler arası farka bakılmamıştır. Benzer bir araştırma kız öğrencilerle erkek öğrencilerin bakış açılarındaki fark ele alınabilir.

KAYNAKÇA

- Açıkgöz, Ü.K. (1996). *Etkili Öğrenme ve Öğretme*, İzmir Kankaymaz Matbaası.
- Ataunal, A. (1998). Türkiye'de Yükseköğretim (1923-1998) Yasal Düzenlendirmeler ve Değerlendirmeler, MEB. Ankara: 1998
- Aksan, D. (1998). Dilbilim Seçkisi. Günümüz Dilbilimiyle İlgili Yazılardan Çeviriler, Türk Dil Kurumu, Ankara.
- Arslan, M. (2005). Cumhuriyet Dönemi Üniversite Reformları Bağlamında Üniversitelerimizde Demokratiklik Tartışmaları. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1: 23-49.
- Arslan, M.M, & Bayrakçı, M. (2006). Metaforik Düşünme ve Öğrenme Yaklaşımının Eğitim-Öğretim Açısından İncelenmesi. *Milli Eğitim*, (35)171, s.100-108
- Arslan, K. (2002). Üniversiteli Gençlerde Mesleki Tercihler ve Girişimcilik Eğilimleri. *Doğuş Üniversitesi Dergisi*, 6:1-11.
- Aydın, R. (2010). Çağdaş Üniversite. <http://ramazanaydin.com/2010/03/22/94/>
- Aydoğdu, E., (2008). *İlköğretim Okullarındaki Öğrenci ve Öğretmenlerin Sahip Oldukları Okul Alguları ile İdeal Okul Algularının Metaforlar (Mecazlar) Yardımıyla Analizi*. Yüksek Lisans Tezi, Osmangazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Balay, R. (2004). Küreselleşme, Bilgi Toplumu ve Eğitim. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 2:61-82.
- Bizati, Ö, Göde, O, ve Köksal, N. (1999). Eğitim ve Yönetim Açısından Kampüs Rekreasyon Programlarının Organizasyonel Etkinliğinin Ölçülmesi. *Beden Eğitimi ve Spor Bölümü Dergisi*, 3(4):32-37.
- Cerit, Y. (2008). Öğrenci, Öğretmen ve Yöneticilerin Müdür Kavramı İle İlgili Metaforlara İlişkin Görüşleri. *Eğitim ve Bilim*, 33/147: (3-11)
- Çelikten, M. (2006). Kültür ve Öğretmen Metaforları. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 21(2): 269-283
- Çetin, M. (2007). Bölgesel Kalkınma ve Girişimci Üniversiteler. *Ege Akademik Bakış Dergisi*, 7(1):217-238.
- Çınar, İ. (2005). Küreselleşme, Eğitim ve Gelecek. *Kuramsal Eğitimbilim*, 2(1):14-30.
- Çoruh, M., (1998). **Cumhuriyetin 75. Yılında Yükseköğretim**. Ankara : M.E.B Yayınları s.1,
- Direk,M., 2007. Gençlerin Üniversite Eğitiminden Beklentileri ve Tarımsal Eğitim. *Türktarım Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Dergisi*. Sayı:174, Ankara, 34-37.
- Döş, İ. (2010). Aday Öğretmenlerin Müfettişlik Kavramına İlişkin Metafor Alguları. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 9(3):607-629.
- Dual, B. Türkiye’de Çağdaş Eğitim ve Çağdaş Üniversite.

Durukan, H. (2004). Ülkemizin Kalkınmasında Çağdaş Üniversitelerin Yeri. *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6 (2): 19-25.

Durukan, H. (2004). Ülkemizin Kalkınmasında Çağdaş Üniversitenin Yeri. *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6-2.

Erdoğan, F. (2008). *Devlet ve Vakıf Üniversiteleri Öğrencilerinin, Avrupa Birliği ve Türkiye'deki Eğitim Sistemi Hakkındaki Beklentilerinin Karşılaştırılması (Marmara ve Beykent Üniversiteleri Uygulaması)*. Yüksek Lisans Tezi. Beykent Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Ergin, A. Geçer, A. (1999). Öğrenci algılarına Göre Öğretim Elemanlarının İletişim Biçimleri. *Ankara üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 32(1).

Er, İ. Çağdaşlaşma. <http://www.enfal.de/sosyalbilimler/c1/001.htm>

Bodur, F. (1988). *Anadolu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Öğrencilerinin Boş Zamanlarını Değerlendirme Eğilimleri*. Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Fidan, H. (1995). *Osmangazi Üniversitesi Öğrencilerinin Sorunlarına Göre Oluşturdukları Grupların Farklılıklarının Araştırılması ve Öğrencilerin Sınıflandırılmasıyla İlgili Bir Uygulama*. Yüksek Lisans Tezi, Osmangazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Gömleksiz, M. (1988). *Demokratik Bir Sınıf Ortamı Açısından Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğretim Elemanlarının ve Öğrencilerinin Davranışlarının Değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Günay, D. (2004). Üniversitelerin Neliği, Akademik Özgürlük ve Üniversite Özerkliği.

Gizir, C.A. (2005). Orta Doğu Teknik Üniversitesi Son Sınıf Öğrencilerinin Problemleri Üzerine Bir Çalışma. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1 (2): 196-213.

Keçeci, A. ve Taşocak, G. (2009). Öğretim Elemanlarının İletişim Becerileri: Bir Sağlık Yüksek Okulu Örneği. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Elektronik Dergisi*, 2(4):131-136.

Keçeci, A, Taşocak, G. (2009). Öğretim Elemanlarının iletişim Becerileri: Bir Sağlık Yüksekokulu Örneği. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Elektronik Dergisi*, 2(4): 131-136.

Koç, M; Avşaroğlu, S, Sezer, A. (2006). Üniversite Öğrencilerinin akademik Başarıları ile Problem Alanları Arasındaki İlişki. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11:499-512.

Köksoy, M. (2002). Yükseköğretimde Kalite ve Türk Yükseköğretimi İçin Öneriler. *İstanbul Kültür Üniversitesi Yayınları*. s.10-15

Ocak, G. ve Gündüz, M. Eğitim Fakültesini yeni Kazanan Öğretmen adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Giriş Dersini Almadan Önce ve Aldıktan Sonra Öğretmenlik Mesleği Hakkındaki Metaforların Karşılaştırılması. *Sosyal Bilimler Dergisi*.

Ortaş, İ. (2002). Üniversitelerin Sorunları. *Bilim, Eğitim ve Düşünce Dergisi*. Cilt 2, Sayı 4.

Ortaş, İ. Üniversite Özerkliği Nedir?

Özdel, L; Botsancı, M; Özdel, O, ve Oğuzhanoglu, N.K. (2002) Üniversite Öğrencilerinde Depresif Belirtiler ve Sosyodemografik Özelliklerle İlişkisi. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 3:155-161.

Özgüven, M.(1992). Üniversite Öğrencilerinin Sorunları ve Baş Etme Yolları. *M. Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7:5-13.

Palancı, M. (2004). *Üniversite Öğrencilerinin Sosyal Kaygı Problemlerini Açıklama ve Gidermeye Yönelik Gerçeklik Terapisi Oryantasyonlu Bir Yardım Modelinin Geliştirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Saban, A. (2004) Giriş Düzeyindeki Sınıf Öğretmeni Adaylarının “Öğretmen” Kavramına İlişkin İleri Sürdükleri Metaforlar. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2,2 131-155.

Saban, A. ve Koçbeker, B.N. (2005). Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Kavramına İlişkin Sahip Oldukları Metaforlar, XIV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, 28-30 Eylül-Denizli.

Saracaloğlu, A.(2008). Lisansüstü Öğrencilerin Akademik Güdülenme Düzeyleri, Araştırma Kaygıları ve Tutumları ile Araştırma Yeterlilikleri Arasındaki İlişki. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğiti Fakültesi Dergisi*, 5 (2): 179-208.

Saracaloğlu, S. (2008). Lisansüstü Öğrencilerin Akademik Güdülenme Düzeyleri, Araştırma Kaygıları ve Tutumları ile Araştırma Yeterlilikleri Arasındaki İlişki. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(5), 179-208.

Semerci, G. (2003). Eğitim Sisteminde Öğreticilerin Kalitesi. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 13 (2) :203-210

Steger, T. (2007). The Stories Metaphors Tell: metaphors As a Tool to Decipher Tacit Aspects in Narratives. *Field Methods*. 19(3):1-22.

Şahin, M. ve Yıldız, R. (2005). Liseli Gençliğin Üniversite Algılaması ve Gelecek Tasarımı.

Varış, F. (1972). Üniversitenin Değişen Fonksiyonu ve Birkaç Sorun, 346-360.

Yavuz, C., Yüce, G. (2010). Öğretim Elemanlarının İletişim davranışlarına Yönelik Öğrenci Algı ve Beklentileri (Ordu Üniversitesi Ünye İ.İ.B.F’de Bir Araştırma). *Gazi Üniversitesi İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi*, 30:225-240.

Yavuz, C. ve Yüce, G. (2010). Öğretim Elemanlarının iletişim Davranışlarına Yönelik Öğrenci Algı ve Beklentileri: Ordu Üniversitesi Ünye İ.İ:B:F’de Bir Araştırma. *İletişim Kavram ve araştırma Dergisi*, 30:225-240.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2006). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yılmaz, E; Yılmaz, E; Karaca, F. (2008). Üniversite Öğrencilerinin Sosyal Destek ve Yalnızlık Düzeylerinin İncelenmesi. *Genel Tıp Dergisi*. 18(2):71-79.

Yılmaz, E; Yılmaz, E; Karaca, F. (2008). Üniversite Öğrencilerinin Sosyal Destek ve Yalnızlık Düzeylerinin İncelenmesi. *Genel Tıp Dergisi*. 18(2):71-79.

Yılmaz, E; Yılmaz, E; Karaca, F. (2008). Üniversite Öğrencilerinin Sosyal Destek ve Yalnızlık Düzeylerinin İncelenmesi. *Genel Tıp Dergisi*. 18(2):71-79.

Yılmaz, K, ve Horzum, B. (2005). Küreselleşme, Bilgi Teknolojileri ve Üniversite. *Eğitim Fakütesi Dergisi*, 6(10):103-121.

EKLER

EK-1 Veri Toplama Aracı**AÇIKLAMA**

Elinizdeki form “ Üniversite Öğrencilerinin Üniversite ve İdeal Üniversite Algıları” adlı çalışmanın tezinin veri toplama aracı olarak hazırlanmıştır. Form iki bölümden oluşmaktadır ve her bölümle ilgili açıklama bölüm başlarında belirtilmiştir

Araştırmanın doğru sonuçlara ulaşabilmesi için görüşlerinizin içten verilmesi önemlidir. Sonuçlar bu araştırma dışında hiçbir amaç için kullanılmayacaktır. Form üzerine isminizi yazmanız gerekmemektedir.

Araştırmaya katkınızdan dolayı teşekkür ederim.

DERYA TURAL

Gaziantep Üniversitesi

Eğitim Yönetimi, Teftişi

Planlaması ve Ekonomisi

Yüksek Lisans Öğrencisi

I.BÖLÜM

Fakültenizin Adı :

Okuduğunuz Bölümün Adı :

Sınıfınız :

Cinsiyetiniz: (K).....(E) :

II.BÖLÜM

Sizden şu anda okuduğunuz üniversitenizi ve hayalinizdeki üniversiteyi düşünerek “üniversite sosyal yaşantı alanı, fiziki yapısı, idari yapısı, öğretim elemanlarının öğrencilerle ilişkisi ve öğrenciler arasındaki ilişki” kavramları ile ilgili benzetmeler yapmanız istenmektedir. Üniversiteyle ilgili bu kavramları düşündüğünüzde aklınıza gelen ilk canlı veya cansız varlığı, nesneyi, imajı ya da herhangi bir şeyi cümle içinde bırakılan boşluğa yazıp, nedenini açıklayınız.

1) a) Gaziantep Üniversitesinin sosyal yaşantı alanı (kampus: kafe, spor alanı, v.b...)..... gibidir. Çünkü

.....

.....

b)İdeal bir üniversitenin sosyal yaşantı alanı (kampus: kafe, spor alanı, v.b.)..... gibi olmalıdır. Çünkü.....

.....

2) a) Gaziantep Üniversitesindeki öğretim elemanlarının öğrenciler ile ilişkisi gibidir. Çünkü;.....

.....

b) İdeal bir üniversitenin öğretim elemanlarının öğrencilerle ilişkisi gibi olmalıdır. Çünkü;.....

.....

3) a) Gaziantep Üniversitesindeki öğrenciler arasındaki ilişki gibidir. Çünkü;.....

.....

b) İdeal bir üniversitede öğrenciler arasındaki ilişki gibi olmalıdır. Çünkü;.....

.....

4) a) Gaziantep Üniversitesinin fiziki yapısı
gibidir. Çünkü;

b) İdeal bir üniversitenin fiziki yapısı gibi
olmalıdır. Çünkü;.....
.....

5) a) Gaziantep Üniversitesi idari yapısı (öğrenci işleri, bölüm
sekreterliği,v.b)..... gibidir. Çünkü;.....
.....

b) İdeal bir üniversitenin idari yapısı gibi
olmalıdır. Çünkü;.....
.....

Değerli katkılarınızdan dolayı teşekkür ederiz.

EK-2-Özgeçmiş**ÖZGEÇMİŞ**

Derya Tural 1984 yılında Mardin’de doğdu. İlk ve orta öğrenimini Gaziantep’te tamamladı. Üniversiteyi Gaziantep Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi İngiliz Dili ve Edebiyatı bölümünde okudu ve 2007 yılında mezun oldu. 2007 yılından beri Gaziantep Kurtuluş İlköğretim Okulunda İngilizce Öğretmeni olarak görev yapmaktadır.

VITAE

She was born in 1984 in Mardin.. She attends primary and secondary school in Gaziantep. She is graduated from English Language and Literature Department of Gaziantep University in 2007. She has been teaching in Kurtuluş Primary School as a teacher of English since 2007.